

ቤት ጽሕፈት ሓለጃ ፖሊስ King ካውንቲ ብስንባደ ዝተሓበረ መፍለጢ

ገምጋም ፖሊሲን ለበዋታትን

ሓምለ 2024

King County

OLEO

OFFICE OF LAW ENFORCEMENT OVERSIGHT

ቤት ጽሕፈት ሓለቋ ፖሊስ King ካውንቲ ብስንባደ ዝተሓበረ መፍለጢ

ገምጋም ፖሊሲን ለበዋታትን

ሰሌዳ ትሕዝቶ

- ሓጻር መግለጺ 3
- መጻገፊ 7
- እዋናዊ ኣገባብ ኣቀራርባታት መተሓሳስቢ 8
 - ቀታሊ ሓይሊ ዘጠቓልሉ ሓይጋታት 8
 - ዘይቀታሊ ሓይሊ ዘጠቓልሉ ሓይጋታት
 - ከምኡ'ውን ካልኣት ከበድቲ ሓይጋታት 11
 - ኣብ ተግባር ዘሎ ናይ ሓይጋ መተሓሳስቢታት 11
- ብሉጽ ልምዲታት 14
 - ናይ ቀረባ ዘመድ ሓበሬታ 14
 - ህዝባዊ ኣፍልጦ 20
- ትንተናን ለበዋታትን 26
 - ትንተና 26
 - ለበዋታት 28
- መመላእታ I – ሓፈሻዊ ሰንጠረዥ
- ናይ ኣመልካቲ ልምድታት 35
- መዘኻኸሪታት 39

OLEO

OFFICE OF LAW ENFORCEMENT OVERSIGHT

ቤት ጽሕፈት ክትል ምክባር ሕጊ (Office of Law Enforcement Oversight, OLEO) ብናጻ ክትል ቤት ጽሕፈት ሓለቋ ፖሊስ King ካውንቲ ኣቢሉ ህይወት ነበርቲ King ካውንቲ (ቤት ጽሕፈት ሓለቋ ፖሊስ)ንምምሕያሽ ውፉይ እዩ። ብ ማሕበረሰብ ዝተመርሑን ኣብ ፍትሓዊነት ዝተሰረቱን ፖሊስ ዝሰርሑ ደረጃታት ብናጻ ገምጋማት፣ ናጻ ምርመራታትን ኣብ መርትዖ ዝተመስረተ ናይ ፖሊሲ ምክርታትን ብምግባር ንምዕባይ ኢና ዕላማና።

ምስ OLEO ርክብ ግበሩ

☎ ስልኪ:- 206-263-8870

✉ ኢ.መይል:- OLEO@kingcounty.gov

🌐 መርበብ:- kingcounty.gov/OLEO

ቋንቋ ብቐጻሊ ይምዕብል ኣሎ፣ ምርጫታት ቋንቋ ድማ ንዕላማታት ፍትሓውነት፣ ፍትሓውነት፣ ፍትሕን ተሓታኝነትን ኣብ ምምዕባል ዓቢ ተራ ክጸወት ይኽእል እዩ። እዚ ጸብጻብ ምስቲ መበቆላዊ ምንጪ ጽሑፍ ዝሰማማዕ ቃላት ወይ ምስቲ ዝያዳ ገለልተኛ፣ ንኹሉ ዝሓቁፍን ንህዝብን ማሕበረሰብን ዘማእከለ ቃላት ንምንጽብራቕ ዝዓለመ ናይ ቋንቋ ቅዱ ወረቐት OLEO ዘጠቓልል እዩ። ን ኣብነት፣ OLEO ከም “ፖሊስ ተኹሲ” ዝበሉ ሓረጎት ይጥቀም እዚ ድማ ካብ “ብፖሊስ ዝተተኮሰ ተኹሲ” ንላዕሊ ገለልተኛ ምኃኑ ይፍለጥ።”

ጸብጻብ ዝተዳለወ ብ:-

Lea Hunter፣ Katy Kirschner፣ Megan Kraft

ጸብጻብ ዝተኣርመ ብ:-

Liz Dop

ኣማራጺ ቅርጽታት ይርከብ:-

ደውሉ 206-263-8870 ወይ ቴሌ ታይፕ

ጸሓፍቲ:- 711።

መጠንቀቓታ ትሕዝቶ

እዚ ጸብጻብ እዚ ብዛዕባ ኣጠቓቕማ ሓይሊ ኣኽበርቲ ሕጊ፣ ቀታሊ ኣጠቓቕማ ሓይሊ፣ ሞት፣ ከቢድ መጉዳእቲ፣ ነብስ ቅትለትን ካልእ ዘሕዝን ተመኩርታትን ዘጠቓልል እዩ።

OLEO ብዛዕባ ተግባራት ወይ ክኸሰት ዝኽእል ግጉይ ኣካይዳታት ናይ ቤት ጽሕፈት ሓለቋ ፖሊስ ፍሉይ ሻቕሎት እንተሃልዩኩም ከም ሓገዝ ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም። ን OLEO ብ **206-263-8870** ብምድዋል ወይ ብኢ.መይል OLEO@kingcounty.gov።

ንተወሳኺ ሓበሬታ፣ እንተላይ ንመምርሒታት ብዛዕባ ምቕራብ ጥርግን ኣብ ተወሳኺ ቋንቋታት፣ ኣብ መርበብ ሓበሬታ OLEO ኣቲኹም ርኽቡ:- kingcounty.gov/OLEO.

ብተወሳኺ ብቐጥታ ናብ ቤት ጽሕፈት ሓለቋ ፖሊስ ጥርግን ከተቐርቡ ትኽእሉ ኢኹም ብ **206-263-2525** ብምድዋል ወይ ድማ ኣብዚ ዝሰዕብ ብምብጻሕ:- <https://kingcounty.gov/depts/sheriff/about-us/contact/complaint.aspx>.

ሓጺር መግለጺ

እዚ ፀብፃብ ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ ዝፍፀሙ ንስንገደ ዝተመሃሩ መተሓሳስቢታት ዝምርምር ኮይኑ ምስ ቀረባ ኣዝማድን ህዝባዊ ርክባትን ዘጠቓለለ እዩ። “ወሳኒ ፍጻሜ” ዝብል ጽላል ቃል ኮይኑ፣ ምፍላጥ ዘድልዮም ሰለስተ ስርዓታት ዘጠቓልል እዩ። እዞም ሓደጋታት ኣብ መስርሕ ምርመራን ምስ ቀረባ ኣዝማድን ህዝብን ርክብ ናይ ምግባር ሓላፍነት ዘለዎ ሰብን ብዝተፈለለዩ ኣገባባት ይተሓዘ። (1) ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዘስዕብ ናይ ሞት ሓይሊ ምጥቃም፣፡፡ (2) ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዘስዕብ ቀታሊ ዘይኮነ ሓይሊ ምጥቃም፣ ከምኡ’ውን (3) ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ዝፍጸም ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ብዘይ ሓይሊ ምጥቃም።

ቀታሊ ሓይሊ

ሕጊ ናይታ ግዝኣት፣ ንሞት፣ ከቢድ ኣካላዊ ጉድኣት፣ ወይ ከቢድ ኣካላዊ ጉድኣት ዘስዕቡ ናይ ሞት ሓይሊ ዘጠቓለለ ፍጻሜታት ብናጻ መርመራ ክግበረሎም ይሓትት። ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ኣብ እዋን ናጻ ምርመራ ምስ ቀረባ ኣዝማድ ርክብ ከይገብር መርገጺ ወሲዱ ኣሎ። ይኹን እምበር፣ ሕጊ እታ ግዝኣት፣ ወይ እቲ ኣብዚ ጉዳይ ዝሳተፍ ትካል ወይ ድማ እቶም ናጻ መርመርቲ፣ ንቐረባ ዘመድ፣ ኣየናይ ዝቐልጠፈ፣ ብዛዕባ እቲ ቀታሊ ሓይሊ ከፍልጡ ይጽውዕ። OLEO ኣብ ቀረባ እዋን ንቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ዘሳተፈ ወሳኒ ሓደጋታት ዝገበሮ ገምጋም ገለ ኣጋጣሚታት ዘጠቓለለ ኮይኑ፣ ካብ ናጻ መርመርቲ ንላዕሊ ብቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ዝቐልጠፈ ናይ ቀረባ ዘመድ ርክብ ክግበረሎም ዝኽእል ነይሩ፤ ንኣብነት፣ ናይ ቀረባ ዘመድ ኣብቲ ቦታ እንተሃልዩ ወይ ብንጥፈት ንሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ እንተተበደሉ። ተግባር ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ንሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዝፈትዎ ሰብ ኣብ ዘስፃበሉ፣ ዋላ ምስ ቀረባ ዘመድ ብቐጥታ እንተዘይተራኸቡ፣ ነቲ መስርሕ ናይ ምውናን ሓላፍነት ይስከሙ (ማለት፣ ሓደስቲ ፖሊሲታት ምፍጣር ይመርሑ)። OLEO ድሕሪ ምዝዛም ናጻ መርመራ ሓዊሱ ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ ኣብ መንጎ ሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስን ቀረባ ዘመድን ክህሉ ዝኽእል ምትእስሳር ሓደሽ መምርሒ ፖሊሲ ክፈጥር ይመክር። ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ገለ ናይ ፖሊሲ መምርሒታት ኣለዉ ምስ ህዝቢ ኣብ ዝግበር ርክባት፣ እንተላይ ጋዜጣዊ መግለጺታትን ህዝባዊ መግለጺታትን፣ ግን ናይ OLEO ገምጋም ናይ ብሉጻት ልምድታትን ናይ ብጻት ኤጀንሲ ፖሊሲታትን፣ ገለ ናይ ምምሕያሽ ክእለታት ኣለዉ ኣብ ምውህሃድ ህዝባዊ ርክባት ከምኡ’ውን ኣብ ምውሳኽ ተደራሲነትን ግሉጽነትን ናይ ወሳኒ ሓበሬታ ድሕሪ ሓደጋታት።

ዘይቀታሊ ሓይሊ

ብመሰረት ሕጊ እታ ግዝኣት፣ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዘስዕብ ዘይቀታሊ ሓይሊ ምጥቃም፣ ናጻ መርመራ ኣየነቓቕሕን፣ ዋላ’ኳ እቲ ምስ ኣዝማድን ህዝብን ዝተሓሳስር ናይ ማህበራዊ ሓበሬታ ዘድልዮ እንተኹን፣ ሓደ ዓይነት እዩ። ናይ ሕጂ ልምዲ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ፣ ናይ ሓበሬታ ሓላፍነት ብቐዳምነት ንናይ ሆስፒታል ሰራሕተኛን ንናይ ሕክምና መርማሪን ይህብ። OLEO ድማ እዚ ግቡእ ምዃን ይሰማማዕ። OLEO ግን ነቲ ናይ ሓይሊ ግዳይ ወይ ቀረባ ዘመድ ሓበሬታ ንምሃብ ንጾር ዝኾነ ፕሮቶኮል ክፈጥር ይመክር።

^a እዚ ፀብፃብ’ዚ ንቀረባ ኣዝማድን ህዝብን ብጭንቀት ዝተመሓለፈ ኣፍልጦ ክወሃቦም ዘድልዮም ኣገደስቲ ፍጻሜታት ይዘርዘር፤ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዘይብሎም ኣገደስቲ ፍጻሜታት ግን ኣይምልከትን፤ እዚ ድማ ኣፍልጦ ክወሃቦም ዘድልዮም ከም ናይ ተኹሲ ኣጽዋር ፈንጂ ብዘይ ዝኾነ መጉዳእቲ ክኸውን ይኽእል እዩ።
^b እቶም ንናጻ መርመራ ዘንቀሳቑሱ ልክዕ ኩነታት ከምቲ ኣብ ዝተመሓየሽ ኮድ washington (Revised Code of Washington, RCW) 9A.04.110 ዝተገልጸ ዓቢ ኣካላዊ ጉድኣት፣ ርኤይ ኣካላዊ ጉድኣት ወይ ሞት እዮም።

አብ ቤት ማእሰርቲ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳኔቲ

አብ ማእሰርቲ ንዝፍጸም ሞት ወይ ድማ ከቢድ መጉዳኔቲ ዘስዕብ ሓይሊ ምጥቃም ዘየጠቓልል ፍጻሜ ብሕጊ ግዝገታ ናጻ መርመራ ኣየድልን፤ እንተኾነ ግን ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ከም ብሉጽ ኣሰራርሓ ናጻ መርመራ ንምሕታት ዝሕግዝ ልምዲ ኣጣይኹ ኣሎ። ኣብ ዝሓለፈ እዋን ኣብ ናይ ቀረባ ኣዝማድን ህዝብን ሓበሬታ ምሃብ ገለ ዘይምስምማዕ ከም ዝነበረ ኣብ ግምት ብምእታው፣ OLEO ንተግባራት ናጻ ምርመራ ናይ ካልኣት ከበድቲ ፍጻሜታት ወግዓዊ ምግባር ከምኡ'ውን ንስንገደ ዝተመሃረ ሓበሬታ ንምሃብ ስሩዕ ዝኾነ መዐቀቢታት ምፍጣር ይመክር።

ሰንጠረዥ 1.
ሓፈሻዊ ትሕዝቶ
ወሳኒ ፍጻሜ

	ከበድቲ ናይ ሓይሊ ሓደጋታት		ካልኣት ከበድቲ ሓደጋታት
	ቀታሊ ሓይሊ	ዘይቀታሊ ሓይሊ	ሓይሊ ዘይኮነ
መግለጺ	<ul style="list-style-type: none"> • ኣጽዋር ተኹሲ ምፍታሕ። • ሞት ወይ ከቢድ መጉዳኔቲ ዘስዕብ ዝኾነ ዓይነት ሓይሊ ምጥቃም። 		<ul style="list-style-type: none"> • ሓደ ሰብ ኣብ ማእሰርቲ እንከሎ ይመውት ወይ ብኻልእ መንገዲ ኣብ ሆስፒታል ምእታው የድልዮ። • ዝኾነ ካልእ ርክብ ኣብ ሆስፒታል ምእታው ወይ ሞት ዘስዕብ፣ ከም ናይ መኪና ሓደጋታት።
መግለጺ	ኮነ ኢልኩም ሓይሊ ምጥቃም ብረት ወይ ካልእ ሞት ወይ ከቢድ ኣካላዊ መጉዳኔቲ ከስዕብ ዝኾነልል ምኽንያታዊ ዝኾነ መንገዲ ምጥቃም።	ናይ ሞት ምኽንያት ክኾውን ዘይክእል ወይ ድማ ዕላማኡ ዘይኾነ ግን ከቢድ ጉድኣት ወይ ጉድኣት ከስዕብ ዝኾነልል ማእከላይ ወይ ትሑት ደረጃ ኣካላዊ ሓይሊ ምጥቃም።	ዝኾነ ኣካላዊ ሓይሊ ኣይጥቀምን ግን ምስ ኣባላት ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ርክብ ምስ ዝፍጠር ሞት ወይ ድማ ኣብ ሆስፒታል ምእታው የስዕብ።
አብነት	ሓደ ምክትል ሓላፊ ንሓደ ሲቪል ብጥይት ይቐትሎ።	ሓደ ምክትል ሓላፊ ኣብ ልዕሊ ሓደ ሲቪል Taser CEW ዝተመርሐ ናይ ጸዓት ኣጽዋር ይሃርም፣ ደረግጽ ወይ ይጥቀም።	ሓደ ሰብ ኣብ ሆስፒታል ዝኣትወሉ ወይ ድማ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዝሞተሉ ከም ነብስ ቅትለት ዝኣመሰለ ናይ መኪና ሓደጋ።
ናጻ መርመራ ዝሓትት ረጅሙ	ብህግደፍ ዝተመሓደር ናጻ መርመራ ተጀመሩ ናይ ሕጊ ምኽባር ስልጠና ናይ ማሕበረሰብ ድሕነትን ሕጊ (Law Enforcement Training and Community Safety Act, LETCSA) ዝምርኮስ ናጻ መርመራ ይፍፀም።	ኣብ ትሕቲ LETCSA ናጻ መርመራ ኣየነቓቓሕን እዩ፣ ይኹን እምበር ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ናጻ መርመራ ናይ ምሕታት ስልጣን ኣለዎ።	ብLETCSA ዘይድለ እኳ እንተኾነ፣ ልምዲ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ኣብ ጉዳይ ሞት ኣብ ማእሰርቲ ናጻ መርመራ ምንቅስቓስ እዩ።
ናይ ምእዋጅ ልምድታት	እቲ ናይ ሕጂ ናይ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ልምዲ፣ ናይ ቀረባ ኣዝማድ ሓበሬታ፣ ንናይ ቀረባ ኣዝማድ ሓበሬታ፣ ንናጻ መርመራ ጉጅለ ይገድፎ፣ ከምኡ'ውን ገለ ናይ ፖሊሲ መምርሒ፣ ምስ ህዝቢ ኣብ ዝግበር ርክባት፣ እንተላይ ጋዜጣዊ መግለጺታትን ህዝባዊ መግለጺታትን የጠቓልል።	ኣብዚ እዋንዚ ኣብ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ዘሎ ልምዲ፣ ነቶም ናይ ቀረባ ኣዝማድ ናይ ምእዋጅ ሓላፍነት ብቐዳምነት ኣብ ሰራሕተኛታት ሆስፒታልን ኣብ ናይ ሕክምና መርመራን እዩ ዝህብ። ህዝባዊ ናይ ሓበሬታ ልምድታት ዘይምስምማዕን ኣብ ፖሊሲ ዘይምውዳብን እዩ።	ኣብ ቤት ማእሰርቲ ሞት ምስ ዘጋጥም፣ ናይ ሕጂ ልምዲ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ፣ ናይ ቀረባ ኣዝማድ መተሓሳስቢታት ናብ ናይ ሕክምና መርመራ ይልእኹ፣ ከምኡ'ውን ልክዕ ከም ናይ ሞት ሓይሊ፣ ናይ ህዝባዊ መተሓሳስቢ ልምዲ ይስዕብ። እንተዘይኮይኑ ንናይ ቀረባ ዘመድ ወይ ንህዝባዊ ምፍላጥ ዝኾውን ወግዓዊ ኣሰራርሓ የለን።

ለበዋታት

እዚ ጸብጻብ እዚ እዞም ዝስዕቡ ለበዋታት (ኣብ ፲፩ 28 ብዝደዳ ብዝርዝር ተገሊጾም ኣለዉ) ዘውጽእ ኮይኑ፣ እዚኦም ድማ ብስንገደ ዝተሓበሩ ኣሰራርሓታትን ዝደዳ ግሉጽነትን ቅኑዕነትን ኣብ ኣገልግሎት ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ንክብረተሰብ ንምድንፋዕ ዝዓለሙ እዮም፤

1.

ፖሊሲ ምፍጣር ከምኡ'ውን ኣብ ናይ መረዳኢታ ንመዘኻኸሪ ዘገልግል ሓጺር ጽሑፍ ንናይ ስንገደ ሓበሬታ ዝህብ መተሓሳስቢን ድክሪ ነፍሲ ወከፍ ዓይነት ወሳኒ ፍጻመ ምትሕብባርን ቋንቋ ምውሳድ።

- ድክሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻመ ንናይ ቀረባ ዘመድ ርክብ ሓላፍነት ዝወስድ ብዙሕ ዓውድታት ዝሓቐፈ ናይ ስድራቤት ምትእስሳር ጉጅለ ምፍጣር። እዞ ናይ ጽምዶ ጋንታ እዚኣ፦
 - » ምስ ቀረባ ዘመድ ዝራኸብ ሰራሕተኛ ብወከልቲ ሕጊ ዘይኮነ ወከልቲ ክተሓባበር ይሓትት።
 - » ብዝተኻእለ መጠን ምስ ቀረባ ዘመድ ብኣካል ምትእስሳር ምግባር።
 - » ምስ ቀረባ ዘመድ ዝዋስኡ ሰራሕተኛታት ንቡር ክዳን ክኸደኑ ምግባር።
 - » ምስ ቀረባ ዘመድ ክትገድፎ ዝሕግዝ ጽሑፍዊ ጽሑፍት ወይ ብራናታት ኣቕርቡ።
- ሰራሕተኛታት ኣብ ህጹጽ ኩነታት ንክጥቀሙሉ ብዛዕባ ስንገደ ዝተሓበረ ናይ ርክብ ስልጠና ምሃብ።

2.

ምስቶም ኣብ ውሽጢ King ካውንቲ ዝርከቡ ናይ ግዳይ ደገፍ ኣገልግሎት ዝህቡ ትካላት ብምትሕብባር ብስንገደ ዝተሓበረ መልስታትን ፍትሓዊ፣ ብባህሊ ብቐዕ ዝኾነ ማሕበረሰባዊ ትካላት ሪፈራል ንምሃብ።

3.

ምስጢራዊነት ወይ ዘይምኃኑ ኣብ መንጎ ናይ ቀረባ ኣዝማድን ናጻ መርመርቲ ስድራቤታዊ ርክባትን ብንጻር ይግለጽ።

4.

ኣብ መርበብ ሓበሬታ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ናይ ናጻ መርማሪ ጉጅለ ፕሮቶኮላት ኣሕትመ።

ቀጺሉ

^ፍ ናይ ምርድዳእ መዘኻኸሪታት፣ ሓደ IIT ኣብ ዝሳተፈሉ እዋን፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ኣብ ወሳኒ ፍጻመታት ተሳትፎኡ ዝመርክ እዩ።

ለበዋታት ቀደሱ

ቀደሱ

5.

ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ ንመራሽቢ ብዙሃን ዝወሃብ ፖሊሲ ንምፍጣር፡-

- ናይ ምፍታሕ ግዜ።
- ትሕዝቶ ናይ መጀመርታ ጋዜጣዊ መግለጺ።
- ናይ ገበን ታሪኽ ናይ ምውፃእ እገዳ ምስፋሕ።
- ስማት ምክትል ሓላፊ ይግለጽ።
- ሓፈሻዊ መምርሒ ኣብ ህዝባዊ መረዳኣታ።

6.

ኣብ ውሽጢ 72 ሰዓታት ኣገደስቲ ፍጻሜታት ዝቐረቡ ስእልታት ምዃርጋሕ ዘጠቓልልን ኣብ ውሳኔታት ግሉጽነት ዝሓትትን ፖሊሲ ምፍጻው ሺድዮ ምፍጣር።

7.

ናይ ኩሎም ወሳኒ ፍጻሜታት ብቐሊሉ ዝረኽብዎ ዳታ ዘለዎ ዳታ ፖርታል ምፍጣር።

መጻፋት

አብ ቀረባ እዋን አብ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ብዘተኻየዱ ክልተ ገምጋማት ናይ ቀተልቲ ሞት፣ OLEO ድሕሪ ሓደ ከቢድ ፍጻመ ምስ ስድራቤታትን ፍቕራትን ዘሎ ርክብ ንምምሕያሽ ዝሕግዝ ናይ ፖሊሲ ምኽርታት ኣውጺኡ።² OLEO ምስ ዝተጎድኡ ኣዝማድ ምዝርራቡ ቀጺሉ፣ እቶም ኣዝማድ ድማ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻመ ወግዓዊ ናይ መጠንቀቓታ ስርዓት ክኸተል ከምዘለዎ ኣገንዚቦም። እዚ ናይ መቐጻልታ ጸብጻብ፣ አብ መንጎ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስን ኣባላት ማሕበረሰብን ድሕሪ ሓደ ከቢድ ሓደጋ ዘሎ ርክብ ንምምሕያሽ፣ ከምኡ'ውን ንስንባደ ዝተመሃሩ ብሉጻት ልምድታት ንምድንፋዕ፣ ተወሳኺ ምርምርን ናይ ፖሊሲ ምኽርን የቐርብ።

ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ አብ ውሽጢ ናይ ኣርባዕተ ዓመት ናይ ምግምጋም ግዜ ናይዚ ጸብጻብ (ጥሪ 2019-ታሕሳስ 2022) አብ 20 ወሳኒ ፍጻመታት ተሳቲፉ፣ እዚ ድማ ኣኽበርቲ ሕጊ ምስ ኣጠቓቕማ ቀታሊ ሓይሊ ወይ ዘይቀታሊ ሓይሊ ንሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዘስዓብ ርክባት ዘጠቓልል እዩ። ካልኣት ከበድቲ ፍጻመታት፣ ከም ኣብ ማእሰርቲ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ። ብድሕሪ ነፍሲ ወከፍ ናይዚ ሓደጋታት እዚ ሓደ ውልቀሰብን እቶም ህይወቶም ዝተጸልወሉን ንከቢድ ማህሰይቲ ዝተቐልዑን ዝፈትዎም ሰባት ይርከቡ። ነዚ ጸብጻብ ንምድላው OLEO ምስ ገለ ናይ ቀረባ ኣዝማድ ተዘራሪቡ፣ እቶም ኣዝማድ ብዛዕባ እቲ ንፍቕራቶም ዘጋጠሞም ሓበሬታ አብ ምርካብን አብ ምዝርራብን ብድሆታት ከምዘጋጠሞም ገሊጾም። መብዛሕትኡ ግዜ ናይ ቀረባ ኣዝማድ አብ ኣዝዩ ዝተሓላለኹ ኩነታት እዮም ዝርከቡ፤ ርትዓውን ንጹርን ርክባት ወይ ዘይምህላወ፣ ናይ ምሕዋይ ክእለቶም ንምሕጋዝ ወይ ንምዕንቃፍ ሓይሊ ኣለዎ። ምስ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዘስዓብ ፍጻመ ኣኽበርቲ ሕጊ ዝተኣሳሰር ክኸውን ዝኽእል ስንባደ ናብ ሰፊሕ ማሕበረሰብ እውን ይዘርጋሕ። አብ ፖሊስ ዝፍፀም ብርክት ዝበሉ ዓመፀቲ ተግባራት አብ ሕብረተሰብ አብ ልዕሊ ሕጊ ምትእምማን ዘሕድሩ እዮም።³ ከምኡ'ውን ከምቲ ሓደ አብ ነበርቲ King ካውንቲ ዝተገብረ መጽናዕቲ ዝረኸቦ፣ “ህዝቢ ብዛዕባ ሓደ ጉዳይ ድሕሪ ቀታሊ ሓይሊ ፍጻመ አብ እዋኑን ቅኑዕን ሓድሽ ሓበሬታ ከም ዝረክብ ምርግጋጽ” ካብቶም ቀንዲ ቀዳምነት ዝወሃቦም ጉዳያት እቲ ማሕበረሰብ ንፖሊስ ክትትል እዩ።⁴

ናይ OLEO ጸብጻብ፣ ነቲ ሕቶ ንምምላስ ዝዓለመ'ዩ፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ፣ ድሕሪ ሓደ ከቢድ ፍጻመ፣ ምስ ኣባላት ማሕበረሰብ ንምዝርራብ፣ ከመይ ገይሮም'ዮም ነቲ አብ ማህሰይቲ ዝተመሰረተ መረዳእታ ክጥቀሙሉ ዝኽእሉ፣ እዚ ጸብጻብ ድሕሪ ወሳኒ ፍጻመ ንዝወሃቡ መተሓሳስቢታትን ህዝባዊ ርክብን ዝምልከት ሕጋውን ፖሊሲኡውን መልክዕ መሬት፣ ህሉው ፖሊሲ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ፣ ከምኡ'ውን ብስንባደ ዝተሓበረ መተሓሳስቢታት ንምውህሃድ ሃገራዊ መጽናዕትን ብሉጻት ኣሰራርሓታትን ይምርምር፤ እዚ ጸብጻብ እዚ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ንቐረባ ዘመድን ህዝብን ናይ ርክብ ኣሰራርሓኡም ንምምሕያሽ ከተግብሮም ዝኽእል ናይ ፖሊሲ ለበዋታት ብምቕራብ ይዛዘም።

ኣገዳሲ ሓበሬታ ብዛዕባ ውዕላት ቀታሊ ሓይሊ ከምኡ'ውን ዘይቀታሊ ሓይሊ.

እዚ ጸብጻብን ምስኡ ዝተሓላዘ ፖሊሲታትን ኣሰራርሓታትን ንነቶም ውዕላት ይጥቀሙ **ቀታሊ ሓይልን** ዘይቀታሊ **ሓይልን ምኻኑ'ዩ**። እዞም ቃላት እዚኡም ብመሰረት ሕጊ ግዝኣትን ፖሊሲ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስን ኣቐዲሙ ዝተወሰነ ዓይነት ሓይሊ ከምዝኾኑን አብ ውጽኢት ሓደ ፍጻመ ተመርኩሶም ከምዘይቐየሩን ምብራህ ኣገዳሲ እዩ። ንኣብነት፣ ሰራሕተኛታት “ቀታሊ ሓይሊ” ክጥቀሙ ይኽእሉ እዮም እዚ ድማ ሞት ወይ መጉዳእቲ ዘየሰዕብ እዩ። ብተመሳሳሊ መንገዲ “ዘይቀታሊ ሓይሊ” ክጥቀሙ ይኽእሉ እዮም እዚ ድማ ውጽኢቱ ሞት እዩ።

እዚ ፍልልይ'ዚ እዩ ነቲ ናይ ሕጊ ምኽባር ስልጠናን ናይ ኮምዩኒቲ ድሕነትን ሕጊ ናጻ መርመራ ከካይድ ወይ ከካይድ ዘይክእል ጽልዋ ዘሕድር።

እዋናዊ አገባብ አቀራረባታት መተሓሳሰቢ

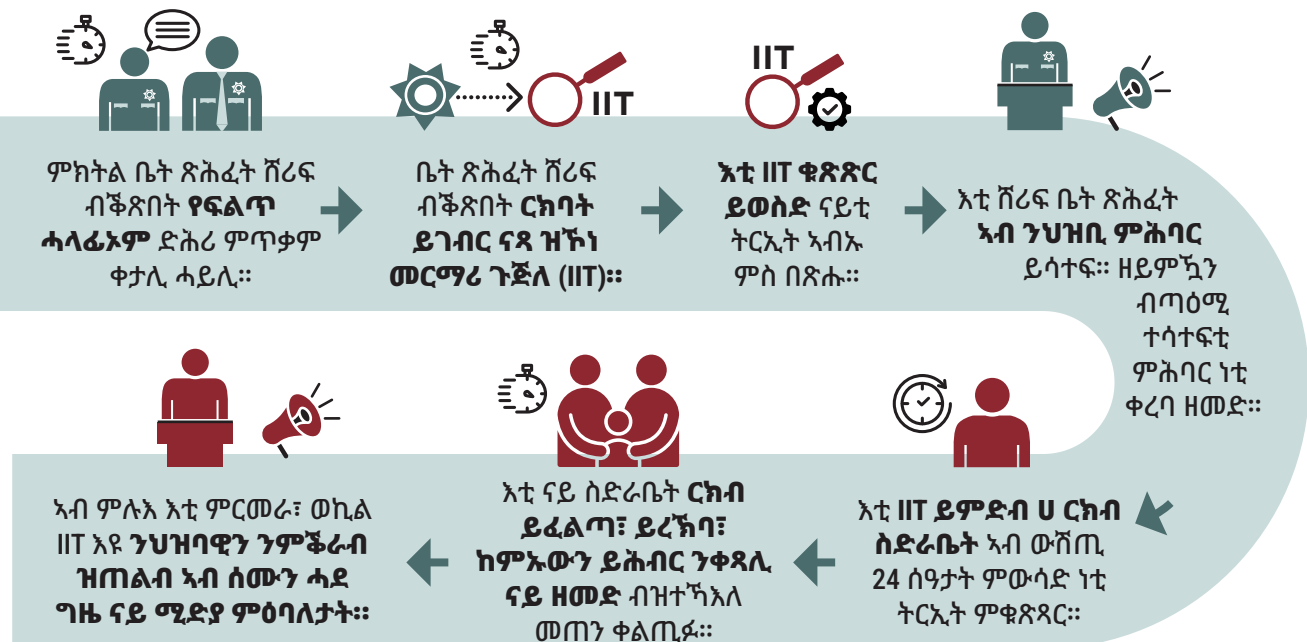
እዚ ክፋል'ዚ ንናይ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ኣብ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ ዝምልከት እዋናዊ ናይ ሓበሬታ መስርሕ ይገልጽ።⁵ ኣብ ዝድለ እዋን፣ ኣብ ዝድለ እዋን፣ ካብ ናይ ሕጊ ምኽባር ስልጠና ናይ ሕጊ ምኽባር ስልጠና (Law Enforcement Training and Community Safety ACT, LETCSA) ናይ ማሕበረሰብ ድሕነትን ሕጊ ክተወስደ መምርሒን ኮሚሽን ስልጠና ገበናዊ ፍትሒ ግዝኣት Washington (Washington State Criminal Justice Training Commission, WSCJTC) ክተወስደ ብሉጽ ልምድታትን ኣጠቓሊልና ኣለና፡-

ቀታሊ ሓይሊ ዘጠቓልሉ ሓደጋታት

- ሓደ ምክትል ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ **ቀታሊ ሓይሊ** ይጥቀሙ፣ ብኡንብኡ ድማ ንሓላፊኡም የፍልጡ።⁷
- እቲ ቦታ ውሑስ ምስ ኮነ፣ ህይወት ንምድሓን ዝሕግዙ ስጉምታታት ምስ ተወስዱ፣ ቤት ጽሕፈት ሸሪፍ ብህጹጽ ምስ ናጻ መርማሪ ጉጅለ (Independent Investigation Team, IIT) ርክብ ይገብሩ።⁸
 - » ሓደ IIT ብቑዕን ዝተረጋገጸን መርመርቲ ኣኽበርቲ ሕጊ፣ ሲቪል ክኢላታት ቦታ ገበን፣ ከምኡ'ውን ብውሑዱ ክልተ ካብ ኣኽበርቲ ሕጊ ዘይኮኑ ወከልቲ ማሕበረሰብ፣ ካብ ዝኾነ ዝተሳተፈ ትካል ምሉእ ብምሉእ ናጻ ኮይኖም፣ ኣብ ኣኽበርቲ ሕጊ ናይ ሞት ሓደጋ ንምፍጻም ዝሰርሑ መርመራታት ዘካይዱ ጉጅለ እዩ። ሓደ IIT ዝፍጠር፣ ብዙሓት ናይ ሕጊ ኣኽበርቲ ኣካላት ኣብ ሓደ ናይ ጽሑፍ ስምምዕ ምስ ዝኣትዉ፣ ነቲ ኣብ ጂኦግራፊያዊ ዞባኦም ዘሎ ናይ ሕጊ ኣኽበርቲ ኣካላት ናይ ቀታሊ ሓይሊ ምጥቃም ንምምርማር እዩ። ሓደ ወኪል ምኽባር ሕጊ ናይ ምርመራ ሓላፍነት ክስከም ይኽእል፣ እቲ ወኪል እቲ ዝምልከቶ ወኪል እንተዘይኮይኑ።⁹

ሰለስተ IIT ኣብ ውሽጢ 2019-2022 ናይ ገምጋም ግዜ ንቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ኣገልጺሉን እየን፣ ከምቲ ኣብ ዝኸጸል ገጽ ኣብ ሰሌዳ ቁጽሪ 2 ተገሊጹ ዘሎ።

ስእሊ 1. ኣብ ቀታሊ ሓይሊ ዝምልከቱ ሓደጋታት ዝምልከት እዋናዊ ናይ ሓበሬታ መስርሕ

ሰሌዳ 2. King ካውንቲ ዘገልግሉ ብርእሶም ዚምርምሩ ጉጅለታት (IIT)

IIT	ጉጅለ መርመራ ሓይሊ Seattle	ናጻ ጉጅለ መርመራ ሓይሊ - King ካውንቲ	ናጻ መርማሪ ጉጅለ Valley
ኣብ ውሽጢ IIT ዝርከቡ ትካላት	ክፍሊ ፖሊስ Seattle	ክፍልታት ፖሊስ ሰሜን King ካውንቲ Bellevue፣ Clyde Hill፣ Duvall፣ Issaquah፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ King ካውንቲ፣ Kirkland፣ Lake Forest Park፣ Medina፣ Mercer Island፣ Redmond፣ Snoqualmie/North Bend፣ ዩኒቨርሲቲ Washington ከምኡውን ፓትሮል ግዝኣት Washington።	ክፍሊ ፖሊስ South King ካውንቲ ክፍልታት ፖሊስ ኦበርን፣ ደስ ሞይንስ፣ Federal Way፣ Kent፣ ወደብ Seattle፣ Renton Tukwila እዮም።

- » ሓደ ኣኽባሪ ሕጊ ቀታሊ ሓይሊ ምጥቃም ዓቢ ኣካላዊ ጉድኣት¹⁰ ዓቢ ኣካላዊ ጉድኣት¹¹ ወይ ሞት ኣብ ዘስዕቡዎ እዋን ኩሉ ግዜ ናጻ ገበናዊ መርመራ ክዛዘም ኣለዎም።^{12፣ 13፣ e}
- » ኣብዚ እዋንዚ ናይቲ ፍጻሜ፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ብዛዕባቲ ናይ ሓይሊ ጉዳይ ንቐረባ ዘመድ ናይ ምሕባር ስልጣን ኣለዎም።፣ ይኹን እምበር ሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ኣብቲ ምስ ወሳኒ ፍጻሜታት እተተሓሓዘ መምርሒ ሓፈሻዊ ትእዛዝ (GOM) ፖሊሲ ኹም ዘየለ እዚ ሕጂ¹⁴ ዝፍጽምዎ ዘለዉ ልምዲ ኹን ንኹሉ እቲ እተመደበ IIT እንተላይ ነቲ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ካብ IIT ቀልጢፉም መጠንቀቓታ ክህቡሎም ኣብ ዝኽእል ኣጋጣሚታት እውን ከይተረፈ ንምንባሕ ምኃኑ ሓቢሮም ኢዮም።^{15፣ g}
- እቲ IIT ሓንጎእ ምስ በጽሖ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ነቲ ኹነታት ምቀጻጸር ከቋርጹ ኣለዎም።¹⁶
- ኣቐዋም ናይቲ ሓለቃ ፖሊስ ኣብ ቲን ኣዝመዶም ኣጸቢቐም ክካፈሉ ዘየድልዮም እኳ እንተኹን ንህዝቢ ኣብ ምንጋር ግን ይካፈሉ ኢዮም። እዚ ልምዲ እዚ ሓደ ፍጻሜ ምስ ኣጋጠመ (መብዛሕትኡ ግዜ ኣብ ውሽጢ ሰዓታት) ሓላፊ ህዝባዊ ሓበሬታ ሓለቃ ፖሊስ ከምዚ ዘስዕብ ዝብል ጋዜጣዊ መግለጺ ክህቡ ኢዮም፡-
 - » ብዛዕባ ባህርይ እቲ ፍጻሜ ኹም እተፈጸመን ብዛዕባ ሓይሊ (ዕድመ፣ ጾታዊ ርክብ፣ ደረጃ ሓዳር፣ ስራሕ፣ ከምኡውን ቅድሚኡ ብዛዕባ እተገብረ ገበን) ሓፈሻዊ ሓበሬታ ኹም እተረኽበን ምልክታ ምሃብ፤
 - » ብዛዕባ እቲ ምስ ማእሰርቲ እተተሓሓዘ በደልን ኩነታትን ዝገልጽ ሓፈሻዊ ዝርዝራት እንተላይ ምጽራርን ምስዓብን ኣጽዋር ምሓንጎ፤
 - » ኣቐማምጣ ኮማንድ ፖስት ወይ ካልእ ርክብ ሓበሬታ ናይቲ ሓላፊ ህዝባዊ ሓበሬታ ወይ ናይ ሜዳ ተቐጻጻሪ፤
 - » ኩነታት እቶም ኣብቲ ጉዳይ እቲዎት ዝኹኑ፤

^e ብቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ሓይሊ ምጥቃም ዘየጠቓልል ኣብ ማእሰርቲ ዝፍጽም ሞት ብኣውቶማቲክ ዝIIT ኣየነቓቕሖን እዩም። ቀታሊ ባህሪ ናይዘም ፍጻሜታት (ዋላኳ ሓይሊ ምጥቃም እንተዘይሃለዎም) ብታሪኽ ኣብ ኣሰራርሓታት ምፍላጥ ብቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ከም ኣብ መመላእታ ገተረገገዎ ዘይምስምማዕ ፈጢሮም እዮም።

^f “ኣባል ስድራቤት ናይቲ ቀታሊ ሓይሊ ዝተጠቐመሉ ሰብ፣ ወይ በቲ ዝምልከቶ ትካል ወይ ብIIT፣ ኣየናይ ዝቐልጠፈ እንተኾይን፣ ብቐልጠፍ ክሕበር እዩ።” (ኮድ ኮድ ምምሕዳር Washington (Washington Administration Code, WAC) 139-12-030[3][b])

^g ሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ቃለ - መጠይቓት ክግበረሎም ከሎ እዚ ተግባር እዚ ኣብ ትርጉም ሕጊ መንግስቲ እተመርኩሰ ምኃኑ ሓቢሮም።

- » ሕክምናዊ ረድኤት ይኹን ፈታኒ ሕክምና ናብቲ ቦታ ተጸዋዑ ብዘየገድስ፤
- » ብዘሕን ዓይነትን ናይ ክፍሊ ጸጋታት ዝተጠቓሙ/ዝተመደቡ፣ (ንኣብነት፣ TAC-30፣ K-9፣ ተደራደርቲ ወዘተ) ከምኡ ምግባር ነቲ መርመራ ዝዕንቅፍ እንተዘይኮይኖም፤
- » ዓበይቲ ጽርግያታት ወይ መፈተሽ ነቕጣታትን ግዳም ሓደርን፣ ከምኡውን
- » እቲ ኣብቲ መርመራ ዝተመደበ ዘተ።¹⁷
- IIT ኣብ ውሽጢ 24 ሰዓታት ነቲ ቦታ ምስ ተቐጻጸረ፣ ሓደ ናይ ስድራቤት መራኽቢ ይምደብ።¹⁸
 - » እቲ ዝቐትል ሓይሊ እተጠቓሙሉ ሰብ ኣባል ፌደራላዊ ተፈላግነት ዘለዎ ነገድ ከም ዝኹን እንተ ተኣሚኑ ሓደ ኣባል እቲ IIT ኣብ ውሽጢ 24 ሰዓታት ምስ ቀቢላታት ዝራኽቡ ኩይኑ ይምደብ ነቲ ነገድ (ወይ ተወካሊ ምርጫ እቲ ነገድ) ድማ ብዛዕባ ኹሉ ኣገዳሲ ምዕባላታት ናይቲ መርመራ ይሕብሮም።¹⁹
- እቲ ናይ ስድራቤት መራኽቢ፣ ነቲ ቀታሊ ሓይሊ ኣብ ልዕሊኡ ዝተጠቓሙሉ ሰብ፣ ብዝተኻእለ መጠን ቀልጢፊም፣ ንዝምልከቶም ቀረባ ዘመድ የለልዮም፣ የለልዮምን የፍልጥን፣ ንናይ ቀረባ ዘመድ፤
 - » ብእተኻእለ መጠን ብዛዕባ እቲ ጉዳይ ካብ መራኽቢ ብዙሓን ማሕበራዊ መራኽቢ ፈተውቲ ወይ ጎረባብቲ ቕድሚያ ምፍላጥኩም ትሕብረኩም።
 - ናይ ቀረባ ዘመድ ምፍላጥ ሞት ምስ ናይቲ ቦታ መርማሪ ሬሳ ወይ ሕክምናዊ መርማሪ ብምምኽኻር ክግበር ኣለዎ። እቲ ሕክምናዊ መርማሪ ነቲ ዝሞተ ሰብ ንምልላይ እንተተጸጊሞም ኣቐዲሞም ኣብቲ መስርሕ ክሳተፉ ይኽእሉ።²⁰ ብተወሳኺ ምስ መርመርትን መራኽቢ ብዙሃንን ብምዃን ነቲ ራሳታት ንምልላይ ክሰርሑ ይኽእሉ እዮም።²¹
 - » ምስ መራኽቢን IITን ብቐጥታ ዝረዳድእሉ ዘተኣማምን መንገዲ ኣለዎም።
 - » ሓድሽ ጸብጻብ ኣብ ዘይርከበሉ እዋን እውን ከይተረፈ ብዛዕባ መስርሕ መርመራ ይሕብሩ እዮም።
 - » ብዛዕባ እቲ ኣብቲ መርመራ እተራእየ ኣገዳሲ ምዕባላታት ማለት ብዛዕባ ጋዜጣዊ መግለጺታት እዋናዊ መጠንቀቓታ ይወሃብ እዩ።
 - » ብፍላይ ዘመድኩም እንተ ሓቲትኩም ምስ ሓደ ግዳይ ዝጣበቑ ሰብ ኣብ ምትሕብባር ሓገዝ ኣለዎም።
 - » ዝኹን ይኹን ሓሳብ ንሓሳብ ናይ ምልውዋጥን/ወይ ናብ ፍርስራሰ እቲ እሩም ሰብ ናይ ምእታውን ደገፍ ይረክቡ።²²
- ኣብ ብምሉኡ እቲ መርመራ ዋላ እውን ሓድሽ ሓበሬታ እንተ ዘይተረኽበ ሓደ ተወካሊ IIT ኣብ ሰሙን ሓንሳእ ብዛዕባ ህዝባዊ ኩነት መራኽቢ ብዙሓን እዋናዊ ሓበሬታ ኽህቡ ኣለዎም።²³ እቲ እተገብረ ምትዕርራያት ኣብ ትሕዝቶ እቲ መርመራ ዘይኩነስ ኣብ መስርሕ መርመራ እዩ ዘተኩር ነይሩ (መርትዖ፣ መግለጺታት ጸብጻብ፣ሕጊ ወዘተ)።

ቀታሊ ዘይኮነ ሓይልን ካልኦት ከበድቲ ፍጻሜታትን ዘጠቓልሉ ፍጻሜታት

ምስ ምክትል ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ርክብ ቀታሊ ዘይኮነ ታሕተዎይ ደረጃ ሓይሊ ዘጠቓለሉ ወይ ዝኾነ ይኹን ኣጠቓቕማ ሓይሊ ዘየጠቓልልን ውጽኢቱ ድማ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳኦት ዘስዓብን ጉዳያት-ከም ሓደጋ መኪና ወይ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ዝፍጸም ነብስ ቅትለት-ተመሳሳሊ አገባብ ምፍላጥ ኣይክኸተሉን እዮም ኣብ ላዕሊ ተዘርዚሩ ዘሎ። ሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ኣብ ገለ ካብዞም ተወሳኺ ግሉጽነት ዋጋ ኣለዎ ኢሎም ዝኣምኑሉ ኣጋጣሚታት፡ ንክምርምሩ ናብ IIT ክጽውዑ ክመርጹ ከምዝኸእሉ ኣመልኪቶም፡ ኣብ ከምዚ ኩነታት ድማ ኣገባባት ምፍላጥ ተመሳሳሊ ክኸውን ይኸእል።²⁴ ይኹን እምበር፡ ዝኾነ IIT እንተዘይተሳተፉ፡ ንመን ናብ ቀረባ ዘመድን ህዝብን መተሳሰቢታት ከብጽሑ ሓላፍነት ከም ዘለዎ ዝቐርጹ ዝተሓላለኹ ኣብ ግምት ዘእተዉ ናይ ብሕታዊነት ናይቲ ዝሳተፍ ውልቀሰብን ተሓታትነት ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስን ኣለዉ። ኣብዚ እዋንዚ ኣብ ከምዚኣም ዝኣመሰሉ ፍጻሜታት ዝፍጸሙ መተሳሰቢታት ዋላ'ኳ ብገለ ወግዓዊ ፖሊሲ ወይ ሕጊ መንግስቲ እንተዘይተመርኩ፡ ብሓፈሻ ግን ካልኦት ኣካላት ከም ሰራሕተኛታት ሆስፒታል (ማሕበራዊ ሰራሕተኛታት ወይ ሰብ ሞያ ሕክምና) ወይ ድማ ናይ ሕክምና መርማሪ፡ ኣብ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ዝህልዎ ተሳትፎ ውሱን ወይ'ውን ዘይህልዎ ክኸውን ይኸእል'ዩ፡ እዚ ግን ከከም ኩነታቱ ክቕየር ይኸእል'ዩ።²⁵

ኣብ ተግባር ዘሎ ናይ ሓደጋ መተሳሰቢታት

ሓዲር መግለጺ፡- ናይ OLEO ገምጋም ከም ዝሕብር ናይ ቀረባ ኣዝማድ ናይ ምእዋጅ ልምድታት ኩሉ ግዜ ምስቲ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ ኣገባባት ዝሰማዕዎ ኣይኮነን ከምኡ'ውን ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ኣብ ዝበዘሙ ዝተገመገሙ ኣገደስቲ ሓደጋታት ንህዝቢ ኣፍልጦ ኣይሃቡን።

ናይ ቀረባ ዘመድ ሓበሬታ

እቲ ናይ ሓበሬታ መስርሕ ነቶም ዜና ሞት ወይ ከቢድ መጉዳኦት ናይ ዝፈትውዎም ሰባት ዝቕበሉ ብኸመይ ከም ዝጸልዎም ብዝሓሸ ንምፍላጥ፡ OLEO ኣብ ውሽጢ ናይ 2019-2022 ናይ ገምጋም ግዜ ብቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ዝተጸልዉ ናይ ሓይሊ ጉዳያት ዝኾኑን ናይ ቀረባ ኣዝማድን ንምርኻብ ጸዕርታት ገይሩ፡ ከምኡ'ውን ካብ ናይ King ካውንቲ ናይ ስልጣን ወፃኢ ዝኾኑ ናይ ጉዳይ ክኢላታት ኣዘራረቡ። ካብ ቃለ መሕትት፡ ሓንቲ ክኢላ ርእሱ-ጉዳይ፡ Sonia Joseph- መስራቲት MyAdvocate^h ን ነባሪት ከባቢ Seattle ወዳ Giovonn Joseph-McDade ኣብ 2017 ብፖሊስ Kent ብጥይት ተሃሪሙ ምስ ተቐትለ- ብዛዕባኣ ብኣኸበርቲ ሕጊ ተራኺባ ከም ዘይትፈልጥ ኣካፊላ ሞት ወዳ ኣብ ክንድኡ ብመንገዱ ሓማታን መራኽቢ ብዘሃንን ፈሊጣቶ።²⁶ ንሓበሬታ ንምርካብ ምስ ኣኸበርቲ ሕጊ ክትራኽብ ብዘሕ ፈተነታት እኳ እንተገበርቲ፡ ኣብ ዙርያ እቲ ፍጻሜ ፍጹም ግሉጽነት ከምዘይተራእየት ተዛሪባ።

ሞት ናይ Joseph-McDade ንቤት ጽሕፈት ሸሪፍ ኣይሓተተን፡ ቅድሚ ምትእትታው LETCSA ድማ እዩ ኣጋጠሙ፡ እዚ ድማ ንተግባራት ኣመልኪቱ ድሕሪ ሓደገኛ ፍጻሜታት ኣመልኪቱ ብጣዕሚ ቀይሩ እዩ። ይኹን እምበር²⁷ ድሕሪ ወሳኒ ፍጻሜ ዝነበረ ናይ ምልክታ ልምድታት ኣጸቢቑ ቀደሩዎ። ይኹን እምበር OLEO ነቲ ብ 2019 ኣብ Anthony Chilcott እተገብረ ተኹሲ ኸምኡ'ውን ነቲ ስዒቡ ዝመጸ ፍጻሜታት ብሚላ ምምርምር ብዛዕባ እቲ ዝቐረበ ዘመድ እተነግሩሉ መገዲ ተመሳሳሊ ሻቕሎት ከም ዘለዎ ገለጸ እዚ ኸኣ LETCSA ካብ ዝተግበር ኣትሒዞ እውን ከይተረፈ ኣብ King ካውንቲ ዘሎ ልምድታት ከመሓይሽ ከም ዘለዎ ዝሕብር እዩ።²⁸

^h ማይኦድቮኬት ኣብ Washington ዝመደበሩ ንመኽሰብ ዘይሰርሑ ትካል ኮይኑ፡ ተልእኾኡ “ብኣኸበርቲ ሕጊ ኣብ Washington ብዘሎ ኣጠቓቕማ ቀታሊ ሓይሊ ዝተጸልዉ ስድራቤታት ጸጋታትን ደገፍን ምሃብን ንባህሊ ፖሊስ ንምቕያር ንዝግበር ምሕዳስ ፍትሕን ጽገናታትን ንምጎስጓስ ስጉምቲ ምውሳድን እዩ።” <https://myadvocatewa.org/> ብዝያዳ ተምሃሩ።

ቀጺሉ ናይ ኪን ምልክታ
ቀጺሉ

እቲ ናይ Anthony Chilcott ዝቐረበ ዘመዱ ብዛዕባ ተኹሲ ፖሊስ ሰምዑ እዋ እቲ ዘፍቅርዎ ሰብ Chilcott ኣብቲ ጉዳይ ከም እተኻፈለ ጠርጢሩ። ንውሱን ሓበሬታ ጥራይ ዝሃቡ 911 ሰደድቲ ኢዶም ዘርጊሑም። ወዲ ሓትኖ Chilcott ብዛዕባ ኣእምሮኣዊ ጥዕና ኣደ Chilcott ዘለዎ ሻቕሎት ገለጸ ብዛዕባ ሞት Chilcott ምስ ሰምዑት ከኣ ዘመዱ ምስ ኣደ Chilcott ክኸውን ሓተተ። ይኹን እምበር እዚ ሓበሬታ እዚ ናብ ቤት ጽሕፈት ሕክምና King ካውንቲ ተመሓላላፊ እንተ ኹይት ንጹር ኣይነበረን ኣብ መወዳእታኡ ኸኣ ንኣደ Chilcott ወዳ ኸም ዝሞተ ነገራ። OLEO ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስን ድሒሮም ከም ዝፈለጡ፣ ኣደ Chilcott ኣብ መጀመርታ ካብ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ዝኾነ ሰብ ኢዱ ዘርጊሑሉ ስለ ዘይነበረ ከም ዝተረበሸት።

OLEO ንኹሉ መዛግብቲ ምስ ኣጠቓቕማ ሓይሊ፣ ወሳኒ ፍጻሜታትን ውሽጣዊ ስነ-ምግባር መርመራታትን ዝተኣሳሰሩ ዝከታተል ዳታቤዝ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ IAPro ገምጊሙ፣ ኣብ ግዜን ኣገባብን ርክብ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ምስ ዝሳተፉ ወገናት ናይ ወሳኒ ፍጻሜታትን ክመሓየሹ ዝኸእሉ መዳያትን ንምርዳእ እዩ። ካብ ፋይላት ጉዳይ IAPro፣ OLEO ኣብ ውሽጢ እቲ ናይ ገምጋም ግዜ ኣብ ወሳኒ ፍጻሜታት ናይ ቀረባ ዘመድ ምልክታ ንምስናድ ዝሕግዝ ቅኑዕ ደረጃ ኣይረኽበን (ኣብ መመላእታ | ብዝርዝር ተገሊጹ ኣሎ) ። ካብቶም ዝተገምገሙ 20 ፍጻሜታት፣ እቶም ኣርባዕተ ጉዳያት ወግዓዊ ናይ ቀረባ ዘመድ ምልክታ ሰነዳት ዘጠቓለሉ እዮም። ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ንሓደ ጉዳይ ጥራይ (ART2019-003) ምልክታ ዝሃበን ሰለስተ መፍለጢታት ድማ ብናጻ መርመርቲ ዝተገብረን ይመስል። እቲ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ምልክታ ዝሃበሉ ኣጋጣሚ ብሰንኪ እቲ ምክትል ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ እተጠቓመሉ ሓይሊ ዘይኮነስ ብርእሱ ኺምርመር ከም ዘይደሊ ዚሕብር እዩ ነይሩ።²⁹ ኣብዚ ጉዳይ እዚ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ሓደ ዘይተፈልጠ ሳልሳይ ሰብ ናብ መንበሪ እቲ እሩም ሰብ ኪኣቱ ይፍትን ከም ዘሎ ነቶም መርመርቲ ምስ መሰሎም ምስ ዘመዱ ኸም እተረኽበ ዚሕብር ሰነዳት ኣሎ።³⁰

ክልተ ጉዳያት (ART2020-006ን ART2020-008ን) ምሉእ ጸብጻብ ካብቲ ኣብ መንጎ መርመርቲን ቀረባ ዘመድን ዝግበር ርክብ ዝስነድ ናጻ መርመራ ስድራቤት ርክብ ዘጠቓለለ እዩ። እዞም ጸብጻባት ምስ ሕጊ³¹ ኣታ ግዝኣት ዝሰማማዕ፣ ርክብ ስድራቤት ምስ ቀረባ ዘመድ ርክብ ምምስራት፣ ኣገልግሎት ካህናት ምሃብ፣ ድሕረ ባይታ ኣብ ኣገባባት ናጻ መርመራታት ምሃብ፣ ከምኡ'ውን ቅድሚ ምዝርጋሕ ሰሙናዊ ጋዜጣዊ መግለጺታት ንምግምጋም ስሩዕ ሓድሽ ሓበሬታን ዕድላትን ምሃብ ይምዘግቡ።

ህዝባዊ ምልክታ

ህዝቢ ብዛዕባ እዞም ፍጻሜታት ብኸመይ ከም ዝፈለጡ ብዝበለጸ ንምርዳእ፣ OLEO ምስዞም ፍጻሜታት ዝተኣሳሰር ህዝባዊ ርክባት (ጋዜጣዊ መግለጺታት፣ መግለጺታት ካብ ሓለቃ ፖሊስ ወዘተ) ብመገዲ ቁልፊ ቃላት ኢንተርኔት ምድላይን ወግዓዊ ሕቶታት መዛግብትን ዝተኣከበ ገምጊሙ። ኣብ ኣሰራርሓ ህዝባዊ ርክብ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ነዞም ፍጻሜታት ርኢይ ዘይምስምማዕ ነይሩ። ካብቲ እተመርመረ 20 ኣጋጣሚታት ኣብ ትሽዓተ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ህዝባዊ ምልክታ ኣይተዋህበን። ካብቶም 20 ፍጻሜታት፣ OLEO ብቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ዝተጻሕፉ ሸዱሸተ ጋዜጣዊ መግለጺታት ጥራይ እዩ ክረክብ ዝኸኣለ (ንዝርዝር **ኣብ መመላእታ!** ርኢዩ) ። ብፍላይ እዚኣም ኩሎም ብቐሊሉ ንህዝቢ ዝረኽብዎ ኣይነበሩን፤ ገሊኦም ድማ ብቐጥታ ካብ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ መዛግብቲ ብምሕታት ጥራይ'ዮም ዝተረኽቡ። እዚ ማለት ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ነቶም ዝተረፉ ፍጻሜታት ንምጽቃጥ ዝኾነ መግለጺ ኣይሃበን ወይ ድማ እቶም መዛግብቲ ድሕሪ ሕጂ ኣይርከቡን ማለት ክኸውን ይኸእል። ብተወሳኺውን OLEO ብዛዕባ እቲ ወሳኒ ፍጻሜታት ዝሓዘ ቪድዮታት ኣብ እዋኑ ኣብ ቅድሚ ህዝቢ ምውጻእ ወይ ከምዚ ዝኣመሰለ ፊልምታት ከም ዘሎን ስለምንታይ ኪወጽእ ከም ዘይክእልን ኣፍልጦ ምሃብ ኣተሓሳሲብዎ ኣሎ።³² ንኣብነት፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ንህዝቢ፣ ኣብ 14 ሚያዝያ 2022፣ ኣብ ልዕሊ ተወክልቲ ፖሊስ ብዝተፈጸመ ቀታሊ መጥቓዕቲ፣ ቪድዮ ከም ዘሎ ኣይነገረን፣ ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕጊ ተቐውሞ ምስ ኣቋረጸ፣ እቲ ቤት ጽሕፈት ን IIT ክፈትሖ ኣይሓተተን፣ ወይ'ውን ድሕሪ እቲ ናጻ ምርመራ፣ ነቲ ቪድዮ ኣይፈትሖን።³³

ብሉጽ ልምዲታት

እዚ ክፋል'ዚ ኣብ ናይ ምርምር ጽሑፋት ከም ዝተረኽበን ኣብ ናይ ሲቪል መሰላት፣ ኣካዳሚያዊ ማሕበረሰብ፣ ሕጊ፣ ስነ-ኣእምሮኣዊ ጥዕናን ናይ ግዳያት ምክልኻልን ክኢላታት ቃለ-መጠይቕ ብምክያድ፣ ኣብ ወሳኒ ሓደጋታት ኣብ ስንባይ-መረዳኢታ ዘለዎ ርክባት ዝሓዘ ዝበለጸ ልምድታት ዝገልጽ እዩ።³⁴ እዞም መረዳኢታታት ኣብ ክልተ ክፋላት ዝተኸፋፈሉ ኮይኖም፣ ብሉጽ ልምድታት ናይ ምእዋጅ ዝርዝራት የቕርቡ፡- (1) ፍቕራት ናይቶም ብኣኽበርቲ ሕጊ ዝተጎድኡ ወይ ዝተቐትሉ፣ ከምኡ'ውን (2) እቲ ህዝቢ፡፡ ገለ ባእታታት ናይቲ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ህሉው ኣሰራርሓ ምስቲ OLEO ኣብ መጽናዕትና ዝረኽቦ ዝሰማምዑ ኣለዉ፤ ምምሕያሽ ክግበረሎም ዝኽእሉ መዳያት ኣብ ውሽጢ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ናይ ለበዋታት ክፍሊ ተገሊጾም ኣለዉ።

ናይ ቀረባ ዘመድ ሓበሬታ

ሞት እትፈትዎ ሰብ እትመሃረሉ ህሞት፣ ንቐረባ ዘመድ ኣብ መንገዲ ምሕጋዝ ዓቕሚ ዘለዎ ወሳኒ ህሞት እዩ። ድሌታት ናይ ቀረባ ዘመድን ብድሆታት ነፍሲ ወከፍ ኩነታትን ፍሉይ እኳ እንተኾነ³⁵ ³⁶ እዚ ክፍሊ ብስንባይ ዝተሓበረ መፍለጢታት ንምቕራብ ንዝበለጸ ልምድታት ካብ መጽናዕቲ ዝተረኽቦ ውጽኢት ይገልጽ።

መን እዩ ኽሕብር ዘለዎ?

ሓጺር መግለጺ፡- ምርምር ብዛዕባ ምትእትታው ኣኽበርቲ ሕጊ ኣብ ሓበሬታ ዝተፈለለዩ ርእይቶታት የርእይ፣ እንተኾነ ግን ሓደ ስምምዕ ኣሎ፣ ሓደ ብጭንቀት ዝተመሃረ ናይ ኣኽበርቲ ሕጊ ዘይኮን ሰብ ሞያ ኩሉ ግዜ ህልው ክኸውን ኣለዎ፣ ነቶም ኣዝማድ ናይቶም ብኣኽበርቲ ሕጊ ዝተቐትሉ ወይ ብከቢድ ዝተጎድኡ ሰባት ከቢድ ዜና ንምብጻሕ ክሕግዝ።

ብOLEO ቃለ መሕትት ዝተገብረሎም ክኢላታት፣ ሓደ ዝፈትዎ ሰብ ብኣኽበርቲ ሕጊ ከም ዝተቐትለ ወይ ብኸቢድ ከም ዝተጎድኦ ዝገልጽ ዜና መን ከብጽሕ ከም ዘለዎ ዝተፈለለዩ ኣረኣእያታት ገሊጾም። ብዙሓት፣ መብዛሕትኡ ግዜ ዝያዳ ሰፊሕ ብዛዕባ ስንባይ ዝተሓበረ ስልጠና ከም ዘድሊ ብምጥቃስ፣ ኣኽበርቲ ሕጊ ውሑድ ወይ ፈጺሞም ከይተሳተፉ ይመኽሩ ነይሮም።³⁷ ኣኽበርቲ ሕጊ ክጎተፉ እንተኾይኖም፣ ክኢላታት ብባህሊ ብቑዓትን ብጭንቀት ዝተማህሩን ሰብ ሞያታት ጥዕና ኣእምሮ ክሓብሩዎም ይመኽሩ።³⁸ ምስ ኣኽበርቲ ሕጊ ምትእስሳር ነቲ ንቐረባ ዘመድ ስንባይ ከጋድዶ ስለ ዝኽእል ገለ ቃለ መሕትት ዝተገብረሎም ሰባት—ብፍላይ ኣብቶም ብታሪኽ ብኣኽበርቲ ሕጊ ዝተጎድኡ ወይ ዝበደሉ ማሕበረሰባት—መተሓሳስቢ ብገለልተኛ ሳልሳይ ወገን ኣብ ስንባይ ዝተሓበረ ርክብ ዝሰልጠነ ከም ናጻ መርማሪ፣ መራኽቢ ስድራቤት፣ ካህን ወይ ሲቪላዊ ምላሽ ዝህቡ ክቐርቡ ሓሳብ ኣቕሪቦም።³⁹ ሓደ ክኢላ ብተወሳኺ፣ ንጽምዶ ንምቕላል፣ ተመሳሳሊ ጾታ፣ ዓሌታውን/ወይ ባህላዊ ድሕረ ባይታ ዘለዎም ናይ ሓይሊ ተገዛእትን/ወይ ናይ ቀረባ ዘመድን ውልቀሰባት ምህላዎም ሓጋዚ ክኸውን ከም ዝኽእል ጠቐሱ።⁴⁰

ገለ ኣባላት ማሕበረሰብ ኣብዚ ዝሳተፉ ኣኽበርቲ ሕጊ ኣብ ምሉእ መስርሕ መርመራ ንቐረባ ዘመድ ስሩዕ ሓደሽ ሓበሬታ ክህቡ ከምዘድልዩ ክኢላታት ኣመልኪቶም።⁴¹ ሓደ ካብቶም ቃለ-መጠይቕ ዝተገበረሎም ሰባት እቶም ግዳያት ሓይሊ⁴² ወይ ናይ ቀረባ ኣዝማዶም ንምስታፍ ድሌት እንተድኣ ኣርኢዮም፣ ክለባት ናይ ምትዕርራይ ፍትሒ ወይ መስርሕ ሽምግልና ጠቓሚ ክኸውን ከምዝኽእል ገሊጾም።

መን እዩ ኸሕብር ዘለዎ?

ቀጺሉ

ናይ ሞት መተሓሳሰቢ ናይ ምሃብ ሓላፍነት ከቢድ እዩ፣ እቲ ናይ መተሓሳሰቢ ጉጅለ ድማ ንጭንቀትን ንተወሳኺ ማህሰይትን ይቃልዕ። ነቲ ከበድቲ ዜና ካብ ምብፃሕን ናይ ቀረባ ኣዝማድ ማህሰይቲ ካብ ምርኣይን ክመጽእ ዝኸእል ውጥረትን ተጓንፎን ንምቕናስ፣ ክፍሊ ፍትሒ ኣሜሪካን ካልእትን ንጹር ናይ ክፍሊ ፖሊሲ፣ እኹል ምድላው፣ ከምኡ'ውን ደገፍ ንናይ ኣፍልጦ ጉጅለ፣ ከምኡ'ውን ብውሑዱ ክልተ ሰባት ነቲ ኣፍልጦ ንምሃብ ህልው ክኾኑ ይመኽሩ።⁴³ ክልተ ኣባላት ክህልዉ ምግባር ሓደ ሰብ ከም ቀንዲ መራኽቢ ኮይኑ ክሰርሕ፣ እቲ ካልእ ሰብ ድማ ንከባቢኡ ክፈልጥ፣ ንናይ ቀረባ ኣዝማድ ስምዒታዊ ምላሽ ክዳሎ፣ ከምኡ'ውን ንብጽቱ ስምዒታዊ ደገፍ ክገብሩ ይሕግዎም።^{44፣ 45}

እቲ መተሓሳሰቢ መፃሕ እዩ ክውሃብ ዘለዎ?

ጽማቕ፡- መፍለጢታት ኣብ ዝቐልጠፈ እዋን ናብ ቀረባ ዘመድ ክበጽሑ ኣለዎም።

እቲ ሓደጋ ምስ ተፈጸመ ኣብ ዝሓጸረ ግዜ ንቐረባ ዘመድ ክሕበርን ዝኾነ ይኹን ሓበሬታ ናብ መራኽቢ ብዙሃን ዝዘርጋሕ ድማ ክሳብ ቀረባ ዘመድ ዝሕበር ክድንገይ ከም ዘለዎን እቲ ጽሑፍት ንጹር እዩ።^{46፣ 47፣ 48} ብቐልጠፍ ናይ ምእዋጅ ኣድላይነት ካብ ነዊሕ ግዜ ኣትሒዙ ዝጸንሐን ብሰፊሑ ዝፍለጥን እዩ። ብ1990 ውዲብ ሕቡራት ሃገራት ሓይሊ ድሕሪ ምጥቃም “ኣዝማድ ወይ ናይ ቀረባ ኣዕሩኽ ናይቲ ዝተጎድኦ ወይ ዝተጎድኦ ሰብ ኣብ ዝቐልጠፈ ህሞት ከም ዝሕበሩ” መምርሒ ኣውጺኡ።⁴⁹

እቶም ቃለ መሕትት ዝገበርናሎም ክኢላታት፣ ቀረባ ዘመድ ብዛዕባ ሞት ዝፈትውዎ ሰብ ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ብመንገዲ መራኽቢ ብዙሃን ከይፈለጡ ንምርግጋጽ፣ ምፍላጥ ብዘተኸእለ መጠን ብቐልጠፍ ክኸውን ኣለዎ ኢሎም ተሰማሚዖም።⁵⁰ ቐልጠፍ ሓበሬታ ምሃብ ልክዕ እቲ ዝተመሓለፈ ሓበሬታ ልክዕ ምዃን ምርግጋጽ ኣገዳሲ እዩ፣ ስለዚ እቶም ቃለ-መጠይቕ ዝተገበረሎም፣ እቲ ናይ ሓበሬታ ጉጅለ ነዞም ክልተ ቀዳምነታት ሚዛን ክሕሉ ከምዘለዎን ንጹርን ቀጥታውን ሓቀኛን ክኸውን ከምዘለዎን፣ ብዛዕባ ሓደ ፍጻመ ዝርዝራት ገና ዘይፍለጡ እንተኾይኖም ክሕብሩ ከምዘለዎም ኣገንዚቦም።⁵¹ እቶም ቃለ-መጠይቕ ዝተገበረሎም ሰባት ብዛዕባ ተመኩሮ ናይቶም ምስኣም ዝሰርሑ ሰባት ክዛረቡ ከለዉ፣ እቶም ቀረባ ኣዝማድም ሓበሬታ ምስ ዝረኽቡ ምስ ኣኸበርቲ ሕጊ ዘለዎም ኣወንታዊ ርክባት ከም ዝግለጹ ገሊጾም።⁵²

እቲ መተሓሳስቢ ብኸመይ ክበጽሕ ኣለዎ?

ሓጺር መግለጺ:- መተሓሳስቢታት ምስ ፍሉይ ድሌታት ናይቲ ዜና ዝቕበሉ ሰባት ዝሰማማዕ ክኸውንን ተወሳኺ ደገፍ ንምሃብ ናብ ማሕበረሰብ መሰረት ዝገበረ ጸጋታት ሪፈራል ብምግባር ክስዕብ ይግባእ።

እቶም ግዳያት ዓመጽን ናይ ቀረባ ኣዝማድን፣ ኣካላዊ፣ ስምዒታዊ፣ ሕጋውን ማሕበራውን ሳዕቤናት ናይ ሓደ ወሳኒ ፍጻመ ንምፍታሕ ዝተፈለለዩ ደገፍ ክድልዮም ይኸእል እዩ። ንፍሉያት ጉጅለታት ባህላዊ ብቕዓትን ብዙሕ ዕዮታትን ንምርግጋጽ፣ ስልጠና ምሃብን ፍሉይ ድሌታትን ኣረኣእያታትን ናይቶም ብኣኸበርቲ ሕጊ ዘገልግሉ ዝተፈለለዩ ማሕበረሰባት ኣብ ግምት ምእታው ኣገዳሲ እዩ።⁵³ እቲ ጉጅለ ሓበሬታ ብዛዕባ እቶም ዝደሓኑ ናይ ቀረባ ኣዝማድን ሓበሬታ ክደሊ ኣለዎ ከምኡ'ውን ነቲ ሓበሬታ ንምቕራብ ኣቀራርባኡ ከከም ድሌቱ ክገብር ኣለዎ። ንኣብነት፣ ናይ ቀረባ ዘመድ ኣረጋውያን እንተኾይዮም ወይ ድማ ኣጸጋሚ ዜና ብምቕባል ክጽሎ ዝኸእል ኣካላዊ ወይ ኣእምሮኣዊ ኩነታት ጥዕና እንተሃልይዎም፣ እቲ ናይ መፍለጢ ጉጅለ ሰብ ሞያ ጥዕና ኣእምሮ ወይ ህጹጽ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ኣብ መድረኽ ክቕርብ ወይ ካልኣት ዝፈትውዎም ሰባት ነቲ ዜና ኣብ ዘብጽሑሉ እዋን ከምዘለዉ ከረጋግጽ ክደሊ ይኸእል።⁵⁴

መብዛሕትኦም ምንጭታት፣ እንተላይ ምስቶም ቃለ መሕትት ዝገበርናሎም ክኢላታት፣ ምፍላጥ ሞት፡-

- ብኣካል ጥራይ ክግበርን ብተሌፎን ምፍላጥ ከም ናይ መወዳእታ መማረጺ ጥራይ ክውዕልን ይግባእ።
- እቲ ናይ ቀረባ ዘመድ ንበይኑ ኣብዘይኮነሉ⁵⁵ ግን ከኣ ህጻናት ኣብዘየለውሉ ግዜ ይግበር።⁵⁶
- ብተራ ክዳን (ብዩኒፎርም ዘይኮነስ) ይግበር።⁵⁷
- ንስም እቲ እሩም ሰብ ተጠቐመሉ ከም እኒ “ተገዛኢ” “ተጠራጣሪ” “ሰብነት” ወይ “ዝተረፈ” ዝኣመሰሉ ሓረጎች ድማ ኣይትጠቐም።
- ንጹር ኩን'ሞ “ይቕሬታ፣ ትፈትዎ ሰብኩምን ግን ሞይቱ” ዝብሉ ኣበሃህላታት ተጠቐም፣ ኣንጻርቲ ከም “ሓሊፉ”፣ “ከይዱ” ወይ “ድሕሪ ሕጂ ምሳና የለን” ዝኣመሰሉ ሓፈሻዊ ኣበሃህላታት ተጠቐም፣ እዚ ድማ ምድንጋር ከስዕብ ይኸእል።⁵⁸
- ንዚቕጽል ሕቶታት ዘመድኩም ንምምላስ ብእተኸእለካ መጠን ብዛዕባ እቲ ፍጻመ ዝርዝር ሓበሬታ ሃቡ።
- ኣፈናዊ መርመራ ኽግበር ከሎ እንታይ ሓበሬታ ኽወጽእ ከም ዚኸእልን ኽወጽእ ከም ዘይክእልን ብንጹር ግለጹ።^{59፣ 60፣ 61}
- እዚ ነቲ ግዳይ ሰብኣውነት ዝጎድሎን ገበን ዝገብሮን ጥራይ ስለዝኾነ ኣብ ዝኾነ በይል ወይ ምኽንያታዊ ስጉምትታት ኣኸበርቲ ሕጊ ምትኳር ኣይኮነን።
- ካብ ምዕጻው ዝብል ቃል ኣወግዱ። እቲ ቃል ንባዕሉ ጎዳኢ እኳ እንተዘይኮነ፣ ሓደ መስርሕ ብኸመይ ከም ዝዛዘም ከም መመኽንይታ ክጥቀሙሉ ከሎ ግን ጎዳኢ ክኸውን ይኸእል እዩ።⁶²
- ዘይቃላዊ ርክብ ኣብ ግምት ኣእትዉ። ኣብ ገሊኡ ባህልታት ካብ ቃላት ንላዕሊ ኣካላዊ ምንቕስቓስን ዓይኒ ምጥማትን ዝያዳ ጽልዎ ኽሕድር ይኸእል እዩ።⁶³
- ፍትሓዊ ተበጻሕነትን ውጽኢታዊ ርክብን ንምርግጋጽ ተርጉምቲ ወይ ተርጉምቲ ምጥቃም።⁶⁴

እቲ መተሓሳሰቢ ብኸመይ ክበጽሕ ኣለዎ?

ቀጺሉ

እቶም ንቐረባ ዘመድ ዘፍልጡ ሰባት፣ ሰባት ተወሳኺ ሓበሬታ ከየሰላሰሉ ወይ ክዘክሩ ከም ዝኸኣሉ፣ ዘሕዘን ዜና ምስ በጽሖም ክፈልጡ ይግባእ። ብዙሓት ምንጭታት ንቐረባ ዘመድ ጸጋታት፣ ጽሑፋዊ ሓበሬታ ወይ ወረቓቕቲታት ብዛዕባ መስርሕን ቀጺሉ ስጉምትታትን፣ ከምኡ'ውን ንተወሳኺ ክትትል ምስቲ ክፍሊ ርክብ ነጥቢ ሒዝኻ ክትገድፍ ሓሳብ ኣኛሪቦም።⁶⁵ ⁶⁶ ዝኾነ ጽሑፋዊ ጽሑፋት ብዘተፈላለየ ደረጃታት ምጽሓፍን ምንባብን ተበጻሒ ክኸውንን ብቐንዲ ቋንቋ ናይቲ ውልቀሰብ ክቐርብን ይግባእ።⁶⁷

ብተወሳኺ፣ ኩሎም እቶም ቃለ-መጠይቕ ዝተገበረሎም ሰባት፣ ንኣተሓሳስባዊ ጥዕናን ማሕበራዊ ኣገልግሎትን ንምድጋፍ ናብ ማሕበረሰባዊ ሃብቲታት ኣማሓለልፍ ምሃብ ኣገዳሲ ምዃን ኣገንዚቦም። ቃለ መሕትት⁶⁸ ዝተገብረሎም ሰባት፣ መብዛሕትኦም ናይ ግዳያት ደገፍ ጸጋታት ብፍሉይ ንቐረባ ዘመድን ካብ ዓመጽ ፖሊስ ዝደሓኑን ዝተዳለዉ ስለዘይኮኑን፣ ኣብ ክንድኡ ድማ ነቶም ከም ዘቤታዊ ኣኽበርቲ ሕጊ ዘየሳትፍ ግዳያት ኣብ መንጎ ሰባት ዝፍጸሙ ዓመጽ ዘገልግል ብምዃን፣ መብዛሕትኡ ግዜ ንኣገደስቲ ፍጻመታት ዝምልከት ጸጋታት ንምምጻእ በዳሂ ክኸውን ከምዝኸኣል ገሊጾም ዓመጽ፣ ጸታዊ መጥቀዕትን ግህሰት ህጻናትን ይፍጸም። ሓደ ወሳኒ ክስተት ከበድ መጉዳእቲ እንተድኣ ኣስዒቡ፣ ሞት ግን እንተዘየሰባብ፣ እቶም ቃለ-መጠይቕ ዝተገበረሎም፣ እቶም መሳርሒታት ኣብ ማሕበራዊ ኣገልግሎታት ከም ማሕበራዊ ውሕስነት፣ ስንክልናን ካልኣት ናይ ገንዘብ ሓገዝ ፕሮግራማትን ኣብ ምጉዓዝ ክውከሉ ከም ዘለዎም ኣመልኪቶም። እዞም መሳርሒታት ኣብ መሰረታዊ ጠለባት ከም መግቢ፣ ክንክን ቆልዑን መንበሪ ገዛን ኣብ ግዚያዊ ወይ ቀዋሚ ኣካላዊ ስንክልና ምኽንያት ኣታዊ ወይ ስራሕ ምስ ዝጠፍእ፣ ከምኡ'ውን ምስ ወሃብቲ ስራሕ ኣብ ጉዳይ ሕክምናዊ ዕረፍቲ፣ ሕክምናዊ ደገፍ ኣካላዊ መጉዳእቲ፣ ካሕሳ ግዳያት ገበን፣ ሕጋዊ መሳርሒታት ኣብ ናይ ቤት ፍርዲ መስርሕ ንምስግጋር፣ ከምኡ'ውን ካልኣት ናይ ደገፍ ግዳያት ኣገልግሎታት ኣብ ምትሕብባር ክሕግዙ ይኸኣሉ እዮም። እቲ ፍጻመ ሞት ዘጠቓለለ እንተኾይኑ፣ ምስ ፍሉይ ባህላዊ ልምድታት ናይቶም ግዳያት ሓይሊ ዝሰማማዕ ናይ ቀብሪን ስነ-ስርዓት ቀብሪን/ዝኸርን ድልየታት ንምሕጋዝ ገንዘባዊ ደገፍ ክወሃብ ይኸኣል። ተወሳኺ ድሌታት ኣብ ኣካላት ዝለበሰ ስእሊ ካሜራ ንምርካብ ብዘቐርብ ሕቶታት ህዝባዊ መዛግብቲ ሓገዝ፣ ከምኡ'ውን ምስቶም ኣብ ጸዕርታት ኣክቲቪዝም ብምስታፍ ንሕውየት ዕድላት ዝህቡ ናይ ከባቢ ተጣብቓቲ ማሕበረሰባት ምትእስሳር ከጠቓልል ይኸኣል። እቲ ጉጅለ ሓበሬታ ብዛዕባ ውልቃዊ ጠለባት ናይቶም ግዳያት ሓይሊ ግምታት ካብ ምግባር ክቐጠብ ኣለዎ ከምኡ'ውን ካብ ዝተጎድኡ ቀረባ ኣዝማድ መረዳእታ ብምውሳድ፣ እቶም ግዳያት ዝሕግዘዎም መሳርሒታት ከም ዝረኽቡ ክገብር ኣለዎ።⁶⁹

**ካልኦት ክፍሊታት
ኣኽባር ሕጊ ንናይ
ቀረባ ኣዘማድ ወሳኒ
ፍጻመታት ምልክታታት
ብኸመይ ይኣልዩ?**

**ሓጺር መግለጺ፡- መብዛሕትኣን ክፍልታት ድሕሪ ሓይ ኣገዳሲ ፍጻመ
ንቐረባ ዘመድ ንምሕባር ፖሊሲ የብለንን። ይኹን እምበር፣ እኹል ናይ
ፖሊሲ መምርሒ ምስ ዝህልዎም፣ ምስ'ቲ ኣብ እዋኑ፣ ኣኽብሮት ዘመልኦን፣
ንጹርን ዘኾነን መራኽቢታት ዘምልከት ብሉጽ ልምድታት ዘሰማማዕ እዩ፣ እዚ
ድማ ናይ ኣኽባርቲ ሕጊን ናይ ኣኽባርቲ ሕጊ ዘይኮነን ሰብ ሞያ ዝሓቐፈ እዩ።**

OLEO ካብ ሸሞንተ መዛኑ ኣኽባርቲ ሕጊ ኣብ ውሽጢ Washington ካልኦት ሸሞንተ ኣብ መላእ ኣሜሪካን ዝመጹ ፖሊሲታት ገምጊሙ።ⁱ ብሓፈሻ፣ መብዛሕትኣም ዝተገምገሙ ፖሊሲታት ክፍሊ፣ ድሕሪ ሓይ ኣገዳሲ ፍጻመ ምስ ቀረባ ዘመድ ንዝግበር ርክብ ንጹር ፕሮቶኮላት ኣየካተቱን። ይኹን እምበር ቢሮ ፖሊስ Portland (Oregon) ኣብ ውሽጢ ቀታሊ ፖሊሲ ሓይሊ ኣኽባርቲ ሕጊ ሓይሊ ኣብ ጎረባብትን ማሕበረሰባትን ዘስዕቦ ዘሕዝን ፅልዎ ኣፍልጦ ብምሃብ ፍሉይ ተርእዮ ኮይኑ፡-

“እቲ ቢሮ እዚ ዘሰምብድ ፍጻመታት እዚ ኣብ[sic] ስድራቤትን ማሕበረሰባትን እቶም ቀታሊ ሓይሊ ዝጥቀሙሎም ሰባት ዘሕድሮ ጽልዎ ይርድእዎ እዩም ኣድላዪ መርመራ ኽግበር ከሎ ድማ ተኣፋፊ ምኃን ኣድላዪ ምኃን ኣፍሊጦም ሂሮምሎም እዩም። ኩሉ እቲ ምስ ኣባላት ስድራቤትና ወይ ኣባላት ማሕበረሰብ እንገብር ቐለ-መጠይቓትን ዝርርብን ነቲ ኣገዳሲ ሓበሬታ ንምርካብ ዘሎና ኣድላይነት ሚዛኑ ዝሓለወ ኣኽብሮት ብዘንጸባርቕ መገዲ እዩ ዝግበር።”⁷⁰

- ቤት ጽሕፈት ፖሊስ ፖርትላንድ (Oregon)

ብተወሳኺውን ህዝባዊ ቤት ጽሕፈት ፖርትላንድ (Oregon) ንምት ዘምልከት ፖሊሲታት መምርሒ ኣለዎ።⁷¹ እቲ ፖሊሲ ኣብ “ምስ ሞት ወይ ከቢድ ጉድኣት እተተሓሓዘ ዘኾነ ይኹን መልእኽቲ” ዘውዕል ኢዩ። እቲ ፖሊሲ እቲ ናይ ሞት መርመራ ብሕጊ ኽግበረሉ ኽሎ እቲ ናይ ሕክምና ፈታኒ ነቲ ቐጺሉ ዘቐረበ [sic]ናይ ምሕባር ሓላፍነት ከም ዘለዎ የነጻር እንተኾነ ግን ክፍሊ ፖሊስ ኣብ ህጹጽ ኩነታት ክሕገዝ ወይ ከብጽሕ ክሕተት ከም ዘኽእል ኣፍልጦ ይህቡ። ኣብ'ቲ ናይ ክፍሊ ምትእትታው ሕጋዊ ጉዳያት ዘየልዕሉሉ ኩነታት፣ እቲ ክፍሊ፣ “ነዚ ኣገልግሎት'ዚ ንማሕበረሰብ ብሰብኣውን ርህህን ኣገባብ ክቕርብ” መምርሒ ተዋሂብዎ ኣሎ። እቲ ፖሊሲ ድማ ነቲ ናይ ሕክምና መርማሪ ኣብ ምልክታታት ንምሕጋዝ፣ ካብ ናይ ደገ ትካላት ናይ ምልክታ ሕቶ ንምቕራብ፣ ከምኡ'ውን ኣብቲ ቦታ ምልክታ ንምቕራብ ዝሕገዝ መስርሕ ብምውሳኔ ይቕጽሉ፡-

ⁱ ኣብ ውሽጢ Washington ዝተገምገሙ ክፍልታት፣ ክፍሊ ፖሊስ Bellevue፣ ክፍሊ ፖሊስ Federal Way፣ ክፍሊ ፖሊስ Kent፣ ክፍሊ ሓለቃ ፖሊስ Pierce ካውንቲ፣ ክፍሊ ፖሊስ Seattle፣ ክፍሊ ፖሊስ Spokane፣ ክፍሊ ፖሊስ Tacomaን ክፍሊ ፖሊስ Tukwila ይርከቡዎም። ገለ ኻብዚ ድማ ክፍሊ ፖሊስ Cambridge (Massachusetts) ክፍሊ ፖሊስ Dallas (Texas) ክፍሊ ፖሊስ Frederick (Maryland) ክፍሊ ሓለቓ ፖሊስ Los Angeles ካውንቲ (California) ክፍሊ ፖሊስ ከተማ Louisville Metro (Kentucky) ክፍሊ ፖሊስ New Orleans (Louisiana) ክፍሊ ፖሊስ New York (New York) ከምኡውን ቤት ጽሕፈት ፖሊስ Portland (Oregon) ክጥቀስ ተኻኢሉ እዩ።

ካልኦት ክፍሊታት ኣኽባር ሕጊ ንናይ ቀረባ ኣዝማድ ወሳኒ ፍጻመታት ምልክታት ብኸመይ ይኣልዩ? ቀጺሉ

“እቲ ስድራቤት ብኣካል ክሕበር ወይ ድማ ሓደ ኣባል ብተሌፎን ብመበገሲ ትካል ኣብ ዝሕበርሉ እዋን ኣብ ጎድኑ ደው ክብል ኣገዳሲ እዩ። እዚ ድማ እቲ ኣባል እቲ ስድራቤት ከድልዩ ዝኽእል ግቡእ ኣገልግሎታት ክግምግም የኽእሎ። እንግሊዝኛ ዘይትዛረቡ ስድራቤታት ክትሕብሩ ከለኹም ኣገልግሎት ትርጉም ድሉዋትን ንኽሕግዙ ድሉዋትን ክኹኑ ኣገዳሲ እዩ። ወለንተኛታት ካፕላናት፣ ነቶም ምስ ሓዘንተኛ ስድራቤት ዝረኹቡ ኣባላት ክሕግዎም ይኽእሉ እዮም። እዚ ድማ ነቶም ኣባላት ኣብ ካልኦት ናይ ፖሊስ ተግባራት ክዋፈሩ ብምፍቃድ፣ እቶም ካፕላናት ምስ ስድራቤት ክሰርሑ ከለዉ... ሓዘንን ሓዘን ዝመልኦ ሞትን እተፈላለየ ስምዒታት ስለ ዘምጽእ፡ ካብ ዘይምህላው ጀሚርካ ኽሳዕ ሓያል ስምዒታዊ ግብረ- ግብረ፡ ከምኡውን ዓመጽ፡ ድሕነት ቀዳምነት ክወሃቦ ኣለዎ። እቲ ናይ ሞት መርመራ ቐንዲ ሓላፍነት ናይቲ ካውንቲ ዓቃብ ሕጊ ከምኡውን [ፈታኒ ሕክምና] ናይቲ ካውንቲ እዩ።”

- **ቤት ጽሕፈት ፖሊስ ፖርትላንድ (Oregon)**

ብፍላይ እቲ ፖሊሲ ስድራቤታት ዝተፈለለየ ግብረ መልሲ ክህልዎም ከምዝኽእል ኣፍልጦ ዝህብ ኮይኑ፣ ተዓጻጻፍነትን ድሌታት ስድራቤታት ኣብ ግምት ምእታውን የተባብሶ፣ እዚ ድማ ነቲ ሬሳ ኣብቲ ቦታ ምርኣይ፣ ዝርዝር ናይቲ ፍጻመን መርመራን ምርካብን ውልቃዊ ንብረት ምርካብን ሓዊሱ እዩ። ቤት ጽሕፈት ፖሊስ Portland (Oregon) ሰፊሕ ፖሊሲ መራኽቢ ብዙሓን ኣለዎ ኣብ ቤት ጽሕፈት ፖሊስ Portland (Oregon) ከኣ ንኹሉ መራኽቢ ብዙሓን ዚምዝግቦ ሓጋዚ ኽፋል ኣለዎ።^{72፣ 73}

ኣብ 2018፣ ኮሚሽን ሲቪላዊ ክትትል ሓለቃ ፖሊስ Los Angeles ካውንቲ፣ ድሕሪ ቀታሊ ኣጠቓቕማ ሓይሊ ወይ ኣብ ሞት ምእሳር፣ እቲ ካውንቲ ምስ ስድራቤታትን ማሕበረሰባትን ዘለዎ ርክብ ንምምሕያሽ ለበዋታት ኣውጺኦ ነይሩ።⁷⁴ ኣብ ልምምድ Los Angeles ኣውራጅ ካብ ዝተለለዩ ጉዳያት፣ ምስ ስድራቤታት እኹል ርክብ ዘይምግባር፣ ካብቲ ክፍሊ ዝመጽእ ወግዓዊ መልእኽቲ፣ ንዝሞቱ ፍቕራት ከም ኣባላት ጉጅለ ምጽራይ ወይ መለለዩ ምግባር፣ ከምኡውን ንሬሳ ሓደ ዝሞተ ፍቕር ሰብ ብዘይ ኣኽብሮት ምሕላው ይርከብዎም። እቲ ጸብጸብ፣ ስድራቤታት ናይቶም ብግብረ-ሕጊ ዝተቐትሉ ወይ ብከቢድ ዝተጎደኡ ሰባት መብዛሕትኡ ግዜ ናይ ሕክምና ወይ ናይ ቀብሪ ወጻኢታት ንምኽፋል ናይ ግዳያት ናይ ሓገዝ መደባት ክረኽቡ ኣይክእሉን እዮም። እቲ ኮሚሽን፣ መራኽቢ ንምትእስሳርን ንስድራቤታት ንምድጋፍን፣ ንሰብ ሞያ እቲ ክፍሊ፣ ብዛዕባ ማህሰይቲ ዝምልከት ስልጠናታት ንምሃብ፣ ከምኡውን ዝርከቡ ኣቕሑት ዝገልጽ ብራና ንምፍጣር፣ ከምኡውን ካልእ ብዙሕ ነገራት ንምትእስሳር፣ ዝተፈለለዩ ዓውድታት ዝሓቕፈት ጉጅለ ክምስረት ተላብዩ።

ገለ ክፍልታት ናይ ሞት ምፍላጥ ፖሊሲታት ኣለወን እዚ ድማ ናይ ግድን ንናይ ሓይሊ ፍጻመታት ዝምልከት ኣይኮነን። ንኣብነት፣ ክፍሊ ሓለቃ ፖሊስ Pierce ኣውራጅን ክፍሊ ፖሊስ ቱክዊላን ክልቲኦም፣ ክሳብ ቀረባ ዘመድ ዝሕበር፣ ዝኹነ መለለዩ ሓበሬታ መዋቲ ንምፍናው ገደብ ይገብሩ።⁷⁵ ናይ ክፍሊ ፖሊስ Bellevue ፖሊሲ ቀጺሉ ዝቕረበ ናይ ኣዝመዶም ምልክታ “ብሓፈሽኡ ሓላፍነት ናይ ቤት ጽሕፈት ፈታኒ ሕክምና ክኸውን እዩ እንተኹን ግን ጌጋታት ወይ ምድንጋራት ንምውጋድ ምስ ቤት ጽሕፈቶም ክተሓባበር ኣለዎ” ዝብል ትእዛዝ ይህቡ። እቲ ክፍሊ ከም ዝሕብሮ እቲ መተሓሳሰቢ ብኣካል ክበጽሕ ኣለዎ ከምኡውን ኣባላት “እቲ መተሓሳሰቢ እንታይ ጽልዎ ከም ዘለዎ ንምፍላጥ ክጸዕሩን ከም ኣዝማድ፣ ኣዕሩኽን/ወይ ኣቕሽቲን ዝኣመሰሉ ኣድላዩ ደገፍ ክገብሩሎም ይግባእ።” ብተወሳኺ፣ እቲ ፖሊሲ፣ ሓላፍቲ ኣድላዩ ኣብ ዝኹነሉ፣ ንቕረባ ዘመድ ዝኸውን ናይ ደገፍ ኣገልግሎት ንምክፋል ዕላማ ክገብሩ ከምዘለዎም ይሕብሩ።⁷⁶

**ካልኦት ክፍሊታት
ኣኽባር ሕጊ ንናይ
ቀረባ ኣዝማድ
ወሳኒ ፍጻመታት
ምልክታታት
ብኸመይ ይኣልዩ?**

ቀጺሉ

ክፍሊ ፖሊስ Seattle ኣብ ኣጠቓቕማ ሓይሊ ፖሊሲኦም ገለ ፍሉጣት ድንጋገታት ኣለዎም እዚኦም ድማ ንመዳያት ናይቲ ብስንባይ ዝተሓበረ ርክብ ዘተባብዑ እዮም፤ ክልተ ድንጋገታት ኣሉታዊ ጽልዎ ኣጠቓቕማ ሓይሊ ኣፍልጦ ዝህቡን መኮንናት ነቲ ጽልዎ ንምቅላል ስልጣን ዝህቡን እዮም። እቲ ፖሊሲ፣ መኮንናት ዝወሰድዎ ዘለዉ ስጉምታታት ነቶም ዝራኽቡዎም ሰባት ኣብ ዝከኣሉሉ እዋን ክገልጹን ድሕሪ ሓይሊ ምጥቃም ምስ ጎረባብቲ ወይ ስድራቤት ክከታተሉን ፖሊስ ዝወሰድዎ ስጉምታታት ንምግላጽን ዝኾነ ስክፍታታት ከስምዑ ወይ ግብረ መልሲ ክስምዑ ዕድል ክህቡን መምርሒ ይህቡ።⁷⁷ ብሃገር ደረጃ ብስንባይ ዝተሓበረ ኣሰራርሓ ፖሊስ ኣፍልጦ ዝረኽበ ክፍሊ ፖሊስ Cambridge (Massachusetts)፣ ድሕሪ ተኹሲ ፖሊስ ⁷⁸ንመኮንናት ዝግበር ደገፍ ብዛዕባ ስንባይ ዝተሓበረ መትከላት ዘጠቓለለ ድልድል ፖሊሲ ኣለዎ።⁷⁹ መብዛሕትኡ ኣብዚ ፖሊሲ እዚ ዚጥቀሙሉ ቋንቋ ኣብበሳ ስድራ ቤታት እውን ዚውዕል እዩ።

ክፍሊ ፖሊስ Frederick (Maryland) ብርእሱ ኸምርመር ኣብ ዘድልዮ ጉዳያት ንሞት ዝምልከት ንጹር መምርሒታት ዘርዚሩ ኣሎ። ንኣብነት እቲ ፖሊሲ ኸምዚ ይብል - “ሲቪል ወይ ሞት ክስዕብ ዝኽእል ጉድኣት ዘስዕብ ምስ ፖሊስ እተተሓሓዘ ፍጻመ እንተ ኣጋጢሙ ሰራሕተኛታት [ናይ ገዛእ ርእሶም ምርመራ] ንስድራቤት እቶም ኣብቲ ጉዳይ እቲዎት ዝኾኑ ሰባት ነቲ ቐጺሉ ዝመጽእ ኣዝማድ[*sic*] ከፍልጥዎም እዮም። ብመሰረት ውሳኔ እቶም [ብርእሶም ዝምርምሩ መርመርቲ] ሓይ ተወካሊ ናይቲ ኸባቢ [ናይ ሕጊ ትካል] ንሰራሕተኛታት [ብገዛእ ርእሶም ዝምርምሩ] ናብቲ ቐጺሉ ዝመጽእ [*sic*] ምልክታ ኹሰንዮም ይኽእል እዩ።” እቲ ፖሊሲ ኣብ ብምሉኡ እቲ ዝተረፈ ኸፍል እቲ መርመራ እቶም ብርእሶም ዚምርምሩ ሰባት ቀንዲ ርክብ እታ ስድራቤት ምኽኛም ንጹር ይገብርዎ።⁸⁰

ህዝባዊ ምልክታ

ድሕሪ እቲ ወሳኒ ፍጻመ እቲ ትካል ነቲ ህዝቢ ዝነበሮ ምትእምማንን ንጹርን ከም ዝውስኽ ዝገብር እዩ። እዚ ክፍሊ እዚ ኣብ ዙርያ እንታይ ሓበሬታ ንህዝቢ ክካፈል ከም ዘለዎን ብኸመይ ብስንባይ ብዝተሓበረ መንገዲ ከም ዝግበርን ዝገልጽ እዩ።

**እንታይ ዓይነት
መፍለጢታት
ክበጽሑ ኣለዎም?**

ሓጺር መግለጺ፡- ኣብ ውሽጢ ሰዓታት መሰረታዊ ሓቕታት ናይ ሓይ ፍጻመ ንህዝቢ ክዘርጋሕን ኣብ ዝኸጽሉ መዓልታት ድማ ምስ ቀረባ ዘመድን መርመርቲን ብምውህሃድ ተወሳኺ ኣገዳሲ ሓበሬታ ከም ሺድዮ ቅንጥብጣብ ብንጥፈት ክዘርጋሕ ኣለዎ።

ኣብ ውሽጢ ሰዓታት ድሕሪ እቲ ፍጻመ ብውሕዱ መሰረታዊ ሓበሬታ ምውጻእ ከምኡ'ውን እቲ መርመራ ኣብ ዝኸጽልሉ እዋን በብእዋኑ ዝኸጽል ሓበሬታ ምሃብ፣ መምርሒ መርሆታት ናይ ምእዋጅ ልምዲ እዩ። ⁸¹፣ ⁸²፣ ⁸³ ኣብ ጸብጻቡ ንOLEO፣ Brechner Center ነቲ ፍልልይ ናይ ንቕድሚት ዝጥምት ኣንጻር ንቕድሚት ዝጥምት ምፍታሕ ሓበሬታ ጠቐሱ፣ ንቕድሚት ዝጥምት ምግላጽ ምትእምማን ሕብረተሰብ ከዕብዮ ከም ዝኽእልን ነቲ ትካል ወረ ወይ ግጉይ ሓበሬታ ንምጥፋእ ከም ዝኽእሎን ኣፍልጦ ሂቡ።⁸⁴ ኣብ ስነ-ጽሑፍ ክትዕ ዝግበረሉ ትርጉም ዘለዎ ጉዳይ፣ ኣብ ኣካላት ዝተኸድነ ስእልታት ካሜራን ተመሳሰልቲ ንዋትን (911 ቅዳሓት፣ ክትትል ቅንጥብጣብ ወዘተ) ዝዘርጋሕ ግዜ እዩ። ሰፊሕ ናይ ሰባዊ መሰላት ጉጅለታት ጥምረት፣ ናይ'ቲ ዘጋጠመ ፍጻመ ምስሊ ካሜራ ወይ ካልእ ናይ ሺድዮ መርትዖ እንተሃልዩ፣ ንህዝቢ ክበጽሑ ከምዘለዎ መኪሩ እንተኾነ፣ እዚ ምፍታሕ፣ እቶም ቀረባ ኣዝማድ ምስ

እንታይ ዓይነት መፍለጢታት ክበጽሑ ኣለዎም?
ቀጺሉ

ተሓበሩ፣ ነቲ ቪድዮ ክርእይዎ ዕድል ምስ ተዋህቦምን፣ ንናይ ውልቃዊ ጉዳይ ዝምልከቱ ስጉምታታት ምስ ተወሲዶምን ጥራይ እዩ ክካየድ ዘለዎ።⁸⁵ OLEO ብዘይኩም ሳሕቲ ዝረኣዩ ፍጻሜታት ጥራይ ኣብ ውሽጢ 72 ሰዓታት ኣገደስቲ ፍጻሜታት ዝገልጽ ተንቀሳቓሲ ስእሊ ክዘርጋሕ ኣለዎ ዝብል መርገጺ ገሊጹ።⁸⁶

እቲ መተሓሳሰቢታት ብኸመይ ክበጽሑ ኣለዎ?

ሓጺር መግለጺ፡- ብዛዕባ ሓይ ወሳኒ ፍጻሜ ዝግበር ህዝባዊ መፍለጢታት ብግልጺ፣ ብተሃዋስነትን ገለልተኛ ቋንቋ ብምጥቃምን ክግበር ኣለዎ።

ፍሉይ ጥንቃቄ ክግበር ኣለዎም⁸⁷፣ ክረጋገጽ ዝኽእል ሓቅታት ጥራይ ንምዘርጋሕን ግጉይ ሓበሬታ ወይ ሓሶት ንኸይዘርጋሕን፣ እዚ ድማ ኣብ መላእ ኣመሪካ ድሕሪ ዝተፈጸመ ተኹሲ ፖሊስ ኣዘዩ ልሙድ ኮይኑ ኣሎ።⁸⁸ ሓበሬታ ንህዝቢ ክዘርጋሕ እንተዘይክእሉ ውሳኔ ምሃብ ብህዝቢ ክኸበር፣ ግሉጽነትን ብመብርሂ ዝድገፍን ክኸውን ይግባእ።⁸⁹ ንኣብነት፣ እቲ ካውንቲ ብሕታዊነት ምኽንያት ናይ ሓይሊ ፍጻሜ ቅንጥብጥብ ብግልጺ እንተዘይዘርገሑ፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ነቲ ዝምልከቶ ክፍሊ RCW 42.56.240-እዚ ምስ ምኽባር ሕጊ ዝተኣሳሰሩ ናይ ህዝባዊ መዛግብቲ ጠለባት ዝዘርዘር ብምጥቃስ ህዝባዊ መግለጺ ከውጽእ ኣለዎ-ከምኡውን ክገልጽ ኣለዎ ንህዝቢ ምኽንያት ዘይምፍታሑ። ተወሳኺ ምንጭታት መዳርግቲ ኣካላት ምጥፋእ ህይወት ወይ መጉዳእቲ ኣፍልጦ ዝህብ መልእኽታት ከመሓለፊን ክብሪ ኩሎም እቶም ዝምልከቶም ንምድጋፍ ክጽዕሩን ሓሳብ ኣቕሪቦም።⁹⁰

ማሕበራዊ መራኽቢታት ብሓፈሻ ኣኽበርቲ ሕጊ ብቐጥታ ምስ ህዝቢ ንምርድዳእ፣ ስምዒት ሕብረተሰብ ንምዕቃንን ግሉጽነት ንምዕባይን ዝሕግዝ መሳርሒ ምዃን ተፈሊጡ።⁹¹ እንተኾነ ግን ምንጭታት ብተወሳኺ ናይ ማሕበራዊ መራኽቢታት ግጉይ ኣጠቓቕማ ናይ ሓሶት ሓበሬታ ንምዘርጋሕ ናይ ሕብረተሰብ እምነትን ሕጋውነት ናይቲ ክፍሊ ክጎድእ ከምዝኽእል ይግንዘቡ።⁹² ዓለምለኻዊ ማሕበር ሓለፍቲ ፖሊስን ክፍሊ ፍትሒ ኣሜሪካን፣ ፖሊሲታት ክፍሊ፣ ኣብዚ ጉዳይ ዝሳተፉ መኮንናት ኣብ ማሕበራዊ መራኽቢታት ንሓይ ፍጻሜ ከይልጥፉ ወይ ከይዘራረቡ ብግልጺ ክኸልክሉ ከምዘለዎም ሓሳብ ኣቕሪቦም።⁹³

ልክዕ ከም ናይ ቀረባ ኣዝማድ ምልክታታት ምሃብ፣ ኣኽበርቲ ሕጊ ናይ ህዝቢ ርክባት ንምክያድ፣ ናይ ቃል፣ ናይ ጽሑፍ፣ ከምኡ'ውን ናይ ኣካላት ቋንቋ ምርጫታት ክሓስቡ ኣለዎም። ግዳይ ዝውቅስ ቋንቋ ኣይትጠቐም ወይ ንናይ ሕጊ ኣኽበርቲ ስጉምታታት ኣይተመኽንዩሉ።⁹⁴ ጃርጎን ካብ ምጥቃም ተቐጠብ፤ ንኣብነት፣ ኣብ ክንዲ “እቲ መኮንን ምስታ መኪና ተራኺቡ” ወይ “እቲ መኮንን ዕጥቆም ኣውጺኡ” ምባል፣ ከም “እቲ መኮንን ናብታ መኪና ቀሪቡ ምስቲ ሰብ ተዘራረቡ” ወይ “እቲ መኮንን ብረቶም ተኩሱ” ዝኣመሰሉ ንጹር ቋንቋ ተጠቐሙ።⁹⁵

**ካልኦት ናይ ሕገ
ኣፈፃፀም ክፍልታት
ንህዝቢ ዝሕበሩ
ናይ ወሳኒ ሓደጋ
ምልክታታት
ብኸመይ ይኣልዩ?**

ሓጺር መግለጺ:- ፍሉግት ፖሊሲታት ክፍሊ ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻመ ንህዝባዊ ሓበሬታ ንምዝርጋሕ ንጸር ፕሮቶላት የቐምጡ፣ እዚ ድማ ፍሉይ ናይ ግዜ ገደብ፣ ዝተመደበ ተራን ሓላፍነትን፣ ከምኡ ውን እንታይ ሓበሬታ ክዝርጋሕ ከምዝኽእልን ክዝርጋሕ ከምዘይክእልን ዝሕብር መምርሒታት ዘጠቓልል እዩ። ካልኦት ናይ መዛኑ ትካል ኣሰራርሓ፣ ህዝቢ ብዛዕባ ኣገደስቲ ፍጻመታት ዝምልከት ሓበሬታን ዳታን ብቐሊሉ ክረክብን ክመርሕን ዝኽእል መጽረዶ ቤት ምፍጣር እዩ።

OLEO ኣብ ውሽጢ Washingtonን ብደረጃ ሃገርን ህሉው ኣሰራርሓ ንምድህሳስ ናይ መዛኑ ኣኽበርቲ ሕገ ክፍሊ ማንዋልታት ዳህሲሱ።^j እዚ ዝሰዕብ ክፍል ካብ ምውጻእ ሚድያን ፖሊሲታት ወሳኒ ፍጻመታትን ርእይ ዝኾነ ቋንቋ ፖሊሲ ዝገልጽ እዩ።

ክፍሊ ፖሊስ Seattle፣ ድሕሪ ሓደ መኮነን ዝተሳተፈ ተኹሲ፣ ንዝምድና መራኽቢ ብዙሃን ዝምልከት ፕሮቶላት ዝውፈ ምሉእ ምዕራፍ ናይቲ ፖሊሲ ማንዋል ብምህላወ ፍሉይ እዩ ነይሩ።⁹⁶ ፖሊሲ Seattle ጭቡጥ መግለጺ ምውጻእ፣ ብዘይካ ገለ ፍሉይት ገበናዊ ታሪኽ ናይቲ ርእሰ ነገር ንኸይዝርጋሕ ምኽልካል፣ ከምኡ ውን ን 72- ሰዓታት ዝምልከቶም ተንቀሳቓሲ ስእልታትን ኣስማት ናይቶም ኣብዚ ጉዳይ ዝተሳተፉ መኮነናትን ምፍናው የጠቓልል።

- “ 1. እቲ ክፍሊ ብዛዕባ እቲ ናይ መርመራ ግዜን መስርሕን ንህዝቢ ንምሕባር ብዝተኻእለ መጠን ኣብ ዝሓጸረ እዋን መግለጺ ከውጽእ እዩ
- 2. ብክፍሊ ዝዝርጋሖ ሓበሬታ ጭቡጥ ክኸውንን ዝኾነ ደኹን ቅድመ ፍርዲ ዘይክህልዎን ክፍሊ ሓበሬታ ምዝርጋሕ ንምቅልጣፍ ነቲ ናይ መርመራ ናይ ግዜ መስመር ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ኣይኣቱን እዩ።
- 3. ኣሃዲ ህዝባዊ ጉዳያት ብሓላፊ ፖሊስ ወይ ዝተመዘዙ መርማሪ ኣሃዲታት ከም ዝጸደቐ ምስ ብፖሊስ ዝተኻየዱ ተኹሲታት ዝተኣሳሰር (Officer-Involved Shootings, OIS) ሓበሬታ ምፍናው የወሃህድ ኩሉ ኣገዳሲ ሓበሬታ ንኣሃዲ ህዝባዊ ጉዳያት ክህባ እዩን።
- 4. ብዘይካ ብሕገ ብኻልእ ኣገባብ ዝድለ፣ እቲ ክፍሊ ገበናዊ ታሪኽ ናይቲ ተምሃራይ ኣይዝርግጡን እዩ፣ ቅድሚ ሕጻ ምስቲ ፍጻመ ዝተኣሳሰርን ምስቲ ዝምልከቶ ሓላፊ(ታት) ዝፈልጠን እንተዘይኮይኑ
- 5. ኣብ ውሽጢ 72 ሰዓታት ካብ ሓደ OIS፣ እቲ ክፍሊ ኣስማት ናይ ዝኾነ ብረት ዝፈሰሰ መኮነናት ክዝርግሑ እዩ፣ ኣብዘየለ ህጹጽ ኩነታት

ቀጺሉ

^j ኣብ ውሽጢ Washington ዝተገምገሙ ክፍልታት፡- ክፍሊ ፖሊስ Bellevue፣ ክፍሊ ፖሊስ Federal Way፣ ክፍሊ ፖሊስ Kent፣ ክፍሊ ሓለቃ ፖሊስ Pierce ካውንቲ፣ ክፍሊ ፖሊስ Seattle፣ ክፍሊ ፖሊስ Spokane፣ ክፍሊ ፖሊስ Tacomaን ክፍሊ ፖሊስ Tukwila ይርከብም። ገለ ኻብዚ ድማ ክፍሊ ፖሊስ Cambridge (Massachusetts) ክፍሊ ፖሊስ Dallas (Texas) ክፍሊ ፖሊስ Frederick (Maryland) ክፍሊ ሓለቓ ፖሊስ Los Angeles ካውንቲ (California) ክፍሊ ፖሊስ ከተማ Louisville Metro (Kentucky) ክፍሊ ፖሊስ New Orleans (Louisiana) ክፍሊ ፖሊስ New York (New York) ከምኡ ውን ቤት ጽሕፈት ፖሊስ Portland (Oregon) ክጥቀስ ተኻእሉ እዩ።

ካልኦት ናይ ሕጊ ኣፈፃፀም ክፍልታት ንህዝቢ ዝሕበሩ ናይ ወሳኒ ሓደጋ ምልክታታት ብኸመይ ይኣልዩ? ቀጺሉ

ቀጺሉ

1. ኣብ ውሽጢ 72 ሰዓታት ካብ OIS ጀሚሩ፣ እቲ ክፍሊ ሓፈሻዊ ትዕዛብቲ ናይቲ ዘጋጠመ ቪድዮ ክዘርግሕ እዩ፣ ዝኾነ ከምዚ ዓይነት ቪድዮ እንተተለልዩ እዚ ንኸልቲኡ ብክፍሊ ዘሰርሖ ቪድዮ (ICV ወዘተ)ን ናይ ብሕቲ ቪድዮን (ናይ ድኳን ጸጥታ ካሜራ ወዘተ) የጠቓልል። እቲ ክፍሊ ምስ ሓደ ፍጻመ ዝተኣሳሰር ኩሉ ቪድዮታት ናይ ግድን ኣይኮነን፣ ወኪልን ኣገዳስን ናሙና ጥራይ እዩ።
2. ፍሉይ፡- እቲ ክፍሊ ንሓደ መርመራ ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ከእቱ ዝኸእል ቪድዮ ኣይዘርግሕን እዩ።
3. ኣብ ውሽጢ 72 ሰዓታት ካብ OIS ጀሚሩ፣ እቲ ክፍሊ ኣገደስቲ መርትዖታት ዘለዎም ስእልታት ክዘርግሕ እዩ፣ ዝኾነ ከምዚ ዝኣመሰለ መርትዖ እንተተለልዩ ፍሉይ፡- እቲ ክፍሊ ንሓደ መርመራ ኣብ ሓደጋ ከእቱ ዝኸእል መርትዖ ኣይዘርግሕን እዩ።
4. ሓላፊ ፖሊስ ኣብ እዋን ፍጻመ OIS ንዝፍጸም ተግባራት መኮንናት ኣየጽድቑን ኣይኹንንን'ዩ ክሳብ መሰርሕ መርመራን ምግምጋምን ናይቲ ክፍሊ ዝዛዘም
5. ብዘይካ ኣብ ጸቢብ ኩነታት፣ ኩሉ ሓበሬታ ኣብ መደምደምታ መርመራ ክዘርጋሕ ዝኸእል እዩ ዝብል ግምት ኣሎ።”

– ክፍሊ ፖሊስ Seattle

ካልኦት ናይ ሕጊ ኣፈፃፀም ክፍልታት ንህዝቢ ዝሕበሩ ናይ ወሳኒ ሓይጋ ምልክታት ብኸመይ ይኣልዩ? ቀጺሉ

ኣብ ምምዕባል ፖሊሲታት ምፍናው ሚድያታት ኣገዳሲ ኣብ ግምት ዘኣቱ፣ ሓበሬታ ብንጥፈት ወይ ግብረ መልሲ-ብሕቶ ህዝቢ፣ መራኽቢ ብዙሃን ወይ ካልኦት መንግስታዊ ኣካላት ክዘርጋኹ እዩ። ክፍሊ ፖሊ Louisville (Kentucky) ድሕሪ ተኹሲ ፖሊስ ዝኸተሎ ፖሊሲ ምፍናው ማዕከናት ዜና፣ ሓይ ካብቶም ንጡፋት ምዃኖም ተፈሊጡ።⁹⁷

“3.3.4 ብመኮነን ዝተሳተፈ ተኹሲ ብመኮነን ዝተሳተፈ ተኹሲ ምስ ዘጋጥም ቤት ጽሕፈት ሚድያን ርክብ ህዝብን ምስተን ብቐጻሊ ክፍላዊ ንጥፈታት ዝሸፍኑ ካላት ሚድያ ብንጥፈት ይራኽቡ። ብዝተኻእለ መጠን እቲ ኣብቲ ቦታ ዝርከብ ኣዛዚ ወይ ክኣሊ ህዝባዊ ሓበሬታ ንሚድያታት ናብ ሓይ መድረኽ ዝቐርቡሉ ቦታ ከቕንዕ እዩ። ኣብዘም ዝተመደቡ ቦታታት ናይ ሚድያ መግለጺን ሓደሽ ሓበሬታን ክካየድ እዩ።

ኣብቲ ቦታ ዝቐርብ ቅጽብታዊ መለለዩ ሓበሬታ ናይቲ ኣባል(ታት) ምፍናው ኣብ መዓርግ፣ ዕድመ ስልጣንን ምደባን ናይቲ ኣባል ጥራይ ዝተሓጸረ ክኸውን እዩ። ካብቲ ፍጻመ ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ 24 ሰዓታት (ዝተኻእለሉ እዋን)፣ ቤት ጽሕፈት ሚድያን ርክብ ህዝብን ስም(ታት) ናይቲ ኣባል ክዘርግሑ እዩ።

እቲ ፍፃመ ካብ ዝፍፀም ኣብ ውሽጢ 72 ሰዓታት ቤት ጽሕፈት ሚድያን ርክብ ህዝብን መንግስትን ህልው ደረጃ ምርመራ ብዘምልከት ንሚድያታት እዋናዊ ሓበሬታ ከቕርብ እዩ። ኣብዚ እዋን’ዚ መስርሕ መርመራ ክግለጽ፣ ዝምልከቶም ኣሃዲታት ክለለዩ፣ መርመራ ንምዝዛም ሓደሻዊ ናይ ግዜ ገደብ ክካፈል እዩ።

መርመራ ናይ’ቲ ፍጻመ ምስተዛዘመ፣ ድሕሪ’ቲ ፍጻመ ዝመጽእ ጽማቕ መርመራ ንህዝቢ ክዘርጋኹ’ዩ። ቤት ጽሕፈት ሚድያን ርክብ ህዝብን ነቲ ናይ ክፍሊ መርበብ ሓበሬታ፣ ባህላዊ ማዕከናት ዜና፣ ከምኡ’ውን/ ወይ ማሕበራዊ መራኽቢታት ተጠቂሙ ነቲ ናይ መርመራ ጽማቕ ሓበሬታ ክዘርግሑ ይኽእሉ።

ቤት ጽሕፈት ሚድያን ርክብ ህዝብን እንተድኣ ተሓቲቱ፣ ነቲ ምስ ፍጻመ ዝተኣሳሰር ጋዜጣዊ መግለጺታት፣ ቦቲ ፍጻመ ስክፍታኦም ንዝገለጹ ኣባላት ማሕበረሰብ እቲ ከባቢ ክዕድል እዩ።”⁹⁸

– ክፍሊ ፖሊስ Louisville (Kentucky)

እቲ ፖሊሲ ይቐጽል ኣሎ፣ ዝኾነ ኣባል ኣብ ጸብጻባት መራኽቢ ብዙሃን ጭቡጥ ጌጋታት ክሕብር ዝጠልብ ኮይኑ፣ ነቲ ክፍሊ ዝርግሖ ግጉይ ሓበሬታ ንምእራም ኣብ ዝገብሮ ጸዕሪ ንምሕጋዝ እዩ።

ካልኦት ናይ ሕጊ ኣፈፃፀም ክፍልታት ንህዝቢ ዝሕበሩ ናይ ወሳኒ ሓይጋ ምልክታታት ብኸመይ ይኣልዩ? ቀጺሉ

“3.3.5 ምቁጽጸር ጽሬት ኣብ ጸብጻባት ሚድያ ጭቡጥ ጌጋታት ዘስተብሃሉ ኣባላት፣ ነቶም ጌጋታት፣ ብዝተኻእለ መጠን ቀልጢደም፣ ናብ ቤት ጽሕፈት ሚድያን ርክብ ህዝብን ክሕብሩ እዮም። ቤት ፅሕፈት ሚድያን ርክባት ህዝብን ነቶም ጌጋታት ኣብ ዝድለዩሉ እዋን ናይ ምእራም ሓላፍነት ኣለዎም። ኣባላት እውን ፀብፃብ ሚድያ ዘይፍትሓዊ ወይ ወገናዊ እዩ ኢሎም እንተኣሚኖም ናብ ቤት ፅሕፈት ሚድያን ርክብ ህዝብን ክረኽቡዎም ይግባእ። ቤት ፅሕፈት ሚድያን ርክብ ህዝብን ምስ ዝምልከቶም ኣባላት ሚድያ ነቲ ጉዳይ ክምልሱ እዩ።”

– ክፍሊ ፖሊስ Louisville (Kentucky)

ሜሪላንድ ልክዕ ከም Washington ዝኣመሰሉ ናይ ዝተወሰኑ ናይ ሓይሊ ኣጠቓቕማ ፍጻሞታት ናጻ መርመራ ዝጠልቡ ፕሮቶኮላት ኣለዎ ከምኡ’ውን ፖሊሲ ክፍሊ ፖሊስ Frederick (Maryland) ንናጻነትን ምስ ህዝቢ ምዝርጋብ ኣድላይነትን ንምምዛን ሓጋዚ ኣብነት ይህቡ። እቲ ፖሊሲ ቅልጢፍ ምፍናው ሓበሬታ ዝግበር ጸቕጥን ቅኑዕነቱ ንምርግጽ ሓበሬታ ብዕምቆት ምስ ምጽራይ ክሕዞ ዝኻእል ወጥሪን ኣፍልጦ ይህብ። እዚ ኩሉ ናጻነትን ቅንዕናን ናይቲ መርመራ እናረጋገጸ እዩ። ነዚ ሚዛን ንምሓዝ፣ እቲ ፖሊሲ ነቲ ዝምልከቶ ትካል ወይ ናይ መጀመርታ መልሲ ሚድያ ሓላፍነት ክወስድ ወይ ድማ ኩሉ ርክብ ሚድያ ናብ ናጻ መርመርቲ ከሰጋግር ገለ ውሳኔ ይፈቅድ። ይኹን እምበር ኣብ ሓይ ዝሳተፍ ትካል ዝሃቦ ናይ መጀመርታ ህዝባዊ መግለጺ ግሉጽ ገደብ ኣሎ እዚ ድማ ኣብዚ ክድረት ኣለዎ፡- “ዕለት፣ ሰዓትን ቦታን እቲ ፍጻሜ፤ መኮንናት ናብቲ ቦታ ዝመርሖ ዓይነት ጸውዒት ኣገልግሎት፤ ብዝኾነ ብህይወት ዝጸንሖ ሲቪላትን/ወይ ሓይ መኮንንን ዝበጽሖ መጉዳእቲ ዝምልከት ሓበሬታ፣ ከምኡ’ውን ዝኾነ ውልቀሰባት ናብ ሆስፒታል ተጓዒዙ ድዩ ኣይተጓዓዘን፤ ክንደይ መኮንናት ብረት ፈንጂሮም፤ ሓይ ኣጽዋር ተረኺቡ ድዩ ወይስ ኣብቲ ቦታ ተረኺቡ፤ መሰረታዊ ሓበሬታ [sic] ብዛዕባ ዕድመ፣ ዓሌት፣ ምምዳብ ስራሕ፣ ዕድመ ስራሕን ህሉው ምምሕዳራዊ ኩነታትን ናይቲ ሓላፊ(ታት)።”⁹⁹ እቲ ፖሊሲ ከም ዝሕብሮ ገለልተኛታት መርመርቲ ብሓፈሻ ኣብ ውሽጢ 14 መዓልታት ድሕሪ እቲ ዘጋጠመ ክስተት ዝኾነ ይኹን ናይ ካሜራ ምስሊ ክዘርግሑ ኣለዎም፤ እዚ ድማ ውሑዳት ፍሉይ ጉዳያት ምስ ዝህልዎም ኮይኑ፣ ንኩነታትን ምዝዛምን እቲ ምርመራ ንህዝቢ ናይ ምግለጽ ሓላፍነት ኣለዎም ብመሰረት ሕጊ እታ ግዝኣት፣ እቲ ናይ ናጻ መርመራ ጸብጻብ ክሳብ ዝኾነ ናይ ገበን ክሲ ዝዛዘም፣ ምስጢራዊ እዩ ዝኾነውን።¹⁰⁰

ኣብ መወዳእታ፣ OLEO ብመዛኑ ኣኽበርቲ ሕጊ ዝተኣንገዱ ፍሉጣት ገጸት መርበብ ሓበሬታ ኣለልዩ፣ እዚኦም ድማ ብደረጃ ፍጻሞታት ዝረጸ መረዳታታ ብቐሊሉ ንህዝቢ ንክረኽቡም ዝሕግዙ እዮም። እቲ ዝሓየለ ሓይጋታት፣ ህዝቢ ብቐሊሉ ንዝተወሰነ ፍጻሜ ዝርከቦ ሓበሬታ ክርኢ ዝኻእሎ፣ ቀሊል ቋንቋን መራኽቢን ይጥቀም። ንኣብነት ከተማ Tacoma “ፖሊስን ኣጠቓቕማ ቀታሊ ሓይልን ኣብ Tacoma” ዝብል ኣርእስቲ ዘለዎ መርበብ ሓበሬታ ኣለዎ እዚ ድማ ንናጻ መርመራታት ዝምልከት ጠለባት መንግስቲ ዝገልጽ፣ ንሓይ ፍጻሜ ዘጋጥም ምምሕዳራዊ ገምጋም ዝገልጽ፣ ድሕሪኡ ድማ ዝርዝር ቁጽሪ ጉዳያት ዝህብ፣ ገሊኡ ካብዚኦም ብስም እቲ ተምሃራይን ኩሉ ተዛማዲ ሓበሬታን ዝልለዩ ኮይኖም፣ ኣስማት ናይቶም ኣብዚ ጉዳይ ዝሳተፉ ሓላፍቲ፣ ካብ ናጻ መርመርቲን መንግስታዊ ሰበሰልጣንን ዝመጽእ ጋዜጣዊ መግለጺታት ምትእስሳር፣ ከምኡ’ውን ምስ ህዝባዊ ጸብጻባት፣ ውሳኔታት ክሲ፣ ከምኡ’ውን ምምሕዳራዊ መርመራታት ዝምልከት ምትእስሳር።¹⁰¹ እቲ ገፅ ብተወሳኺ እቲ ህዝቢ ናብ ናይ Tacoma ፖሊስ ኣካሉ ዝተኸድነ ካሜራ ናይ ምርካብ ሕቶ ብኸመይ ከም ዘኸርብ ዝገልጽ ሓበሬታን ብዛዕባ ዝካየድ ዘሎ ተሃድሶ ፖሊስ ዝምልከት ተወሳኺ ሓበሬታን ዘጠቓለለ እዩ። ክፍሊ ፖሊስ Dallas (Texas) ኣማራጺ ኣገባብ ምስ ዳታ-ከቢድ ስእላዊ ዝንባላታት ይህብ ኣብ ርእሲኡ ድማ ህዝቢ ሓበሬታ ንክረኽብ ብደረጃ ፍጻሜ ዝርዝር ይህብ።¹⁰² እቲ መርበብ ሓበሬታ፣ ድሕሪ ውሳኔታት ፖሊሲን ንግልጽነት ዝግበር ተወፋይነትን ዘለዉ ክብርታት ንምግለጽ ዝተሃንጸ እዩ። እቲ ብደረጃ ፍጻሞታት ዝተዳለወ ጂኦ-ዳታ ዝራኽብን ምስ ጋዜጣዊ መግለጺታትን ሓዲር ጸብጻባትን ፍጻሞታት ዝራኽቡን ቅርጺ ብቐሊሉ ክውሰንን ክትትንን ይኻእል።

ትንተናን ለበዋታትን

ትንተና

ብስንባድ ዝተሓበረ መፍለጢ ከድልዮም ዝኸኸለ ሰለስተ ዓበይቲ ምድባት ፍጻሜታት ኣለዉ፡-

(1) ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዘስዕብ ቀታሊ ሓይሊ ምጥቃም፣^k (2) ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዘስዕብ ቀታሊ ዘይኮነ ሓይሊ ምጥቃም፣ ከምኡ'ውን (3) ሓይሊ ዘየጠቓለለ ኣብ ማእሰርቲ ዝሞተ ወይ ከቢድ መጉዳእቲ፡፡ ነፍሲ ወከፍ ናይዚ ኩነታት'ዚ ዝተፈለየ ኣቀራርባን ተወሳኺ ተዋሳኒት ኣካላትን ዘድልዮ ክኸውን ይኸእል፡- ንኣብነት፡ ሰራሕተኛታት ሆስፒታልን ሰብ ሞያ ሕክምናን፣ ሓኪም መርመራ፣ ናጻ መርመርቲ፣ ሰብ ሞያ ስነ-ኣእምሮኣዊ ጥዕናን ኣገልግሎት ግዳያትን ወዘተ፡፡ ገለ ናይ ቀረባ ኣዝማድ ምስ'ቲ ኣብ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ናይ ዝፈትውዎ ሰብ ዝተዋፈረ ትካል ክራኸቡ ዘይደልዮ ክኾኑ ይኸእሉ'ዮም፣ ካልኣት ናይ ቀረባ ኣዝማድ ግን ምስ'ቲ ዝተዋፈረ ትካል ምርኻብ ነቲ ዝፈትውዎ ሰብ ኣንታይ ከም ዘጋጠሞ ንምርዳእ ኣገዳሲን ኣድላዪን ስጉምቲ ገይሮም ክርእይዎ ይኸእሉ፡፡¹⁰³

ቀታሊ ሓይሊ

ብተወሳኺ፣ ከምቲ ኣብ Washington (Washington Administration Code, WAC) ን ኣብ መንጎ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስን IITን ኣብ ዘሎ ናይ ምርድዳእ መዘክርን ዝተቐመጠ (Memorandums of Understanding, MOU)፣ እቲ ዝምልከቶ ትካል፣ ኣየናይ ትካል ናይ ቀረባ ዘመድ ብቐልጠፍ ክረክብ ዝኸእል ብዘየገድስ፣ ምስ ናጻ መርመርቲ ናይ ቀረባ ዘመድ ምፍላጥ ሓላፍነት ይካፈል፡፡¹⁰⁴ ናጻነት ንምዕቃብ ኣብ ዝካየድ ናጻ መርመራ ምስ ቀረባ ዘመድ ዘይምርድዳእ ናይ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ መርገዲ'ኳ ኣንተኾነ፣ እዚ ግን መርመራ ምስተዛዘመ ምስ ቀረባ ዘመድ ርክብ ምግባር ዝኸልክል ኣይኮነን፡፡

ንዝሓለፉ ወሳኒ ፍጻሜታት ምግምጋም ከምዘመልክቶ፣ ኣብቲ ፍጻሜ ዝተፈጸመሉ ቦታ ናይ ቀረባ ኣዝማድ ዝህልዉሉን ካብ ናጻ መርመርቲ ብዝቐልጠፈ ብቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ክረኽብዎ ዝኸእሉን ኣጋጣሚታት ከምዘለዉን፣ ወይ ድም ቀረባ ዘመድ ብፍሉይ ምስ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ርክብ ዝሓትትሉ ኣጋጣሚታት ከምዘሎን ይሕብር፡፡

ኣብ GOM ዝርከቡ ፕሮቶኮላት ምስቲ ናጻ መርመራ ስድራቤት ርክብ ዝግበረሉ ግዜን ኣንታይነትን ምውህሃድ ብንጹር ክቐምጡ ይግባእ፡፡ ብተወሳኺ፣ ንጹር ኣገባባትን ስልጠናን፣ እተን ናይ ስድራቤት ጽምዶ ጋንታታት ኣጸጋሚ ዜና ናይ ምብጻሕ ወይ ምስ ሓዘንተኛታት ቀረባ ዘመድ ናይ ምዝርራብ ሓላፍነት ኣብ ዝስምዓሉ እዋን፣ ዘጋጥመን ጸቕጥን ተካኢ ስንባድን ንምንካይ ክሕግዝ እዩ፡፡

^k እቶም ንናጻ መርመራ ዘንቀሳቑሱ ልክዕ ኩነታት ከምቲ ኣብ RCW 9A.04.110 ዝተገልጸ ዓቢ ኣካላዊ ጉድኣት፣ ርኢይ ኣካላዊ ጉድኣት ወይ ሞት እዮም፡፡

ዘይቀታሊ ሓይሊ

ድሕሪ ምጥቃም ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ዘስዕብ ዘይቀታሊ ሓይሊ ምስ ቀረባ ዘመድ ብስንባድ ዝተሓበረ ምትእስሳር ምስቲ ኣብ ቀታሊ ሓይሊ ዝፍጽም ጉዳይ ብዓቢኡ ዝመሳሰል እኳ እንተኾነ፣ እዞም ፍጻሜታት ብኣውቶማቲክ ንሓደ ናጻ ሰብ ስለዘየንቀሳቕሱ መርመራ ምግባር ግን እቲ ፕሮቶኮል ክፈላለ ይኽእል። OLEO ኣብዘም ፍጻሜታት እዚኣቶም ንሰራሕተኛታት ሆስፒታልን ንሕክምናዊ መርማሪን ቀዳማይ ናይ ምፍላጥ ሓላፍነት ምሃብ ዝብል ህሉው ኣሰራርሓ ግቡእ ምኃኑ ይሰማማዕ ግን ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ብሕቶ እቲ ውልቀሰብ ወይ ናይ ቀረባ ዘመድ ሓበሬታ ንምሃብ ክቐርብ ፕሮቶኮል ከቐምጥ ይመክር።

ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ነዚ MOU ተግባር ወግዓዊ ንምግባርን ኣብ መላእ ፍጻሜታት ዝያዳ ቅኑዕ ንምግባርን ምስ ሕክምናዊ መርማሪን ኣብ ኣገልግሎት ከባቢታቶም ዝርከባ ሆስፒታላትን ብስንባድ ዝተሓበረ ብሉጻት ልምድታት ዘጠቓለሉ ስምምዕነት ክምስርት ይግባእ።

OLEO ኣብ ውሽጢ እቲ ኣገልግሎት ዝህባ ከባቢ ምስ ነፍሲ ወከፍ ሆስፒታል MOU ምምስራት ኣጸጋሚ ከምዝኾነውን ይኣምን፣ ይኹን እምበር ምስተን ዓባይትን ብብዝሒ ዝጥቀሙን ሆስፒታላት ከም Harborview ሜዲካል ሴንተር ወይ St. Anne ሆስፒታል MOU ምግባር ንቐረባ ዘመድ ኣድላዩ ደገፍ ንምሃብ ቅኑዕን ንጹርን ፕሮቶኮላት ኣብ ምምስራት ርእይ ስጉምቲ ንቐድሚት ክኾነውን እዩ።

ኣብ ቤት ማእሰርቲ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ

ብተመሳሳሊ ኣብ ማእሰርቲ ዝሞቱ ወይ ሓይሊ ዘየጠቓልል ከቢድ መጉዳእቲ ብቐጥታ ናጻ መርመራ ዘድልዩ ኣይኮነን። OLEO ኣብ ቀረባ እዋን ዘጋጠመ ኣገደስቲ ፍጻሜታት ዝገበር ገምጋም፣ ድሕሪ ኣብ ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት ኣብ ዝግበር ናይ ምፍላጥ ኣሰራርሓታት ገለ ዘይምስምማዕ ከምዘሎ ኣረጋጊጹ።¹

ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ኣብ ፖሊሲ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ሞት ምስ ዘጋጥም ናጻ መርመርቲ ከም ዝረኽብም ከቐምጡ ይግባእ። እዚ ኣብቲ ኣብ ቀረባ እዋን ዝተዛዘመ ውደባውን ስርሒታውን መምርሒታት ናይ Valley ናጻ መርመራታት ጉጅለን ናጻ ሓይሊ መርመራታት ጉጅለን – King ካውንቲ ፕሮቶኮልን መምርሒታትን ዝተፈጸመ ይመስል ግን ኣብ ውሽጢ GOM ክነጻር ይግባእ።

ኣብ ጉዳያት ሞት ኣብ ትሕቲ ቀይዲ፣ ምስቲ ኣብ ላዕሊ ምስ ሰራሕተኛታት ሆስፒታል ዝግበር ምውህሃድ ዝመሳሰል፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ምስ ሕክምናዊ መርማሪ ምውህሃድ ዝመርኹ MOU ክፈጥር ኣለዎ፣ እዚ ድማ ንቐረባ ዘመድን ኣብ መላእ ጉዳያት ንዘይተለዋወጠ ፕሮቶኮልን እኹል ደገፍን ሓበሬታን ክህብ ኣለዎ።

¹ ART2019-003 ን ART2019-006 ን IIT ዘየጠቓለሉ ኮይኖም፣ ART2022-004 ግን ብናይ Valley ናጻ መርመራታት ጉጅለ ተጻሪዩ።

ለበዋታት

ለበዋ

1.

ፖሊሲ ምናጣር ከምኡ'ውን ኣብ ብስንገደ ዝተመሓላለፈ ሓበሬታን ተሳትፎን ድሕሪ ነፍሲ ወከፍ ዓይነት ወሳኒ ፍጻሜታት ብስንገደ ዝተሓበረ ምፍላጥን ምጽማድን ፖሊሲ ምናጣርን ኣብ MOUs ቋንቋ ምእታው ዘጠቓለለ ቋንቋ ምውሳድ።^{፡፡፡}

መርገዲ OLEO፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ምስቶም ዝተጸልፈው ቀረባ ዘመድ ናይ ምዝርራብ ሕጋዊ ክእለት ምስ ዝህልዎ፣ ሓደ ብህይወት ዘሎ ውልቀሰብ ርክብ እንተዘይነጸገ፣ ከምኡ ናይ ምግባር ግዴታ ኣለዎም። ንኣሰራርሓ ቢሮ ፖሊስ ፖርትላንድ (Oregon) ስዒቡ፣ OLEO፣ እቲ ፖሊሲ፣ ኣገደስቲ ፍጻሜታት ኣብ ልዕሊ እቶም ዝደሓኑ፣ ቀረባ ኣዝማድን ማሕበረሰባትን ዘስዕቦ ስንገደ ዝመልኦ ጽልዎ ኣፍልጦ ዝህብን እቲ ትካል ንናጸን ዕሙቕ ዝበለን መርመራ ኣብ ምድጋፍ ዘለዎ ተራ ኣፍልጦ ዝህብ ቋንቋ ከጠቓልል ይመክር።¹⁰⁵ ኣብዚ እዋንዚ ከምዚ ዓይነት ፖሊሲ ከምዘየለ ኣብ ግምት ብምእታው፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ፣ ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ፣ ብስንገደ ዝተሓበረ ምፍላጥን ምስ ቀረባ ዘመድ ንዝግበር ኣሰራርሓ ትካል ዘነጸርን ደረጃ ዝሕዝን ፖሊሲ ከውጽእ ይግባእ። OLEO ኣብ ዝሓለፉ ክልተ ስርዓታዊ ገምጋም ኣገደስቲ ፍጻሜታት ተመሳሳሊ ለበዋታት ኣውጺኦም ነደርም።¹⁰⁶

ኣድላዪ ኣብ ዝኾነሉ፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ፡-

ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ ንናይ ቀረባ ዘመድ ርክብ ሓላፍነት ዝወስድ ብዘሕ ዓውድታት ዝሓቐፈ ናይ ስድራቤት ምትእስሳር ጉጅለ ምናጣር። እዛ ናይ ጽምዶ ጋንታ እዚ ኣ፡-

- ምስ ቀረባ ዘመድ ዝራኽብ ሰራሕተኛ፣ ምስ ወከልቲ ህግደፍ ዘይኮኑ ሰባት ክራኽብ ይሓትት።

ምርምር ከም ዝሕብር ድሕሪ ዘሕዝን ፍጻሜታት ምስ ቀረባ ኣዝማድ ክትሕብርን ክትራኽቡን ከለኹም ብውሕዱ ክልተ ሰባት ክትረከቡ ኣለዎም።¹⁰⁷ እቲ ቀዳማይ ውልቀሰብ ከም ቀንዲ መራኽቢ ምስ ቀረባ ዘመድ ክኸውኑ ኣለዎም፣ እቲ ካልኣይ ውልቀሰብ ድማ ነቲ ኩነታት ኣብ ዝግለጸሎም እዋን ናይ ድሕነትን ካልእ ናይ ደገፍ ድልየታትን የቕርቡ።¹⁰⁸ እንተኾነ፣ ድሕሪ ሓደ ከቢድ ፍጻሜ፣ እቶም ዝተጎድኡ ቀረባ ኣዝማድ፣ ምስ ሞት ናይ ዝፈትውዎ ሰብ ምስ ኣባላት ህግደፍ ክተሓሓዙን በዚ ድማ ምስ ኣባላት ህግደፍ ተወሳኺ ርክብ ከይህልዎም ክኸልክሉን ዘይልሙድ ኣይኮነን።¹⁰⁹ ስለዝኾነ፣ ንህላው ኣኽባር ሕጊ ሚዛን ንምሕላው፣ OLEO፣ ኣኽባር ሕጊ ዘይኮነ ሰብ ክካተት ይመክር፣ ንፍቕራቶም ድማ ኣብ ክንዲ ምስ ኣኽባርቲ ሕጊ ምትእስሳር፣ ካልእ ኣማራጺ ክህቦም፣ ከምኡ'ውን ኣድላዪ እንተኾይኑ ተወሳኺ ሓገዝ ክህብ ይኸእል እዩ።

እዚ ማለት ግን ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ፣ ድሕሪ ሓደገኛ ፍጻሜታት ምስ ኣዝማድ ኣብ ምትእስሳር ግደ ክህልዎ የብሉን ማለት ኣይኮነን። ምትእስሳር ምጅማር ተሓታትነት ከምዘለዎን እቲ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ነቲ ጉድኣት ንምትዕርራይ ከምኡ'ውን ምትእምማን ሕብረተሰብ ንምምላስ ዝገብር ፈተነ ከም ዝኾነን ዘርእ እዩ።¹¹⁰ ሓደ ቃለ መጠይቕ ዝተገበረሉ ሰብ ድሕሪ ሓደ ከቢድ ፍጻሜ ምስ ቀረባ ኣዝማድ ዘይምዝርራብ፣ ፖሊስ ተሓታትነት ካብ ምቕባል ክሕባእን ክርሕቕን ይፍትን ኣሎ ዝብል ስምዒት ከም ዝፈጥሩ ሓቢሩም። ኣብ ክንድኡ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ኮነ ኢልኩም ብምዃን ደገፍ ንምጅማር ዕድል ኣለዎም። ከምኡ'ውን ዝርእይ።¹¹¹ ህላው ናይ ሓለቃ ፖሊስ ቤት ጽሕፈት ዘይኮኑ ሰራሕተኛታት ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ ምስ ኣኽባርቲ ሕጊ ኣብ ዝራኽቡሉ እዋን ንዝሰምዖም ተቐውሞን ተቐላጥኦን መከላኸሊ ክህቦም ይኸእሉ።

ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ ምስ ቀረባ ዘመድ ንምርድዳእ ዝህቦ ለበዋታት OLEO፡-

- ብዘይ ሕጊ-ኣኽባርቲ ተዓጂብኹም ምኻድ
- ምስ ናይ ቀረባ ዘመድ ብኣካል ተራኽቡ (ብተሌፎን ዘይኮነስ)
- ንቡር ክዳን (ዩኒፎርም ዘይኮነ) ምኽዳን
- ናይ ጽሑፍ ንዋት/ፓምፍሌታት ምሃብ

^{፡፡፡} ናይ ምርድዳእ መዘኻኽሪታት፣ ሓደ IIT ኣብ ዝሰተፈሉ እዋን፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ኣብ ወሳኒ ፍጻሜታት ተሳትፎኡ ዝመርሕ እዩ።

ለበዋ

1.

ፖሊሲ ምፍጣር ከምኡ'ውን ኣብ ብስንገደ ዝተመሓላለፈ ሓበሬታን ተሳትፎን ድሕሪ ነፍሲ ወከፍ ዓይነት ወሳኒ ፍጻሜታት ብስንገደ ዝተሓበረ መፍለጥን ምጽማድን ፖሊሲ ምፍጣርን ኣብ MOUs ቋንቋ ምውሳድ። ቀጺሉ

- **ብዘተኻእለ መጠን ምስ ቀረባ ዘመድ ብኣካል ምትእስሳር ምግባር።**
ብሉጻት ልምድታት ብምስግብ፣ ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ ብኣካል ምስራሕ፣ ነቲ ናይ ግዳይ ወይ ናይ ቀረባ ኣዝማዲ ሓዘን ንምውሓስ ክሕግዝ ይኻእል እዩ።¹¹² ቀረባ ዘመድ ካብ King ካውንቲ ወጻኢ ዝነበሩ እንተኾይዮም፣ OLEO ኣድላዩ ኣብ ዝኾነሉ እዋን ምስ ካልኣት ስልጣን ፍርዲ ብምሽራኽ፣ ዝተኅድኡ ናይ ቀረባ ዘመድ ገና ኣብ ምቕእ ዝኾነ ቦታታት ብኣካል ኣኹባ ከም ዝግበረሎም ንምርግጋጽ ይመክር።¹¹³ እዚ ምስቲ GOM 2.07.000 ዝሰማማዕ ኮይኑ ኣብ ጉዳይ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ንዝወሃብ መፍለጢታት ዝገልጽ እዩ።
- **ምስ ቀረባ ዘመድ ዝዋሰኑ ሰራሕተኛታት ንቡር ክዳን ክኸደኑ ምግባር።**
ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ ምስ ሓደ ናይ ኣኽበርቲ ሕጊ ዩኒፎርም ዝለበሰ ሰብ ዝግበር ርክብ፣ ነቶም ካብቲ ሓደጋ ዝደሓኑን ንቐረባ ኣዝማደምን ዝያዳ ስንገደ ከስዕቦም ይኻእል።¹¹⁴ ሓድሓድ ግዜ ነቲ ዩኒፎርም ሓሊፍኩም ናብቲ ኣብ ትሕትኡ ዘሎ ሰብ ምርኣይ ኣጸጋጋይ ክኸውን ይኻእል እዩ፣ እዚ ድማ ትርጉም ዘለዎ ሕጻን ብዳሂ ይገብር። ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ንናይ ስድራቤት ምትእስሳር ጋንታታት ንቡር ክዳን ክኸደና ናይ ፖሊሲ መምርሒ ከውጽእ ይግባእ።
- **ምስ ቀረባ ዘመድ ክትገድፉዎ ዝሕግዝ ጽሑፋዊ ጽሑፋት ወይ ወረቓቕቲታት ኣቕርቡ።**
እቶም ድሕሪ ሞት ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ናይ ዝፈትውዎ ሰብ ምስ ፈለጡ ብህጹጽ ሓዘኖም ዝገልጹ ቀረባ ኣዝማድ፣ ነቲ ሓበሬታ ንምትግባር ወይ ነቲ ብቐላት ዝተነገረ ዝርዝር ነገራት ንምዝካር ከቢድ ግዜ ክወስዱ ይኻእሉ እዮም። ናይ ቀረባ ኣዝማድ እኹል ናይ ሓበሬታ ተኻእሎ ክህልዎም ንምግባር፣ እቲ ኣብ እዋን ምልክታ ዝወሃብ ተመሳሳሊ ሓበሬታ ብጽሑፍ ክወሃብ ይምከር።

ኣቐዲምኩም ጽሑፋዊ ጽሑፋት ምድላው፣ ንተበጻሕነትን ልክዕነትን ሓበሬታ ብብዙሕ ቋንቋታት ከም ዝህሉ ከረጋግጽ ይኻእል። OLEO ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ነቲ ፍጻሜ (ንኣብነት ሓደ ቀታሊ ወይ ዘይቀታሊ ፍጻሜ) ዝምልከት ሓበሬታ ንምቕራብ ብራና ክፈጥር ይመክር። እዚ ወረቓቕቲ እዚ ንቐረባ ዘመድ ወይ ብሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ወይ ብኻልእ ግዳስ ኣካል (ሰራሕተኛታት ሆስፒታል፣ መርማሪ ሕክምና፣ ናጻ መርመርቲ ወዘተ) ክቐርቡ ይኻእሉ ነይሮም። እቲ ወረቓቕቲ እንተወሓደ እዞም ዝስዕቡ ከጠቓልል ኣለዎ፡-
 - » ንሓደ ሰብ ኣብ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ/ወይ ድማ ናጻ መርማሪ ስድራቤታዊ ርክብን ዝስዕብ ናይ ርክብ ነጥቢን ርክብ ሓበሬታን።
 - » ዝርዝር መስርሕ መርመራ ሓዊሱ መብርሂታት ናይቶም ክኸሰቱ ዝኻእሉ ኣገደስቲ ዓይነታት መርመራታት (ምምሕዳራዊ፣ ናጻ፣ ቤት ጽሕፈት ናጻ መርመራታት ግዝገባ ወዘተ)፣ ዕላማ ነፍሲ ወከፍ (ገበናዊ መርመራ፣ ምምሕዳራዊ መርመራ ወዘተ)፣ ከምኡ'ውን ስለምንታይ ከም ዝፍጸሙ ዝድለዩ እዮም (እዚ ብሕጋዊ መንገዲ እንታይ ዓይነት መርማሪ ስጉምታት ከም ዝድለዩን ካብቲ ትካል ወይ ብሕቶ ናይ ቀረባ ዘመድ ምርጫ ክኸውን ከም ዝኻእልን መብርሂ ከጠቓልል ኣለዎ፤ ንኣብነት ቀጺሉ ነዚ ምግባር ናይ ዘመድ እንተደልዮም ናጻ መርመራ ሬሳ ክረኽቡ ይኻእሉ)።

ለበዋ

1.

ፖሊሲ ምፍጣር
ከምኡውን ኣብ ብስንገደ
ዝተመሓላለፈ ሓበሬታን
ተሳትፎን ድሕሪ ነፍሲ
ወክፍ ዓይነት ወሳኒ
ፍጻመታት ብስንገደ
ዝተሓበረ መፍለጥን
ምጽማድን ፖሊሲ
ምፍጣርን ኣብ MOUs
ቋንቋ ምእታው ዘጠቓለለ
ቋንቋ ምውሳድ።
ቀጺሉ

- » እቶም ቀረባ ኣዝማድ እንታይ ክጸበዩ ኣለዎም፣ እንተላይ ናይ መርመራ ግዜ፣ መን ክራኽቦም ይኸእል፣ ሓበሬታ ብዛዕባ እቲ መርመራ ሬሳ፣ ከምኡውን ኣብ ዝምልከቶ ቦታ፣ ናይ ፍቕሮም ሬሳታትን ውልቃዊ ነገራትን ምርካብ።
- » ብዛዕባ ምርመራ ሓበሬታ ምርካብ ዝምልከት ሓበሬታ (ሕቶታት ንህዝቢ ምግላጽ፣ ጸብጻባት መርመራ፣ ጸብጻብ መርመራ ሬሳ፣ ምስክር ወረቐት ሞት፣ ኣብ ኣካላት ዝተኸድነ ስእሊ ካሜራ ወዘተ) ።
- » ናይ ሓገዝ ዝርዝር ከም ናይ OLEOን ማሕበረሰባዊ ትካላትን ናይ ገንዘባዊ ሓገዝ፣ ናይ ሓዘን ሓገዝ፣ ናይ ኣእምሮ ጥዕና ሓገዝ ወዘተ።

ኣብ ህጹጽ ኩነታት ክጥቀምሉ ንዝኸእሉ ሰራሕተኛታት ኣብ ሓደጋ ዝተመርኮሰ ናይ መራኽቢ ስልጠና ምሃብ።

ካብቲ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ ብዙሕ ዓውድታት ዝሓቐፈ ናይ ስድራቤት ምትእስሳር ጉጅለ ወጻኢ፣ ሰራሕተኛታት ምስ ዝፈትውዎም ሰባት ብቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊሲ ዝተቐትለ ወይ ብኸቢድ ዝተጎድኦ ሰብ ብቕልጡፍ ክዋስኡ ዘለዎም ዘይተሓሰበ ኩነታት ክህሉ ይኸእል። ንኣብነት፣ ቀረባ ዘመድ ነቲ ፍጻመ ኣብቲ ቦታ እንተሃልዩ፣ ወይ ድማ ቀረባ ዘመድ ባዕሎም ናብ ሰራሕተኛታት እንተድኦ ዘርጊሖም። እቶም ሰራሕተኛታት ነዞም ፍሉጻት ኩነታት ኣብ ትራማ ዝተመርኮሰ ኣገባብ ክሕዙ ከም ዝኸእሉ ንምርግጋጽ፣ OLEO ፖሊሲ ኣብ ዘይተሓሰበ ኩነታት ቅልጡፍ ዝኾነ ትራማ ዝተመርኮሰ ርክባት ንምፍጻም ሓላፍነት ዘለዎ ዝተማህረ ሰራሕተኛ ዝውንን ዝተፈልዩ ውሽጣዊ ጉጅለ ክምስረት ይመክር። ዝኾነ ይኹን ሰራሕተኛ፣ እንተላይ ናይ መራኽቢ ሰራሕተኛታት (ንኣብነት፣ ናይ 911 ተላእኦኽቲ)፣ ናይዚ ናይ ውሽጣዊ ናይ ሓለቓ ፖሊሲ ቤት ጽሕፈት ጉጅለ ኣባል ዝኾነ መራኽቢ ክፈልጥን ክውሃቦን ክኸእል ኣለዎ። እዞም ፕሮቶኮላት ካብ ክፍሊ ፍትሒ ኣሜሪካን (U.S. Department of Justice) ኣብ ምሉእ እዚ ጸብጻብ ዝተገልጹን ብሉጻት ኣሰራርሓታት ክወስዱ ይግባእ። ኣብ ውሽጢ እቲ ትካል ንዝተመደበ ተራን ሓላፍነታትን ኣቐዲሙ ብምውጣን፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊሲ ንሃሳስ፣ ስሉጥን ሞያውን ኣውሃህባ ኣጸጋሚ ሓበሬታ ብዝበለጸ ክዳሎ እዩ። ኣድላዩን ግቡእን ኣብ ዝኾነሉ እዋን፣ ከም ቀጻሊ ናጻ መርመራ እንተሃልዩ፣ እቲ ጉጅለ ርክብ ናብቲ ኣብ ለበዋ 1 ተገሊጹ ዘሎ ብዙሕ ዓውድታት ዝሓቐፈ ናይ ስድራቤት ምትእስሳር ጉጅለ ክረክቡ ኣለዎም።

ለበዋ

2.

ምስ ኣብ ውሽጢ King ኣውራጃ ናይ ሓገዝ ኣገልግሎት ዝህባ ትካላት ተሓባበርቲ ብምኃን-ንናይ ማህሰይቲ ሓበሬታ ዝህብ ግብረመልስን ፍትሓውን ብባህሊ ብቑዕን ዝኾነ ናይ ማሕበረሰብ ትካላት ኣማሓዳሪነት ንምሃብ።

OLEO ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ምስ ማሕበረሰባዊ ትካላት ኣብ ውሽጢ King ካውንቲ MOUs ክምስርት ይመክር፤ ኣቐዲሙ ዝተመስረተ፣ ንጡፍ ናይ ደገፍ መርበባት ንምቕራብን ንዝፈትውዎምን ብናይ ሓይሊ ፍጻመታት ዝተሃሰዩ ዝደሓኑን ፈውሲ ንምትብባዕን።

ከምዚኣም ዝበሉ ትካላት ኣብ ናይ ሕማቕ ተሞኩሮ ግብረ መልሲ ፕሮቶኮላትን ኣብ ናይ ባህሊ ብቑዕ ዝኾነ ናይ መራኽቢ ልምድታትን ብብዝሒ ዝሰልጠኑ ፍቃድ ዝተውሃቦምን ዝተኣመኑን ሰብ ሞያታት ክህልዎም ይግባእ። ብከምዚ ዓይነት ናይ ሓባር ጸዕርታት፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ኣብ ግቡእ ግዜ ግቡእ ኣገልግሎታት ናብ ምሃብ ክሰጋገር ይኽእል፣ እዚ ድማ ንድልየታት ተቐባሊ ዘማልእ ከምኡ'ውን ምትእምማን ማሕበረሰብ ዘዕብይ፣ ኣብቶም ዝተጠቐሙ ውልቀሰባት ጥራይ ዘይኮነስ ኣብቲ ሰፊሕ ማሕበረሰብ እውን።

ለበዋ

3.

ምስጢራዊነት ወይ ዘይምኃን ኣብ መንጎ ናይ ቀረባ ኣዝማድን ናጻ መርመርቲ ስድራቤታዊ ርክባትን ብንጹር ይግለጽ።

ናይ IIT ዝተመደበ ናይ ስድራቤት ርክብ ናይ ምርካብ ዕድል ሕጂ ኣብ ትሕቲ LETCSA ንዝተጎድኡ ቀረባ ኣዝማድ ዝተመደበ ሃብቲ እኳ እንተኾነ፣ እቲ ናይ ስድራቤት ርክብ ግደን ትጽቢትን ብንጹር ኣይተገለጸን። ብኻልእ ኣዘራርባ፣ እቶም ምትእስሳራት፣ ወይ ዝኾነ ናይ ቀረባ ዘመድ ምትእስሳር፣ ኣካል ናይቲ መዝገብ መርመራ ኮይኖም፣ ድሒሮም ድማ ኣንጻር እቲ ዝሞተ ወይ ኣብ ቀረባ ዘመድም ክጥቀሙሉ ይኽእሉ ድኖም ዝብል ንጹር ኣይኮነን። እዚ ድማ ናይ ቀረባ ዘመድ ምስቲ ናይ ስድራቤት ርክብ ዝገብር ሰብ ንክረዳድኡ ፍቓደኛታት ከምዘይኮኑ ክገብሮም ይኽእሉ። OLEO ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ብዛዕባ ኩሉ መዳዳት ናይ ስድራቤት መራኽቢ ተራ ንጹርነት ክህቡ ይመክሩ። ናይ ቀረባ ዘመድ ምስ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ፣ ዝተመደበሎም ስድራቤታዊ ርክብ፣ ወይ ምስ ናይ ደገ ኣካላት ዘካፍልዎ ሓበሬታ ኣብ መዛግብቲ መርመራ ክካተት ድዩ፣ ናይ ምጽዋዕ ተኸእሎ ኣለዎን/ወይ ድማ ብዘይክጥቀሙሉ መንገዲ ክጥቀሙሉን ምኃንም ክሕበሩ ሓሲቦም ኣለዉ። ስድራቤት ሓበሬታ ብኸመይ ከም ዝጥቀሙሉ መጠንቀቕታ ክወሃቦ ኣለዎ፣ ምስቲ ናጻ መርመራ መራኽቢ ስድራቤት ቅድሚ ምዝርራቡ ንጠበቓ ናይ ምውካስ ኣማራጺ ክህልዎ ኣለዎ፣ ከምኡ'ውን ዝኾነ ይኹን መዘኻኸሪ ካብ ኣኼባታት ምስ መራኽቢ ስድራቤት ካብ መዝገብ መርመራ ናይ ምግላል ኣማራጺ ክህልዎ ኣለዎ። መብርሂ ብቐረባ ዘመድ ዘጋጥሞም ተወሳኺ ስምዒታት ግዳይነት ንክይፍጠር ክሕግዝን ንክንዕና መስርሕ ሕጻ ክድግፍን ይኽእሉ።

ለበዋ

4.

አብ መርበብ ሓበሬታ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ናይ IIT ፕሮቶላት ኣውጽኡ።

ግልፅነት፣ ተሓታኝነት፣ ከምኡ'ውን ክፈት ዝኾነ ርክባት ከም ኣድላዪ ክፍል ኣብ ምምስራትን ምዕቃብን ምትእምማን ሕብረተሰብ ይፍለጥ። መምርሒታት IIT ንጉጅለ መርመራ ናጻ ሓይሊ - ጉጅለ ናጻ መርመራታት King ካውንቲ Valley ኣብ ዝኾነ ህዝቢ ዝገጥም ወይ ኣብ ኢንተርኔት ብቐሊሉ ዝረኽቦ ኣይኮነን ዋላ እኳ ክልቲኦም ፕሮቶላት ብግልጺ ኣብ ውሽጢ ከምዚኦም ዝኣመሰሉ ፖሊሲታትን ኣገባባት ስርሓትን ንህዝቢ ንክግምገሙ ክፈታት ክኾኑ ከምዘለዎም እንተገለጹ። በዚ ምክንያታት እዚ OLEO ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ንቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ወኪሉ ናጻ መርመራታት ከካይድ ዝኽእል ዝኾነ ይኹን ኣካል ፕሮቶላት ክዘርግሑ ይመክር።

ለበዋ

5.

ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻመ ንመራኽቢ ብዙሓን ዝወሃብ ፖሊሲ ምፍጣር።

GOM 1.06.000 ንሓበሬታ ንምዕከናት ዜና ንምዘርጋሕ ገለ መምርሒታት ክህብ እንክሎ፣ OLEO ግን ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻመ ንዝመጽእ ሳዕቤናት ዝምልከት ተወሳኺ ፕሮቶላት ዝህብ ፖሊሲ ምዘርጋሕ ሚድያ ብዝምልከት ከውጽእ ይመክር። እዚ ልምዲ እዚ ኣብ ዝሓለፈ ግዜ ዘይቅነዕ ከምዝነበረን ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻመ ኣብ መራኽቢ ብዙሓን ዝግበር ዝነበረ ግንይ ኣተሓሕዞ ከም መበገሲ ስክፍታን ምጭናቕን ብክኢላታት ዝተጠቐሰ ስለዝኾነ፣ ንሰብ ሞያን ህዝብን ዝምልከት ትጽቢታት ንምምልካትን ንምጽራይ ፖሊሲ የድሊ። ከምቲ ኣብ ውሽጢ ፖሊሲ ክፍሊ ፖሊስ Frederick (Maryland) ብዛዕባ ርክብ ሚድያ ንመኮንናት ዝሳተፍ ተኹሲ ዝተገልጸ፣ “ድሕሪ ሓደ ቀታሊ ወይ ክቐትል ዝኽእል ፍጻመ ምስ ህዝብን መራኽቢ ብዙሃንን ዝግበር ርክቡ፣ ህዝቢ ቅልጡፍ መልሲ ንምርካብ ዘለዎም ድሌት፣ ኣድላይነት ልክዕነት ሚዛን ክህልዎም ኣለዉ ከምኡ'ውን ናጽነት ናይቲ መርመራ ምትሕልፋ ኣድላይነት ኣለዎ።” ነዚ ቀሊል ሚዛን ንምፍጣር፣ OLEO ንናይ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ፖሊሲ መራኽቢ ብዙሓን ኣብ ልዕሊ ወሳኒ ፍጻሜታት እንተ ወሓደ ነዚ ዝስዕብ ክምልከቶ ይምከር፡-

- **ናይ ምፍታሕ ግዜ።** እቲ ፖሊሲ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ብዝተኻእለ መጠን ኣብ ዝሓጸረ እዋን፣ ግን ከኣ ናይ ቀረባ ዘመድ ምስተሓበረ ጥራይ፣ ከምኡ'ውን ምስ ናጻ መርመርቲ ብምውህሃድ፣ ሓደ ፍጻመ ከምዘጋጠመ ንህዝቢ ዝሕብር መግለጺ ክዘርግሑ ክጠልብ ይግባእ። እቲ ፖሊሲ ኣብ ውሽጢ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ መን ነቲ ጋዜጣዊ መግለጺ ናይ ምንዳፍ፣ ምግምጋም፣ ምጽዳቕ፣ ምርግጋጽን ምዘርጋሕን ሓላፍነት ከምዘለዎ ሓዊሱ ተራን ሓላፍነትን ክገልጽን ኣብ ማሕበራዊ መራኽቢታት ንዝወሃብ መግለጺታት ተመሳሳሊ ፕሮቶላል ክህቡን ይግባእ።

ለበዋ

5.

ድሕሪ ሓደ ወሳኒ ፍጻሜ
ንመራኸቢ ብዙሓን
ዝወሃብ ፖሊሲ ምፍጣር።
ቀጺሉ

- **ትሕዝቶ ናይ ፈለማ ጋዜጣዊ መግለጺ።** ብመሰረት ፖሊሲ መምሕዳር ፖሊስ Seattle፣ እቲ ናይ መጀመርታ ጋዜጣዊ መግለጺ ኣብ ክረጋገጹ ዝኸኣሉ ሓቅታት ጥራይ ክውሰን ኣለዎ፣ ዝኾነ ቅድመ ፍርዲ ድማ ከየጠቓልሉ ኣለዎም። ቀንዲ ዕላማ እቲ መግለጺ ብዛዕባ እቲ ፍጻሜ ናይ ምርመራ ግዜ ገደብን ንህዝቢ ንምሕባር እዩ። እቲ ፖሊሲ እንታይ ዓይነት ሓበሬታ ኣብዚ መባእታዊ መግለጺ ክካተት ከም ዝኸኣል ክሕብሩ ኣለዎም። OLEO እቲ ዝርዝር ካብቲ ናይ ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ዝጸንሐ ናይ ሓበሬታ ምውጻእ ፖሊሲ (GOM 1.06.025) ከምኡ'ውን ክፍሊ ፖሊስ Seattle ክፍሊ ፖሊስ Frederick (Maryland) ሓዊሱ መዛኑ ትካላትን ዝተቐየሰ እዞም ዝሰዕቡ ከጠቓልሉ ይመከር። ዝምከሩ ተወሳኺ ነገራት፦
 - » ዕለትን ሰዓትን ቦታን እቲ ፍጻሜ።
 - » እቶም ሓለፍቲ ናብ ቦታ እቲ ፍጻሜ ዘብጽሑ ዓይነት ጸውዒት ኣገልግሎት።
 - » ምምዳብ ስራሕ፣ ዕድመ ስራሕን ህሉው ምምሕዳራዊ ኩነታትን ምክትላት ዝምልከት መሰረታዊ ሓበሬታ።
 - » እቲ ዝኸጸል ናይ ምርመራ ስጉምቲ፣ እንተተኻኢሉ ኣየናይ ናጻ መርመርቲ ክሳተፉ ምኽንያም ዝሕብር እዩ።
- **ገበናዊ ታሪኽ ምፍናው ዝብል ክልከላ ምግፋሕ።** ብዘይካ'ቲ ቅድሚ ሕጂ ንዝተገብረ ማእሰርቲ ዝምልከት ሓበሬታ ምፍናው ዝኸልክል ኮይኑ፣ ውጽኢቱ ፍርዲ ዘይብሉ፣ እቲ ፖሊሲ ነቲ ካብ ክፍሊ ፖሊስ Seattle ዝመጸ ዘንጸባርቕ ቋንቋ ከጠቓልል ኣለዎ። “ብዘይካ እቲ ብሕጊ ዝድለ፣ ምስቲ ፍጻሜ ዝዛመድን ቅድሚ ሕጽ እቲ ዝምልከቶ ሓላፊ(ታት) ዝፈልጦን እንተዘይኮይኑ እቲ ክፍሊ ገበናዊ ታሪኽ ናይቲ ተገዛኢ ኣይዘርግሎን እዩም።” እዚ ምስ ብሉጽ ኣሰራርሓ WSCJTC እውን ዝሰማማዕ እዩ።
- **ምፍናው ኣስማት ምክትላት።** ምስ ክፍሊ ፖሊስ Seattle ዝሰማማዕ፣ OLEO ኣብ እዋን ወሳኒ ፍጻሜ ብረት ዝፈሰሰ ወይ ብኸልእ መንገዲ ሓይሊ ዝቆጸረ ዝኾነ ምክትላት፣ ኣስማት ካብ ሓደ ፍጻሜ ኣብ ውሽጢ 72 ሰዓታት ብግልጺ ክዘርገቡ፣ GOM ብኣወንታ ክገልጽ ይመክር።
- **ሓፈሻዊ መምርሒ ኣብ ህዝባዊ መረዳእታ።** OLEO እቲ ፖሊሲ ብዛዕባ ዝኾነ ወሳኒ ፍጻሜ ንህዝቢ ናይ ምግለጽ ሓፈሻዊ መምርሒ ክህቡ ይመክር። ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ኣብ እዋን ወሳኒ ፍጻሜ ንዝፍጽምዎ ተግባራት መኮንናት ምጽዳቕ ወይ ምውጋዝ ፈጺሙ ክረድእ የብሉን ክሳብ እቲ ብጉጅለ ምምሕዳራዊ ገምጋም ዝካየድ ውሽጣዊ ዳህሳስ ዝውዳእ። ብዝተኻለ መጠን ቤት ጽሕፈት ሓለቓ ፖሊስ ንሓደ ፍጻሜ ንምዝታይ ዝጥቀሙሉ ቋንቋ ቀሊልን ንጹርን ክኸውን ኣለዎ፣ ቴክኒካዊ ወይ ሕጋዊ ቃላት ዘጠቓልል ክኸውን የብሉን፣ ስለዚ ብህዝቢ ተበጻሒን ብቐሊሉ ክርድኡን ይግባእ።

ለበዋ

6.

አብ ውሽጢ 72 ሰዓታት ኣገደስቲ ፍጻመታት ዝቐረቡ ስእልታት ምዝርጋሕ ዘጠቓልልን ኣብ ውሳኔታት ግሉጽነት ዝሓትትን ፖሊሲ ምፍፍው ቪድዮ ምፍጣር።

ብመሰረት ኣቐዲሙ ዝተወሃበ ናይ OLEO ምኽርታት፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ኣብ ውሽጢ 72 ሰዓታት ካብ'ቲ ዘጋጠመ ሓደጋ ዝኾነ ናይ ወሳኒ ፍጻሜታት ስእሊ ብወግዒ ንምውጻእ ፖሊሲ ክፈጥር ኣለዎ። OLEO ነዚ ናይ ግዜ ሰሌዳ ይመኽረሉ ምኽንያቱ ንናይ ውሽጢ ሓብሪታት እኹል ግዜ ስለ ዝፈቅድ ከምኡ'ውን ቀረባ ዘመድ ነቲ ምስሊ ቅድሚያ ምውጻእ ክግምግም ስለ ዝፈቅዱ እዩም። እቲ ፖሊሲ ናይ ቀረባ ኣዝማድ ቅድሚያ ናብ ህዝቢ ምዝርጋሕ እቲ ምስሊ ክርእዩ ዕድል ክወሃቦም ከምዘለዎም'ውን ከረጋግጽ ይግባእ። ኣብ ጉዳይ ናጻ ምርመራ፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ፣ ብመሰረት WAC 139-12-030፣ ብዝተኻእለ መጠን ብቕልጠፍ፣ ናይ ምስሊ ሓበሬታ ክወሃብ ወግዳዊ ጠለብ ከቕርብ ይግባእ። ከም'ቲ OLEO ኣቐዲሙ ዝገለጹዎም፣ ምስ'ቶም ዝተሳተፉ ተሳተፍቲ ቃለ-መጠይቕ፣ ቅድሚያ እቲ ቪድዮ ምውጻእ ክዛዘም ኣለዎ፣ እዚ ድማ ንጽህፍ ናይቲ መርመራ ንምሕላው እዩ።

ኣብ ምፍታሕ ምድንጓይ እንተሃልዩ ወይ ገለ ሓበሬታ ብሕጋዊ ምኽንያት ክግለጽ እንተዘይክእሉ፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ኣብ ምውሳኔ ምሉእ ብምሉእ ግሉጽ ክኾነን ኣለዎ፣ ከምኡ'ውን ገለ ነገር ክግለጽ ዘይክእልሉ ጭቡጥ ምኽንያታት ክጠቅሱ ኣለዎም። ንጡፍን ኣብ እዋኑ ዝፍጸምን ናይ ሓበሬታ ምውጻእ ልምዲ፣ ኣብ ሕብረተሰብ ምትእምማን የዕብይ፣ ኣብ ህዝባዊ ዓውዲ ንዝህሉ ዘይቅኑዕ ሓበሬታ ድማ ይከላኸሉ።

ለበዋ

7.

ናይ ኩሎም ወሳኒ ፍጻመታት ብቐሊሉ ዝረኽብዎ ዳታ ዘለዎ ዳታ ፖርታል ምፍጣር።

ኣብዚ ሕዚ እዋን ኣብ ውሽጢ King ካውንቲ ንዘጋጠሙ ኣገደስቲ ሓደጋታት ንምግምጋምን ንክትትልን ንተገደስቲ ሰባት ዝሕግዝ ሓደ ዓይነት መረዳኢታ የለን። ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ናይ ሓይሊ ምጥቃም ዳብሮርድ ኣለዎ እዚ ድማ ገለ መዳያት ናይ'ዚ ታሪኻዊ ዳታ ይህቡ፣ ይኹን እምበር እቲ ፖርታል ካብ ታሕሳስ 2021 ኣትሒዙ ኣይተመሓየሽን ከምኡ'ውን ብዛዕባ ፍጻሜታት ኣዝዩ መሰረታዊ ዝኾነ ሓበሬታ ጥራይ እዩ ዝህብ። ብተወሳኺ፣ ምስ ኣገደስቲ ፍጻመታት ዝተኣሳሰሩ ጋዜጣዊ መግለጺታት ወይ ንህዝቢ ዝቐርቡ መርማሪ ሰነዳት ዝኾነውን ሓደ መኽዘን የለን። ሓደ ዝተዘመነን ዝሓየለን ናይ ሓበሬታ ፖርታል ነቲ ናይ ሓበሬታ ክፍተት ክመልኦን እቲ ህዝቢ ኣብ መጻኢ ንዘጋጥሙ ሓደጋታትን ሓፈሻዊ ዝንባላታትን ንክትትል ኣበይ ክኸይድ ከምዘለዎ ብዝተኣማመን መገዲ ክፈልጥን ክኽእልን እዩ። ከም ናይ Dallas ናይ ፖሊስ ክፍሊ (Texas) ናይ ግዴታ ሓላፊ ናይ ተኹሲ ሓበሬታ መርበብ ሓበሬታ ከምኡ'ውን ናይ ከተማ Tacoma ፖሊስ ከምኡ'ውን ናይ ቀታሊ ሓይሊ ናይ ምጥቃም መርበብ ሓበሬታ ኣብ ናይ King ካውንቲ ድልየታት ንምምላእ ክጥቀሙ ዝኽእሉ ናይ ሓበሬታ መከታተሊ ስርዓታት ኣለዉ። እዚ ዓይነት ቀረብ ዘለዎ ናይ ሓበሬታ ፖርታል፣ ብዛዕባ እቲ ፍጻመ መሰረታዊ ሓበሬታ ብምሃብ (መዓልቲ፣ ዝተጠቐመ ሓይሊ፣ ዝወረደ መጉዳእቲ፣ ቦታ ወዘተ) ከምኡ'ውን ምስ ጋዜጣዊ መግለጺታትን ብወግዒ ዝርከቡ ናይ ምርመራ ሰነዳትን ብምትእስሳር፣ ነቲ ፍጻመ ብዝተቐለጠፈ መልክዕ ንምግለጽ፣ ንግልጽነትን ህዝባዊ ምትእምማንን ይሕግዝ። OLEO ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ናይ ሓበሬታ ፖርታል ክፈጥርን ነቲ መርበብ ሓበሬታ ብብእዋኑ ዘሓድስን ዝከናኸንን ፕሮቶኮል ኣብ ፖሊሲ ክምዘግብን ይመክር።

መወከሲ I - ሓፈሻዊ ሰንጠረዥ ናይ ኣመልካቲ ልምድታት

ኣሰራርሓታት መፍለጢ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ King ካውንቲ ኣብ ወሳኒ ፍጻመታት^a (ጥሪ 2019 - ታሕሳስ 2022)

ቁጽሪ ፍጻመ	ዘጋጠመሉ ዕለት	ዝተቐፀረ ሓይሊ ^b	ናብ ሆስፒታል ምእታው	ናጻ መርመራ	ናጻ መርማሪ ጉጅለ	ቀጺሉ ናይ ኪን ምልክታ ^c	ህዝባዊ ምልክታ ^d	ጋዜጣዊ መግለጺ	ዜና መላግባታት
ART2019-001	2/4/2019	ክልቢ ምብስግስ፣ ፕሮጀክትላይት ጽልዎ ኣጽዋር፣ በርበረ ኩዕሶታት፣ ታሰር CEW፣ ብረት	እወ	እወ	ጉጅለ መርመራ ሓይሊ Seattle	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	እወ፣ መዝገብ መፍለጢ ተረኺቡ	ጋዜጣዊ መግለጺ 1 ጋዜጣዊ መግለጺ 2	The Seattle Times KIRO News X (ናይ ቀደም ኑዊተር) 1 X 2
ART2019-002	7/22/2019	ክልቢ ምብስግስ፣ ፕሮጀክትላይት ጽልዎ ኣጽዋር፣ በርበረ ኩዕሶታት፣ Taser CEW፣ ብረት ^e	እወ	ኣይኮንን	N/A ^f	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	N/A	N/A
ART2019-003	9/11/2019	የለን (ኣብ ማእሰርቲ ዝሞተ) ^g	ኣይኮንን	ኣይኮንን	N/A	እወ፣ መዝገብ መፍለጢ ተረኺቡ	እወ፣ መዝገብ መፍለጢ ተረኺቡ	ጋዜጣዊ መግለጺ	Westside Seattle
ART2019-004	10/9/2019	ብረት፣ ዝኾነ መጉዳእቲ የለን	ኣይኮንን	እወ	ብርእሱ ሓሲቡ ዚዓዩ ጉጅለ መርመራ Valley	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	እወ፣ መዝገብ መፍለጢ ተረኺቡ	N/A	The Seattle Times KIRO 7 News X
ART2019-005	11/25/2019	ኣጽዋር፣ ቀታሊ	ኣይኮንን	እወ	ጉጅለ መርመራ ሓይሊ Seattle	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	እወ፣ መዝገብ መፍለጢ ተረኺቡ	ጋዜጣዊ መግለጺ	X King 5 News
ART2019-006	12/18/2019	የለን (ኣብ ማእሰርቲ ዝሞተ) ^g	ኣይኮንን	ኣይኮንን	N/A	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	N/A	N/A
ART2019-007	8/24/2019	ብልክዕ ናይ ምቁራጽ ተኽእሎ፣ ጠመተ ዘለዎ መሳርሒ	እወ	ኣይኮንን	N/A	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	N/A	N/A

ቁጽረ ፍጻመ	ዘጋጠመሉ ዕለት	ዝተቐፀረ ሓይሊፊ ^b	ናብ ሆስፒታል ምእታው	ናጻ መርመራ	ናጻ መርማሪ ጉጅለ	ቀጺሉ ናይ ኪን ምልክታ ^c	ህዝባዊ ምልክታ ^d	ጋዜጣዊ መግለጺ	ዜና መላግባታት
ART2020-001	3/19/2020	ቴዘር Taser CEW	እወ	እወ	ብርእሱ ሓሲቡ ዚጻዕ ጉጅለ መርመራ Valley	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	N/A	N/A
ART2020-002	5/13/2020	ብልክዕ ናይ ምቁራጽ ቴክኒክ፣ ናይ Taser CEW	እወ	ኣይኮንን	N/A	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	N/A	N/A
ART2020-003	7/16/2020	ኣጽዋር፣ ቀታሊ	ኣይኮንን	እወ	ጉጅለ መርመራ ሓይሊ Seattle	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	እወ፣ መዘገብ መፍለጢ ተረኺቡ	ጋዜጣዊ መግለጺ	<u>X</u> KOMO News
ART2020-004	8/6/2020	Taser CEW፣ ባዕልኹም ምወጋእኩም	እወ	ኣይኮንን	N/A	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	N/A	N/A
ART2020-005	8/27/2020	ዝተፈተነ ብልክዕ ናይ ምወጋድ ቴክኒክ (ብሞተር ተሽከርካሪ ምጉት)	እወ	ኣይኮንን	N/A	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	እወ፣ መዘገብ መፍለጢ ተረኺቡ	N/A	KOMO News <u>X</u>
ART2020-006	9/19/2020	ኣጽዋር፣ ቀታሊ	ኣይኮንን	እወ	ብርእሱ ሓሲቡ ዚጻዕ ጉጅለ መርመራ Valley	እወ፣ መዘገብ መፍለጢ ተረኺቡ	እወ፣ መዘገብ መፍለጢ ተረኺቡ	ጋዜጣዊ መግለጺ	The Seattle Times King 5 News Auburn Examiner <u>X</u>
ART2020-007	11/9/2020	ኣጽዋር፣ ቀታሊ	እወ	እወ	ጉጅለ መርመራ ሓይሊ Seattle	እወ፣ መዘገብ መፍለጢ ተረኺቡ	እወ፣ መዘገብ መፍለጢ ተረኺቡ	ጋዜጣዊ መግለጺ	The Seattle Times <u>X</u>
ART2020-008	1/22/2020	ኣጽዋር፣ ቀታሊ ዚይኮን	እወ	እወ	ብርእሱ ሓሲቡ ዚጻዕ ጉጅለ መርመራ Valley	እወ፣ መዘገብ መፍለጢ ተረኺቡ	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	N/A	N/A
ART2021-001	6/2/2021	ፕሮጀክት ላይት ጽልዋ ዘለዎ ኣጽዋር፣ Taser CEW	እወ	ኣይኮንን	N/A	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	ናይ ሓበሬታ መዘገብ ኣይተረኽበን	N/A	N/A

ቁጽረ ፍጻሜ	ዘጋጠመሉ ዕለት	ዝተቐፀረ ሓይሊፊ ^b	ናብ ሆስፒታል ምእታው	ናጻ መርመራ	ናጻ መርመራ ጉጅለ	ቀጺሉ ናይ ኪን ምልክታ ^c	ህዝባዊ ምልክታ ^d	ጋዜጣዊ መግለጺ	ዜና መላግባታት
ART2022-001	5/4/2022	አጽዋር፣ ቀታሊ	አይኮንን	እፀ	ብርእሱ ሓሲቡ ዚዓዩ ጉጅለ መርመራ Valley	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	እው፣ መዝገብ መፍለጢ ተረኺቡ	N/A	King 5 News Auburn Reporter
ART2022-002	8/9/2022	ቴዘር Taser CEW	እፀ	አይኮንን	N/A	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	እው፣ መዝገብ መፍለጢ ተረኺቡ	N/A	KOMO News
ART2022-003	9/10/2022	አጽዋር፣ ቀታሊ	አይኮንን	እፀ	ብርእሱ ሓሲቡ ዚዓዩ ጉጅለ መርመራ Valley	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	እው፣ መዝገብ መፍለጢ ተረኺቡ	N/A	King 5 News
ART2022-004	12/26/2022	የለን (ኣብ ማእሰርቲ ዝሞተ) ^g	አይኮንን	እፀ	ብርእሱ ሓሲቡ ዚዓዩ ጉጅለ መርመራ Valley	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	ናይ ሓበሬታ መዝገብ ኣይተረኽበን	N/A	N/A

ናይ ሰንጠረዥ መዘኻኸሪታት፡-

- a. ንነፍሲ ወከፍ ፍጻሜ፣ OLEO ኣብ IAPro ምስ ውሽጣዊ መርመራታት ዝተኣሳሰር ሰነዳት ገምጊሙ፣ ኣድላዩ ኣብ ዝኾነሉ ድማ ኣተሓሕዞ ገምጋማት (ኣጠቓቕማ ፋይላት ሓይሊ፣ ምግምጋም ወሳኒ ፍጻሜታትን ምግምጋም ምድላይን ሓዊሱ) ። OLEO ንኩሉ ዝተጸኸፈ ሰነዳትን ናይ ድምጺ መዘግብትን ከም ዝርርቡ ገይሮም መርመራዎም እዩም። እቲ ሰነዳት ኣብ ነፍሲ ወከፍ ጉዳይ ዝተፈላለዩ እኳ እንተኾነ፣ እቲ ፋይላት ብሓፈሻ ናይ ሓለፍቲ ናይ ምስክር መግለጺታት፣ ናይ ዝተሳተፉ ምክትል ሓለፍቲ ግዲድ መግለጺታት፣ ናይ መርመራ ፋይላት፣ ጸብጻባት ፍጻሜታትን ተዛማዲ ናይ ኢመይል ልውውጥታትን የጠቓልል። OLEO ስእልታት፣ ቪድዮታት፣ ወይ ናይ ፊደላት፣ ናይ ምስክር ቃል ወይ ቃለ-መጠይቕ ናይ ድምጺ ቀረጻታት ኣይፈተሹን። OLEO ምጥቃስ ናይ ቀረባ ዘመድ ወይ ህዝባዊ መፍለጢ ንምሓዝ ነዞም ዘስዕቡ ናይ ምድላይ ቃላት ተጠቂሙ፡ መፍለጢ፣ ምፍላጥ፣ ምድዋል፣ ሚድያ፣ ጋዜጣዊ መግለጺ፣ ስድራቤት፣ ቀረባ ዘመድ፣ ኣደ፣ ኣቦ፣ በዓልቲ ቤት፣ በዓል ቤት፣ ዓርኪ።
- b. ናይ ሓይሊ መግለጺታት፡-
 - ናይ ከልቢ ምቕማጥ፡- ኣብ ሞንጎ ሓደ ዝተማህረ ናይ ህግደፍ ከልቢይን ሓደ ተመራማሪን ኣካላዊ ምትንኻፍ ዘስዕቦ ምቕማጥ ወይ መጉዳእቲ እዩ። (GOM 6.01.000)
 - ኣጽዋር፡- ሓደ ኣጽዋር ንሞት ዘብጽኡ ጠበንጃ ዝተኸደነ እንተኾይኑ እዩ ዝፍጸም። (GOM 6.01.000)
 - ዝኾነ የለን፣ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ሞት፡- ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ዝኣተወ ወይ እሱር ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ክንክን ቤት ጽኑዕት ሓለቃ ፖሊስ እንከሎ ሞት፣ ዝኾነ ሓይሊ ኣይተተግበረን።
 - ፒፐር ቦልስ ፒፐር ስፕሬይ ተባሂሉ እውን ዝፍለጥ ኣሌርሲን ካፕሲኩም ዝተባህሉ ኬሚካላዊ መወዕኒ ዝመልኦ መሳርሒ እዩ።
 - ኣጽዋር ምጥቃም ወይ ምጥቃም፡- ብዕላማ ኣጽዋር ናብ ሰብ ምቕላዕ። እዚ ድማ ከም መንገኛ ኣጠቓቕማ ሓይሊ ይቕጸር። (GOM 6.01.000)
 - ብልክዕ ናይ ምቁራጽ ሜላ፡- ሓደ ዝንቀሳቐስ ተሸከርካሪ ንምቁራጽ፣ ነቲ ተሸከርካሪ ክዞርን ደው ክብልን ንምግዳድ፣ ብዕላማ ዝፍጸም ግጭት ብምጥቃም ዝፍጸም ሜላ እዩ። (GOM 9.01.000)
 - ፕሮጀክትላይት ጽልዋ ኣጽዋር፡- ንሓደ ሰብ ግዝያዊ ምዝገባልን/ወይ ዓቕሚ ምጉዳልን ዘስዕብ ዘይቀታሊ ድብን ዝበለ ስንባድ ንምፍጣር ዝዓለመ ጎማ፣ ቦርሳ ፋቱላ፣ ልስሉስ ኣፍንጫ፣ ሰፍነግ ወይ ካልእ ዘይሰግር ፕሮጀክትላይት ንምትኳስ ዝተዓጠቐ ብረት። (GOM 6.03.000)

- እስ-መኸሰሲ መጥቃዕቲ፡- ኣብዚ ጉዳይ፣ እቲ ግዳይ ብኻራ ይሕዝ ነይሩ፣ ኣብ እዋን እቲ ናብ ቤት ማእሰርቲ ንምውሳድ ዝተኻየደ ቃልሲ፣ እቲ ግዳይ ንገዛእ ርእሱ ሓንጺዶ።
 - Taser CEW፡- ናይ Taser CEW ወይ ድማ ናይ ኤሌክትሪክ መሳርሒ፣ ንሓደ ሰብ ንግዚኡ ንምድንጋር ዝዓለመ ናይ ኤሌክትሪክ ባርዕ ወይ ፍሰት ዘሕልፉ ፍላጻታት ዝጥቀም ተንቀሳቓሲ መሳርሒ እዩ። (GOM 6.03.000)
 - ናይ ደም መትሓዚ ናይ ሓንጎል መትሓዚ ወይ መትሓዚ ኣብ ሓንጎል ጸቕጢ ብምግባር ናይ ደም ፍሰት ንምዕጋት እዩ። (RCW 10.116.020)
- c. እቲ “እወ፣ ናይ መፍለጢ መዝገብ ተረኺቡ” ዝብል ጽሑፍ፣ እቲ ናይ IAPro ፋይል፣ ገለ ሰነዳት ናይ ወግዓዊ ኣፍልጦ ናይ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ወይ ናጻ መርመርቲ ንቀረባ ኣዝማድ ዘጠቓለለ ምዃን የመልክት። “መዝገብ መፍለጢ ኣይተረኽበን” ዝብል ምእታው ንናይ ቀረባ ዘመድ መፍለጢ ኣይተገበረን ማለት ኣይኮነን፤ ኣብ ውሽጢ ዝርከቡ ፋይላት ዝተሰነደ ወግዓዊ መፍለጢ ኣይነበረን ማለት ጥራይ እዩ። OLEO ከም ዝሕብር፣ እቶም ኣብ ቀረባ እዋን ዝተራእዩ ጉዳያት (እቶም ኣብ 2022 ዘጋጠሙ)፣ እቲ ናጻ መርመራ ክፈት ኮይኑ ዝኸጸል፣ ኣብቲ ዳግመ ግምት ዝግበረሉ እዋን ኩሉ ሰነዳት ምሉእ ብምሉእ ናብ IAPro ተሰቓሉ ዘይብሎም ክኾኑ ተኸእሎ ኣሎ።
- d. “እወ፣ ናይ መፍለጢ መዝገብ ተረኺቡ” ዝብል መእተዊ፣ OLEO ኣብ ማሕበራዊ መራኽቢ ገጻት ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስን ካልኣት መራኽቢ ብዙሓንን ብምድላይ፣ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ (ኮንትራት ከተማታት ሓዊሱ) ዝተጠቓሰሉ ወይ ድማ ኣብቲ ፍጻመ ከም ዝተሳተፈ ዝገለጸሉ መዝገብ ከም ዝረኽበ የመልክት። እቲ “ናይ ኣፍልጦ መዝገብ ኣይተረኽበን” ዝብል ጽሑፍ፣ ኣብ ማሕበራዊ መራኽቢ ገጻት ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስን ካልኣት መራኽቢ ብዙሓንን ድሕሪ ምምርማር፣ እቲ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ዝጀመሮ ኣፍልጦ ኣይተረኽበን።
- e. OLEO ነዚ ክስተት ገምጊሙ ናይ ፖሊሲ መብርሂ ሂሱ እዩ። (https://cdn.kingcounty.gov/-/media/king-county/independent/governance-and-leadership/government-oversight/office-of-law-enforcement-oversight/recommendations/memo_recs_art2019-002.pdf?rev=9650a4a50a574dcc83f0a7aec29940af&hash=7227CBB3C797E5782EC44E10810DB4E9)
- f. ኣብ ግዜ እዚ ፍጻመ፣ ፖሊሲ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ፣ ናይ ጎኒ ናይ ደም-መሓውር ናይ ክሳብ መትሓዚ፣ ቀታሊ ሓይሊ ምጥቃም ምዃን ንጸር ኣይነበረን። ከም ሳዕቤኑ ድማ ዝኾነ ናጻ መርመራ ኣይተንቀሳቓሰን።
- g. ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዘጋጠመ ሞት ኣብ ትሕቲ ምድብ “ካልኣት ከበድቲ ፍጻሜታት” እዩ ዝወድቕ፣ እዚ ድማ “ናይ ሓይሊ ምጥቃም ዘይኮነ ፍጻሜታት” ማለት እዩ፣ እዚ ድማ ከምዚ ዝሰዕብ የጠቓልል፡- 1. ኣብ ትሕቲ ሓለዋ ክፍሊ ኣብ ዝርከቡሉ እዋን ዝተኣሰረ ወይ ዝተኣሰረ ሰብ ዝሞተሉ ኩነታት። 2. ዝኾነ ካልእ ርክብ ኣብ ሆስፒታል ምእታው ወይ ሞት ዘሰዕብ፣ ከም ናይ መኪና ሓደጋታት። 3. ሞት፣ ፈተነ ቅትለት፣ ወይ ከቢድ መጉዳእቲ ናይ ሓደ ኣባል [ኣብ ሆስፒታል ምእታው] ብሰንኪ መጥቃዕቲ ወይ መጥቃዕቲ። ” (GOM 6.02.010)

መወዳኔታ መግለጻታት

- 1 Michael Conklin: “መኮንናት ዝሳተፍዎ ተኹሲ:- ከመይ ጌሩ እኒ ንጹህ ወጥሪ ናይ ሚዲያ ኣካውንትስ ንክውንት ይጥምዘዘ”፣ ጥሪ 2022፣ የኒቨርሲቲ Miami Race ማሕበራዊ ፍትሕን ሕጊ ገምጋም፣ 12:1፣ pp. 53-62፣ <https://repository.law.miami.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1138&context=umrsjlr>::
- 2 Katy Kirschner፣ Adrienne Wat፣ Liz Dop፣ “ገምጋም ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ King ካውንቲ፣ ፖሊሲ፣ ኣሰራርሓን ኣገባባት ምግምጋምን ንመኮንናት ዝሳተፍ ተኹሲ ስርዓታዊ ገምጋም ምስ 25 ሕዳር 2019 ብመኮንናት ዝተሳተፈ ተኹሲ Anthony Chilcott ዝተኣሳሰር፣” ነሓስ 2021፣ https://kingcounty.gov/en/legacy/independent/law-enforcement-oversight/-/media/independent/law-enforcement-oversight/report-recommendations/2021-08-31_OISReport_Nov2019_AChilcott.ashx?la=en&hash=F0C8B349215D7A8B05764DB2009D642B፤ Michael Gennaco ከምኡውን Stephen Connolly፣ “ገምጋም ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ King ካውንቲ፣ ፖሊሲ፣ ኣሰራርሓን ኣገባባት ምግምጋምን ንመኮንናት ዝተሳተፈ ተኹሲ ካብ ስርዓታዊ ገምጋም ናይ 27 ጥሪ 2017፣ መኮንን ዝተሳተፈ ተኹሲ Mi’Chance Dunlap-Gittens ዝተረኽበ ርድኢት፣” ለካቲት 2020፣ https://kingcounty.gov/en/legacy/independent/law-enforcement-oversight/-/media/independent/law-enforcement-oversight/report-recommendations/2020_OIS_MiChance.ashx?la=en&hash=5FCE8E4B5F6383938BDF64E651678FB2::
- 3 Desmond Ang፣ Panka Bencsik፣ Jesse Bruhn፣ ከምኡውን Ellora Derenoncourt፣ “ዓመጽ ፖሊስ ሲቪላዊ ምትሕብባርን ምትእስሳርን ምስ ኣኽበርቲ ሕጊ የጉድል” መስከረም 20፣ 2021፣ https://scholar.harvard.edu/files/ang/files/abbd_crimereporting.pdf::
- 4 Toshiko Hasegawa፣ “ምግምጋም ህዝባዊ ቀዳምነታት ንፖሊስ ክትትል ኣብ King ካውንቲ” 2019፣ ናይ ስነ-ጥበብ ማስተር ኣብ ገበናዊ ፍትሒ ጽሑፍ፣ <https://scholarworks.seattleu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1008&context=macj-theses>::
- 5 RCW 10.114.011 [2021 c 318 § 401፤ 2019 c 4 § 5.]፣ <https://app.leg.wa.gov/rcw/default.aspx?cite=10.114.011>፤ WAC 139-12-030፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-030>፤ WSCJTC፣ “ናጻ መርመራ ናይ መኮንን ዝተሳተፈ ኣጠቓቕማ ቀታሊ ሓይሊ ፍጻሙ ብሉጻት ኣሰራርሓታት” ጥቅምቲ 2023፣ https://www.cjtc.wa.gov/docs/default-source/letcsa/iit-best-practice-guidelines---october-2023.pdf?sfvrsn=d0470b5d_2፤ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ፣ “ሓፈሻዊ ትእዛዛት መምርሒ፣” <https://public.powerdms.com/KCSO/tree/documents/1820455>::
- 6 RCW 10.114.011 [2021 c 318 § 401፤ 2019 c 4 § 5.]፣ <https://app.leg.wa.gov/rcw/default.aspx?cite=10.114.011>፤ WSCJTC፣ “About LETCSA፣” <https://www.cjtc.wa.gov/letcsa/about-letcsa>::
- 8 GOM 6.01.020 (1)፣ <https://public.powerdms.com/KCSO/tree/documents/1758026>::
- 9 WAC 139-12-030(1)(b)፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-030>::
- 10 WSCJTC፣ “ናጻ መርመራ ናይ መኮንን ዝተሳተፈ ኣጠቓቕማ ቀታሊ ሓይሊ ፍጻሙ ብሉጻት ኣሰራርሓታት” ጥቅምቲ 2023፣ https://www.cjtc.wa.gov/docs/default-source/letcsa/iit-best-practice-guidelines---october-2023.pdf?sfvrsn=d0470b5d_2::
- 11 “ከምቲ ኣብ RCW ዝተገልጸ 9A.04.110፣ ‘ዓቢ ኣካላዊ ጉድኣት’ ማለት ናይ ሞት ተኽእሎ ዝፈጥር፣ ወይ ርእይ ከቢድ ቀዋሚ ምብስባስ ዘሰዕብ፣ ወይ ድማ ርእይ ቀዋሚ ክሳራ ወይ ምጉዳል ስራሕ ዝኾነ ክፍሊ ኣካላት ወይ ኣካል ኣካላት ዘሰዕብ ኣካላዊ መጉዳኢት ማለት እዩ።” (WAC 139-12-020፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-020>)::
- 12 “ከምቲ ኣብ RCW ዝተገልጸ 9A.04.110፣ ‘ዓቢ ኣካላዊ ጉድኣት’ ማለት ግዚያዊ ግን ከኣ ዓቢ ምብስባስ ቅርጺ ዘጠቓልል፣ ወይ ንግዚኡ ግን ከኣ ብዓቢኡ ናይ ዝኾነ ክፍሊ ኣካላት ወይ ኣካል ስራሕ ምጥፋእ ወይ ምጉዳል ስራሕ ዘሰዕብ፣ ወይ ንዝኾነ ክፍሊ ኣካላት ስብራት ዘሰዕብ ኣካላዊ መጉዳኢት ማለት እዩ።” (WAC 139-12-020፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-020>)::
- 13 RCW 10.114.011፣ <https://app.leg.wa.gov/rcw/default.aspx?cite=10.114.011>::
- 14 “ብዘይካ ከምቲ ብኣዋጅ ፍቓድ ፌደራል፣ ስምምዕነት ምፍታሕ ፌደራል፣ ወይ ትእዛዝ ቤት ፍርዲ ፌደራል ዝድለ...” (RCW 10.114.011፣ <https://app.leg.wa.gov/rcw/default.aspx?cite=10.114.011>)::
- 15 ኣብ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ዝርከቡ ሰራሕተኛታት፣ ቃለ መጠይቕ ምስ OLEO፣ 24 ሓምሌ 2023፣ 6 መስከረም 2023፣ ከምኡውን 21 ሕዳር 2023::
- 16 ተመሳሳሊ::
- 17 WAC 139-12-030(1)(b)፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-030>::
- 18 GOM 1.06.025፣ <https://public.powerdms.com/KCSO/tree/documents/1757947>::
- 19 WAC 139-12-030(3)(b)፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-030>::
- 20 ተመሳሳሊ::
- 21 ሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ሕክምናዊ መርመራ King ካውንቲ፣ ቃለ መጠይቕ ምስ OLEO፣ 22 ነሓስ 2023፣ King ካውንቲ ሕክምናዊ መርመራ፣ “ተራ ሕክምናዊ መርመራ፣” <https://cd10-prod.kingcounty.gov/en/dept/dph/health-safety/medical-examiner/about-the-medical-examiner>::
- 22 RCW 68.50.300(1)፣ <https://app.leg.wa.gov/RCW/default.aspx?cite=68.50.300&pdf=true>::
- 23 WSCJTC፣ “ናጻ መርመራ ናይ መኮንን ዝተሳተፈ ኣጠቓቕማ ቀታሊ ሓይሊ ፍጻሙ ብሉጻት ኣሰራርሓታት” ጥቅምቲ 2023፣ https://www.cjtc.wa.gov/docs/default-source/letcsa/iit-best-practice-guidelines---october-2023.pdf?sfvrsn=d0470b5d_2::
- 24 WAC 139-12-030(2)(e)፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-030>::
- 25 ኣብ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ ዝርከቡ ሰራሕተኛታት፣ ቃለ መጠይቕ ምስ OLEO፣ 24 ሓምሌ 2023፣ 6 መስከረም 2023፣ 21 ሕዳር 2023::
- 26 ተመሳሳሊ::

መወዳኤታ መግለጺታት ቀጸሉ

27 MyAdvocate፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ ነሐሴ 31፣ 2023።

28 RCW 10.114.011 [2021 c 318 § 401፣ 2019 c 4 § 5.]፣ <https://app.leg.wa.gov/rcw/default.aspx?cite=10.114.011>።

29 Katy Kirschner፣ Adrienne Wat፣ Liz Dop፣ ገምጋም ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ King ካውንቲ፣ ፖሊሲ፣ ኦሪጎን ኣገባባት ምግምጋምን ገምጋምን ክሳተፍ ተኹሲ ስርዓታዊ ገምጋም ምስ 25 ሕዳር 2019 ብመኮንናት ዝተሳተፈ ተኹሲ Anthony Chilcott ዝተሓሰሰ፣ ነሐሴ 2021፣ https://kingcounty.gov/~media/independent/law-enforcement-oversight/report-recommendations/2021-08-31_OISReport_Nov2019_AChilcott.ashx?la=en።

30 RCW 10.114.011 [2021 c 318 § 401፣ 2019 c 4 § 5.]፣ <https://app.leg.wa.gov/rcw/default.aspx?cite=10.114.011>፣ GOM 6.01.050፣ <https://public.powerdms.com/KCSO/tree/documents/1758026>።

31 ART 2019-003፣ “ናይ መኮንን ምስክርነት - 15 ጸብጻብ” 18 መስከረም 2019። (መተሓሰስ:- እዚ ውሽጣዊ መዝገብ ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ እዩ።)

32 WAC 139-12-030(3)(b)፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-030>።

33 Tamer Abouzeid፣ “ደብዳቤ ናብ ሓለቃ ፖሊስ Cole-Tindall ብዛዕባ ምናዮሽ ሺድዮ ዝተኸድነ ካሜራ” 26 ጥቅምቲ 2022፣ https://cdn.kingcounty.gov/~media/independent/law-enforcement-oversight/policy%20recommendations/2022-10-26_BWC_Video_Release.ashx?la=en&hash=258F0B52390C9F01AA007F801CC01163።

34 WAC 139-12-020(1) (b)፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-030>፣ ናይ King ካውንቲ ዓቃቢ ሕጊ ህዝባዊ ቅንዕና ጉጅለ፣ “ኣጠቓቕማ ሓይሌ - ሞት Sanchez፣ Cicero 10/29/1990፣” ጥቅምቲ 10፣ 2023፣ <https://cdn.kingcounty.gov/~media/king-county/depts/pao/documents/public-integrity/use-of-force-fatalities/2022/sanchez-cicero-public-memo--redacted.pdf?rev=c8377db33c4c420facd80c8d9e7a98ca&hash=69A2FBFB38B59FAE951D30811044AAB1>።

35 Alice Nichols (ዘባዊ ዳይሬክተር ትካል ጥዕና ኣእምሮ)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 25፣ 2023፣ ዳይሬክተር ፕሮግራም ማሕበር ሲቪልዊ ሓርነት ኣሜሪካ Washington፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 19፣ 2023፣ Anwar Peace (ክኣለ ተሓታትነት ፖሊስን ኣቦ መንበር ኮሚሽን ሰብኣዊ መሰላት ከተማ Spokane)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 19፣ 2023፣ ወኪል ክፍሊ ምክልኻል ህዝቢ King ካውንቲ፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 6፣ 2023፣ Colleen McInngalls (ዳይሬክተር ኣገልግሎት ግዳያት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕጊ King ካውንቲ)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 6፣ 2023፣ Joseph Marchesano (ላዕላዊ ምክትል ዓቃቢ ሕጊ ኣሃዲ ፍሉይ ስርሒታት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕጊ King ካውንቲ)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 22 ነሐሴ 2023፣ ሰራሕተኛታት ቤት ጽሕፈት ሕክምናዊ መርምሮ King ካውንቲ፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 22 ነሐሴ 2023፣ Manasseh Begay (ፍቓድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ ፍካልቲን ኣካያዲ ምርምርን ዩኒቨርሲቲ Washington ኣብ St. Louis)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 23 ነሐሴ 2023፣ MyAdvocate፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 31 ነሐሴ 2023፣ Lauren Bonds (ፈጻሚት ዳይሬክተር ሃገራዊ ፕሮጀክት ተሓታትነት ፖሊስ)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 20፣ 2023፣ Paul Holland (ተሓጋጋዚ ዲን ተምክሮዊ ትምህርቲ ቤት ትምህርቲ ሕጊ ዩኒቨርሲቲ Seattle)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 25፣ 2023፣ ወሃቢ ባህሪ ጥዕና Seattle፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 11፣ 2023፣ ዶክተር Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ኣገልግሎት ደገፍ ግዳያት)፣ ምስ OLEO ብኢመይል ዝተጸሕፈት፣ 15 መስከረም 2023።

36 Jazzlyn Johnson፣ “ሕማቕ መፍለጢ ሞት ንስድራቤታት ይጸልዎም ኣሎ፣ ክእረም ይኸእል ድዩ?” The Voice፣ ነሐሴ 7፣ 2020፣ <https://www.communityvoiceks.com/2020/08/07/bad-death-notifications-are-affecting-families-can-they-be-fixed/>።

37 ሓለቃ ፖሊስ ሲቪልዊ ክትትል ኮሚሽን ሓገዝ ስድራቤትን ርክብን ግዝያዊ ኮሚቴ፣ “ዝቐረቡ ለበዓታት”፣ መስከረም 27፣ 2018፣ https://file.lacounty.gov/SDSInter/bos/supdocs/1044781_FR5final.pdf?utm_content=&utm_medium=email&utm_name=&utm_source=govdelivery&utm_term=::

38 ዳይሬክተር ፕሮግራም ሕብረት ሲቪልዊ ሓርነት ኣሜሪካ Washington ምስ OLEO ዝተገበረ ቃለ-መጠይቅ 19 መስከረም 2023፣ Anwar Peace (ክኣለ ተሓታትነት ፖሊስን ኣቦ መንበር ኮሚሽን ሰብኣዊ መሰላት ከተማ Spokane) ምስ OLEO ዝተገበረ ቃለ-መጠይቅ መስከረም 19፣ 2023፣ ወኪል ክፍሊ ህዝባዊ ምክልኻል King ካውንቲ፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ 6 መስከረም 2023፣ Lauren Bonds (ፈጻሚት ዳይሬክተር ሃገራዊ ፖሊስ ተሓታትነት ፕሮጀክት)፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ 20 መስከረም 2023፣ Manasseh Begay (ፍቓድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ መምህር፣ ከምኡውን ናይ ምርምር ሓላፊ ናይ Washington ዩኒቨርሲቲ ኣብ St. Louis) ምስ OLEO ዝተገብረ ቃለ-መጠይቅ፣ 23 ነሐሴ 2023።

39 Alice Nichols (ክልላዊ ዳይሬክተር ናይ ስነ-ኣእምሮኣዊ ጥዕና ትካል)፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ መስከረም 25፣ 2023፣ Colleen McInngalls (ዳይሬክተር ናይ ግዳያት ኣገልግሎታት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕጊ King ካውንቲ)፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ መስከረም 6፣ 2023፣ ዶ/ር. Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ናይ ሓገዝ ግዳያት ኣገልግሎት)፣ ናይ ኣሜሪካ ደብዳቤ ምስ OLEO፣ 15 መስከረም 2023።

መወዳኢታ መግለጺታት ቀጸሉ

- 40 Alice Nichols (ክልላዊ ዳይሬክተር ናይ ስነ-አእምሮአዊ ጥዕና ትካል)፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ መስከረም 25፣ 2023፣ ወኪል ክፍሊ ህዝባዊ ምክልካል King ካውንቲ፣ ቃለ መጠይቅ ምስ OLEO፣ 6 መስከረም 2023፣ Lauren Bonds (ፈጻሚት ዳይሬክተር ሃገራዊ ፖሊስ ተሓታኝነት ፕሮጀክት)፣ ቃለ መጠይቅ ምስ OLEO፣ 20 መስከረም 2023፣ MyAdvocate፣ ቃለ መጠይቅ ምስ OLEO፣ 31 ነሐሴ 2023፣ Paul Holland (ናይ ተሞክሮ ትምህርቲ ናይ Seattle ዩኒቨርሲቲ ቤት ትምህርቲ ሕገ ተሓባባሪ ዲን)፣ ቃለ መጠይቅ ምስ OLEO፣ 25 መስከረም 2023።
- 41 Alice Nichols (ክልላዊ ዳይሬክተር ናይ ስነ-አእምሮአዊ ጥዕና ውድብ)፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ መስከረም 25፣ 2023።
- 42 Manasseh Begay (ፍቃድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ መምህር፣ ከምኡ'ውን ሓላፊ ምርምር ናይ Washington ዩኒቨርሲቲ ኣብ St. Louis) ምስ OLEO ቃለ-መጠይቅ 23 ነሐሴ 2023 Lauren Bonds (ፈጻሚት ዳይሬክተር ሃገራዊ ፖሊስ ተሓታኝነት ፕሮጀክት) ምስ OLEO ቃለ-መጠይቅ 20 መስከረም 2023፣ Joseph Marchesano (ኣዛዚ ምክትል ዓቃቢ ሕገ ናይ ፍሉይ ስርሒት ኣሃዳ ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕገ King ካውንቲ) ምስ OLEO ቃለ-መጠይቅ 22 ነሐሴ 2023፣ Colleen McInggalls (ዳይሬክተር ኣገልግሎት ግዳያት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕገ King ካውንቲ) ምስ OLEO ቃለ-መጠይቅ 6 መስከረም 2023፣ ዶ/ር. Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ናይ ሓገዝ ግዳያት ኣገልግሎት) ፣ ናይ ኢምፔል ደብዳቤ ምስ OLEO፣ 15 መስከረም 2023።
- 43 Laura Merkey፣ “ምህጻናዎ ምትእምማንን ምፍራስ መንደቅን፣ ኣጠቓቕማ ምሕዳስ ፍትሒ ንምጽጋን ዝምድና ፖሊስን ሕብረተሰብን” 2015፣ ዳግመ ግምት ሕገ Missouri፣ 80:4፣ pp. 1133-43፣ <https://scholarship.law.missouri.edu/mlr/vol80/iss4/15/>።
- 44 ክፍሊ ፍትሒ ሕብራት መንግስታት ኣመሪካ፣ “መምርሒ ክፍሊ ፍትሒ ንኣክበርቲ ሕገ ፌደራል፣ ግዝኣታት፣ ቀበሌታት፣ ከባብያውን ግዝኣታውን ትካላት ኣብ ብሉጽነት ኣሰራርሓታት ወግዓዊ መግለጺ ምሃብ ኣብ ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት”፣ ግንቦት 2023፣ <https://www.justice.gov/d9/2023-05/Sec%2011%28d%29%20-%20DOJ%20Guidance%20on%20Best%20Practices%20for%20Providing%20Official%20Notification%20of%20Deaths%20in%20Cu.pdf>።
- 45 Diego De Leo፣ Cristina Anile፣ ከምኡ'ውን Anna Ziliotto፣ “ዓመጽ ዝመልእ ሞትን ስንባይ ዝመልእ ሓዘንን፣ ኣገዳስነት ግቡእ ምፍላጥ ሞት”፣ 20 ጥቅምቲ 2015፣ ሰብኣዊ ስነፍልጠት፣ ቍ. 4፣ pp. 702-713፣ <https://www.mdpi.com/2076-0787/4/4/702>።
- 46 Katie Batt፣ “መምርሒ መኮንናት ፖሊስ ንመሰርሒ ምልክታ ሞት” 2009፣ <https://scholars.csus.edu/esploro/outputs/99257949963501671>።
- 47 Cities United፣ “ስትራቴጂካዊ ሓበሬታ ንከንቲባታት ኣብ ፖሊስ ዝተሳተፉ ተኹሲታትን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት” መጋቢት 2017፣ https://uploads-ssl.webflow.com/62757217c0cf1df1b1fbd310/627e9b5d7da6301790940392_CitiesUnited_Mayors_Resource_on_Police_Involved_Shootings_March2017.pdf።
- 48 Diego De Leo፣ Cristina Anile፣ ከምኡ'ውን Anna Ziliotto፣ “ዓመጽ ዝመልእ ሞትን ስንባይ ዝመልእ ሓዘንን፣ ኣገዳስነት ግቡእ ምፍላጥ ሞት”፣ 20 ጥቅምቲ 2015፣ ሰብኣዊ ስነፍልጠት፣ ቍ. 4፣ pp. 702-713፣ <https://www.mdpi.com/2076-0787/4/4/702>።
- 49 ፈደራላዊ ቤት ጽሕፈት ምርመራን ፔን ስቴትን (Federal Bureau of Investigation and Penn State)፣ “ስልጠና፡- ብጣዕሚ ኢና ኣንሓዘን...” ሚያዝያ 2015፣ <https://le.fbi.gov/trauma-notification-training/launch-course-instructor-resources>።
- 50 ኢቲ ሻምናይ ኮንግረስ ውድብ ሕብራት ሃገራት ኣብ ምክልካል ገበንን ኣተሓሕዞ ገበነኛታትን፣ “መሰረታዊ መርሆታት ኣብ ኣጠቓቕማ ሓይሊን ኣጽዋርን ብሰበሰልጣን ህግደፍ፣ 7 መስከረም 1990፣ <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/basic-principles-use-force-and-firearms-law-enforcement#:~:text=Law%20enforcement%20officials%20shall%20not,a%20danger%20and%20resisting%20their>።
- 51 Joseph Marchesano (ኣዛዚ ምክትል ዓቃቢ ሕገ ናይ ፍሉይ ስርሒታት ኣሃዳ ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕገ King ካውንቲ)፣ ቃለ መጠይቅ ምስ OLEO፣ ነሐሴ 22፣ 2023፣ ናይ King ካውንቲ ናይ ሕክምና መርማሪ ቤት ጽሕፈት ሰራሕተኛታት፣ ቃለ መጠይቅ ምስ OLEO፣ ነሐሴ 22፣ 2023፣ Manasseh Begay (ፍቃድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ መምህር፣ ከምኡ'ውን ናይ ምርምር ሓላፊ ናይ Washington ዩኒቨርሲቲ ኣብ St. Louis) ምስ OLEO ዝተገብረ ቃለ-መጠይቅ፣ 23 ነሐሴ 2023፣ ምስ MyAdvocate ዝተገብረ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ 31 ነሐሴ 2023።
- 52 Alice Nichols (ክልላዊ ዳይሬክተር ናይ ስነ-አእምሮአዊ ጥዕና ትካል) ፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ መስከረም 25፣ 2023፣ Anwar Peace (ክኣሊ ተሓታኝነት ፖሊስን ኣብ መንበር ኮሚሽን ሰብኣዊ መሰላት ከተማ Spokane)፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO መስከረም 19፣ 2023፣ Colleen McInggalls (ዳይሬክተር ኣገልግሎት ግዳያት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕገ King ካውንቲ)፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ 6 መስከረም 2023፣ Joseph Marchesano (ኣዛዚ ምክትል ዓቃቢ ሕገ ፍሉይ ስርሒታት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕገ King ካውንቲ)፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ 22 ነሐሴ 2023፣ Lauren Bonds (ፈጻሚት ዳይሬክተር ሃገራዊ ፖሊስ ተሓታኝነት ፕሮጀክት)፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ 20 መስከረም 2023፣ MyAdvocate ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ 31 ነሐሴ 2023፣ ወኪል ክፍሊ ህዝባዊ ምክልካል King ካውንቲ፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ 6 መስከረም 2023፣ ዶ/ር Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ናይ ሓገዝ ግዳያት ኣገልግሎት)፣ ናይ ኢምፔል ደብዳቤ ምስ OLEO፣ 15 መስከረም 2023።
- 53 ተመሳሳሊ
- 54 Colleen McInggalls (ዳይሬክተር ኣገልግሎት ግዳያት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕገ King ካውንቲ) ምስ OLEO ዝገበረቲ ቃለ-መጠይቅ 6፣ መስከረም 2023።
- 55 Diego De Leo፣ Cristina Anile፣ ከምኡ'ውን Anna Ziliotto፣ “ዓመጽ ዝመልእ ሞትን ስንባይ ዝመልእ ሓዘንን፣ ኣገዳስነት ግቡእ ምፍላጥ ሞት”፣ 20 ጥቅምቲ 2015፣ ሰብኣዊ ስነፍልጠት፣ ቍ. 4፣ pp. 702-713፣ <https://www.mdpi.com/2076-0787/4/4/702>።
- 56 ተመሳሳሊ።
- 57 ተመሳሳሊ።
- 58 ወኪል ክፍሊ ህዝባዊ ምክልካል King ካውንቲ፣ ቃለ-መጠይቅ ምስ OLEO፣ 6 መስከረም 2023፣ Manasseh Begay (ፍቃድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ መምህር፣ ከምኡ'ውን ሓላፊ ምርምር ናይ Washington ዩኒቨርሲቲ ኣብ St. Louis) ምስ OLEO ቃለ መጠይቅ ዝገበረ፣ 23 ነሐሴ 2023፣ ዶ/ር Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ናይ ሓገዝ ግዳያት ኣገልግሎት)፣ ናይ ኢምፔል ደብዳቤ ምስ OLEO፣ 15 መስከረም 2023።

መወዳእታ መግለጺታት ቀጸሉ

59 Katie Batt: “መምርሒ መኮንናት ፖሊስ ንመስርሕ ምልክታ ሞት” 2009፣ <https://scholars.csus.edu/esploro/outputs/99257949963501671::>

60 ፈደራላዊ ቤት ጽሕፈት ምርመራን ፔን ስቴትን፣ “ስልጠና፡- ብጣዕሚ ኢና እንሓዘን...” ሚያዝያ 2015፣ <https://le.fbi.gov/trauma-notification-training/launch-course-instructor-resources::>

61 Diego De Leo፣ Cristina Anile፣ ከምኡውን Anna Ziliotto፣ “ዓመጽ ዝመልኦ ሞትን ስንባይ ዝመልኦ ሓዘንን፣ ኣገዳስነት ግቡእ ምፍላጥ ሞት”፣ 20 ጥቅምቲ 2015፣ ሰብኣዊ ስነፍልጠት፣ ቍ. 4፣ pp. 702-713፣ <https://www.mdpi.com/2076-0787/4/4/702::>

62 Carl McDonald፣ “ንህይወት ዝቕይር ዜና ብምሕረት ምቕራብ” ሚያዝያ 2016፣ ሓላፊ ፖሊስ፣ ቁጽሪ 83፣ <https://www.policechiefmagazine.org/delivering-life-altering-news-with-compassion/?ref=5726a032ac7875488980f89c96a96da1::>

63 Colleen McInngalls (ዳይሬክተር ኣገልግሎት ግዳያት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕጊ King ካውንቲ)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 6፣ 2023።

64 Manasseh Begay (ፍቃድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ መምህር፣ ከምኡውን ናይ ምርምር ሓላፊ ናይ Washington ዩኒቨርሲቲ ኣብ St. Louis) ምስ OLEO ዝተገብረ ቃለ-መጠይቕ፣ 23 ነሓስ 2023።

65 Colleen McInngalls (ዳይሬክተር ኣገልግሎት ግዳያት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕጊ King ካውንቲ)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 6፣ 2023።

66 ሳይንሳዊ ናይ ስራሕ ጉጅለ መርመራ ናይ ሕክምናዊ ሞት፣ “ኣብ መርመራ ናይ ሕክምናዊ ሞት ምስ ቀረባ ዘመድ ናይ መራኽቢ መርሆታት” ሰነ 2012፣ https://www.nist.gov/system/files/documents/2018/04/25/swgmdi_principles_for_communicating_with_next_of_kin_during_medicolegal_death_investigations.pdf::

67 ፈደራላዊ ቤት ጽሕፈት ምርመራን ፔን ስቴትን፣ “ስልጠና፡- ብጣዕሚ ኢና እንሓዘን...” ሚያዝያ 2015፣ <https://le.fbi.gov/trauma-notification-training/launch-course-instructor-resources>

68 ዶ/ር Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ናይ ሓገዝ ግዳያት ኣገልግሎት)፣ ናይ ኢምዴል ደብዳቤ ምስ OLEO፣ 15 መስከረም 2023።

69 ኣብ Seattle ናይ ባህሪ ጥዕና ወሃቢ፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ መስከረም 11፣ 2023፤ ናይ Washington ፕሮግራም ዳይሬክተር ናይ ኣመሪካ ሲቪል ሓርነታት ሕብረት፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ መስከረም 19፣ 2023፤ Alice Nichols (ዘባዊ ዳይሬክተር ናይ ስነ-ኣእምሮኣዊ ጥዕና ውድብ)፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ መስከረም 25፣ 2023፤ Anwar Peace (ክኣለ ተሓታኝነት ፖሊስን ኣብ መንበር ናይ ከተማ Spokane ኮሚሽን ሰብኣዊ መሰላት)፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ መስከረም 19፣ 2023፤ ወኪል ክፍሊ ህዝባዊ ምክልኻል ናይ King ካውንቲ፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ መስከረም 6፣ 2023፤ Joseph Marchesano (ኣለቃይ ምክትል ዓቃቢ ሕጊ ናይ ፍሉይ ስርሒታት ኣሃዲ ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕጊ ናይ King ካውንቲ)፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ ነሓስ 22፣ 2023፤ Lauren Bonds (ፈጻሚ ዳይሬክተር ሃገራዊ ፖሊስ ተሓታኝነት ፕሮጀክት)፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ 20 መስከረም 2023፤ Manasseh Begay (ፍቃድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ መምህር፣ ከምኡውን ናይ ምርምር ሓላፊ ናይ Washington ዩኒቨርሲቲ ኣብ St. Louis)፣ ቃለ መጠይቕ ምስ OLEO፣ 23 ነሓስ 2023፣ MyAdvocate፣ ቃለ መጠይቕ ምስ OLEO፣ 31 ነሓስ 2023፣ Paul

Holland (ኣሶቪዬት ዲን ንተመኩሮኣዊ ትምህርቲ Seattle University School of Law)፣ ቃለ መጠይቕ ምስ OLEO፣ 25 መስከረም 2023፣ ዶ/ር. Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ናይ ሓገዝ ግዳያት ኣገልግሎት)፣ ናይ ኢምዴል ደብዳቤ ምስ OLEO፣ 15 መስከረም 2023።

70 ኣብ Seattle ናይ ባህሪ ጥዕና ወሃቢ፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ መስከረም 11፣ 2023።

71 ቤት ጽሕፈት ፖሊስ Portland፣ “1010.10 ናይ ቀታሊ ሓይሊን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ናይ ሞት ጸብጻብን መርመራን መስርሕ”፣ <https://www.portland.gov/policies/police-directives/weapons-ammunition-equipment-1000/101010-deadly-force-and-custody-death::>

72 ቤት ጽሕፈት ፖሊስ Portland፣ “0612.10 መልእኽትታት ሞት” <https://www.portland.gov/policies/police-directives/field-operations-0600/061210-death-messages::>

73 ቤት ጽሕፈት ፖሊስ Portland፣ “0631.35 ርክብ ጋዜጣ/ሚድያ”፣ <https://www.portland.gov/policies/police-directives/field-operations-0600/063135-press-media-relations::>

74 ቤት ጽሕፈት ፖሊስ Portland፣ “ጸጋታት ሚድያ ፖሊስ” <https://www.portland.gov/police/divisions/public-information-office/media-resources::>

75 ሓለቃ ፖሊስ ሲቪላዊ ክትትል ኮሚሽን ሓገዝ ስድራቤትን ርክብን ግዝያዊ ኮሚቴ፣ “ዘቕረቡ ለበቀታት”፣ መስከረም 27፣ 2018፣ https://file.lacounty.gov/SDSInter/bos/supdocs/1044781_FR5final.pdf?utm_content=&utm_medium=email&utm_name=&utm_source=govdelivery&utm_term=:

76 ክፍሊ ሓለቃ ፖሊስ Pierce ኣውራጃ፣ “ርክባት ሚድያ 346.4 ስፍሓት ሓበሬታ ክዘርጋሕ ዝኽእል” <https://www.piercecountywa.gov/DocumentCenter/View/96074/2020-PCSD-Manual-110520-Redacted::>

77 ክፍሊ ፖሊስ Bellevue፣ “13.00.030 ናይ ሞት/መጉዳእቲ ምልክታታት”፣ <https://public.powerdms.com/bellpd/tree/documents/20644::>

78 ክፍሊ ፖሊስ Seattle፣ “8.000 ኣጠቓቕማ ሓይሊ ቀንዲ መትከላት” <https://public.powerdms.com/Sea4550/tree/documents/2042940::>

79 Kara Blue et al.፣ “መምርሒ ንሓደ ብስንባይ ዝተሓበረ ተበግሶ ምኽባር ሕጊ፣ ኣብ ተመኩሮ Cambridge፣ Massachusetts ዝተመርኮሰ”፣ 2016፣ <https://www.cambridgema.gov/-/media/Files/policedepartment/SpecialReports/guideforatraumainformedlawenforcementinitiative.pdf::>

80 ክፍሊ ፖሊስ Cambridge፣ “402 መምርሒ ፍጻሜታት ድሕሪ ተኹሲ”፣ <https://www.cambridgema.gov/-/media/Files/policedepartment/Policies/postshootingincidentguidelines.pdf::>

81 ክፍሊ ፖሊስ Frederick፣ “720 ፕሮቶኮላት ምእካብ፣ ምኽዛንን ትንተናን መርትዖታት ንናጻ መርመራታት”፣ <https://public.powerdms.com/FPD12/documents/437830::>

82 መድረኽ መፅናዕት ፈፀምቲ ፖሊስ፣ “መሪሕ መትከላት ኣጠቓቕማ ሓይሊ”፣ መጋቢት 2016፣ <https://www.policeforum.org/assets/30%20guiding%20principles.pdf::>

መወዳኔታ መግለጺታት ቀጸሉ

83 ክፍሊ ፍትሕ ኣሜሪካ ማሕበረሰብ ዝቐንዐ ኣገልግሎት ፖሊስን ኣህጉራዊ ማሕበር ሓለፍቲ ፖሊስን፣ “መኮንናት ዝሳተፍዎ ተኹሲ፣ መምርሒ ጎመራሕቲ ኣኽበርቲ ሕጊ፣” 2016፣ <https://portal.cops.usdoj.gov/resourcecenter/ric/Publications/cops-p350-pub.pdf>::

84 ሓይሊ ዕማም ፕረዚደንት ኣብ መበል 21 ክፍለ ዘመን ፖሊስ፣ “ናይ መወዳኔታ ጸብጻብ”፣ ግንቦት 2015፣ https://cops.usdoj.gov/pdf/taskforce/taskforce_finalreport.pdf::

85 Brechner Center ናጽነት ሓበሬታ፣ “ግሉጽነትን ዝምድናታት ሚድያን ኣብ ልዑል ሸም ዘለዎም ጉዳያት ፖሊስ”፣ ሰነ 2018፣ <https://kingcounty.gov/~media/independent/law-enforcement-oversight/Documents/2018-06-07-UF-Brechner-Report.ashx>::

86 ዋዕላ ኣመራርሓ ሲቪልዎን ሰብኣዎን መሰላት፣ “ጉጅለታት ሲቪላዊ መሰላት፣ ብሕታዊነትን መሰላት ሚድያን ንኣኽበርቲ ሕጊ ዝለበሰ ካሜራታት መትከላት ኣውጺኦም”፣ ግንቦት 15፣ 2015፣ <https://civilrights.org/2015/05/15/civil-rights-privacy-and-media-rights-groups-release-principles-for-law-enforcement-body-worn-cameras/>::

87 Tamer Abouzeid፣ “ደብዳቤ ናብ ሓለቃ ፖሊስ Cole-Tindall ብዛዕባ ምፍናው ቪድዮ ዝተኸደነ ካሜራ” 26 ጥቅምቲ 2022፣ https://cdn.kingcounty.gov/-/media/independent/law-enforcement-oversight/policy%20recommendations/2022-10-26_BWC_Video_Release.ashx?la=en&hash=258F0B52390C9F01AA007F801CC01163::

88 ሳይንሳዊ ጉጅለ ስራሕ ንምርመራ ናይ ሕክምናዊ ሞት፣ “መምርሒታት ርክብ ሚድያ፣ ምዘርጋሕ ህዝባዊ ሓበሬታ ኣብ መርመራታት ሕክምናዊ ሞት” መጋቢት 8፣ 2012፣ https://www.nist.gov/system/files/documents/2018/04/24/swgmdm_guidelines_for_media_relations_-_dissemination_of_public_information_in_medicolegal_death_investigations.pdf::

89 Sam Levin ከምኡውን Alvin Chang፣ “ንሰብ ክልተ ግዜ ይቐትልዎ” ፖሊስ ድሕሪ ምጥቃም ቀታሊ ሓይሊ ሓሶት ይዘርግሎ፣ ትንተና ይገልጽ፣ 19 ግንቦት 2012፣ The Guardian፣ <https://www.theguardian.com/us-news/2021/may/19/us-police-shootings-george-floyd-press-releases-reports>::

90 Cities United፣ “ስትራተጂካዊ ሓበሬታ ንክንቲባታት ኣብ ፖሊስ ዝተሳተፉ ተኹሲታትን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት” መጋቢት 2017፣ https://uploads-ssl.webflow.com/62757217c0cf1df1b1fbd310/627e9b5d7da6301790940392_CitiesUnited_Mayors_Resource_on_Police_Involved_Shootings_March2017.pdf::

91 ተመሳሳሊ።

92 ሓይሊ ዕማም ፕረዚደንት ኣብ መበል 21 ክፍለ ዘመን ፖሊስ፣ “ናይ መወዳኔታ ጸብጻብ”፣ ግንቦት 2015፣ https://cops.usdoj.gov/pdf/taskforce/taskforce_finalreport.pdf::

93 ተመሳሳሊ።

94 ክፍሊ ፍትሕ ኣሜሪካ ማሕበረሰብ ዝቐንዐ ኣገልግሎት ፖሊስን ኣህጉራዊ ማሕበር ሓለፍቲ ፖሊስን፣ “መኮንናት ዝሳተፍዎ ተኹሲ፣ መምርሒ ጎመራሕቲ ኣኽበርቲ ሕጊ፣” 2016፣ <https://portal.cops.usdoj.gov/resourcecenter/ric/Publications/cops-p350-pub.pdf>::

95 MyAdvocate፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ ነሓስ 31፣ 2023።

96 Joseph Marchesano (ለዕለዋይ ምክትል ዓቃቤ ሕጊ ኣሃዱ ፍሉይ ስርሒታት ቤት ጽሕፈት ዓቃቤ ሕጊ King ካውንቲ)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 22 ነሓስ 2023።

97 ክፍሊ ፖሊስ Seattle፣ “1.115 ሚድያ ምፍናው ሓላፊ-ዝተሳተፈ ተኹሲ፣” <https://public.powerdms.com/Sea4550/tree/documents/2042724>::

98 Brechner Center ናጽነት ሓበሬታ፣ “ግሉጽነትን ዝምድናታት ሚድያን ኣብ ልዑል ሸም ዘለዎም ጉዳያት ፖሊስ”፣ ሰነ 2018፣ <https://kingcounty.gov/~media/independent/law-enforcement-oversight/Documents/2018/2018-06-07-UF-Brechner-Report.ashx>::

99 ክፍሊ ፖሊስ Louisville Metro፣ “ርክባት፣ ቤት ጽሕፈት ሚድያን ርክባት ህዝብን 3.3.4 ብመኮንናት ዝሳተፍ ተኹሲ፣” <https://www.louisville-police.org/DocumentCenter/View/615/Standard-Operating-Procedures-PDF>::

100 ክፍሊ ፖሊስ Frederick፣ “720 ኣገባባት ምላሽ ሚድያ ንክፍሊ ናጻ መርመራታት፣” <https://public.powerdms.com/FPD12/tree/documents/437830>::

101 ተመሳሳሊ።

102 ከተማ Tacoma፣ “ፖሊስ ኣጠቓቕማ ቀታሊ ሓይልን ኣብ Tacoma” <https://www.cityoftacoma.org/cms/one.aspx?portalId=169&pageId=191379>::

103 ክፍሊ ፖሊስ Dallas፣ “ኣብ ስራሕ ዝነበረ መኮንን ዝተሳተፈ መወዳኔታ ተኹሲ፣” <https://dallaspolice.net/ois/ois>::

104 ሓለቃ ፖሊስ ሲቪላዊ ክትትል ኮሚሽን ሓገዝ ስድራቤትን ርክብን ግዝያዊ ኮሚቴ፣ “ዝቐረቡ ለበዓታት”፣ መስከረም 27፣ 2018፣ https://file.lacounty.gov/SDSInter/bos/supdocs/1044781_FR5final.pdf?utm_content=&utm_medium=email&utm_name=&utm_source=govdelivery&utm_term= Katy Kirschner፣ Adrienne Wat፣ Liz Dop፣ “ገምጋም ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ King ካውንቲ፣ ፖሊሲ፣ ኣስራርሓን ኣገባባት ምግምጋምን ንመኮንናት ዝሳተፍ ተኹሲ ስርዓታዊ ገምጋም ምስ ሕዳር 25፣ 2019 p ተኹሲ ኣንቶኒ ቺልኮት ዝተኣሳሰር፣” ነሓስ 2021፣ https://kingcounty.gov/~media/independent/law-enforcement-oversight/report-recommendations/2021-08-31_OISReport_Nov2019_AChilcott.ashx?la=en::

105 WAC 139-12-030(3)(b)፣ <https://apps.leg.wa.gov/wac/default.aspx?cite=139-12-030>.

106 ቤት ጽሕፈት ፖሊስ Portland፣ “1010.10 ናይ ቀታሊ ሓይሊን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ናይ ሞት ጸብጻብን መርመራን መሰርሕ፣” <https://www.portland.gov/policies/police-directives/weapons-ammunition-equipment-1000/101010-deadly-force-and-custody-death>::

መወዳኔታ መግለጺታት ቀጸሉ

107 Katy Kirschner፣ Adrienne Wat፣ Liz Dop፣ “ገምጋም ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ King ካውንቲ፣ ፖሊሲ፣ አሰራርሓን አገባባት ምግጋምን ንመኮንናት ዝሰተፍ ተኹሲ ስርዓታዊ ገምጋም ምስ ሕዳር 25፣ 2019 ተኹሲ Anthony Chilcott ዝተሰየመ፣” ነሓስ 2021፣ https://kingcounty.gov/~media/independent/law-enforcement-oversight/report-recommendations/2021-08-31-OISReport_Nov2019_AChilcott.ashx?la=en፣ Michael Gennaco ከምኡውን Stephen Connolly “ገምጋም ቤት ጽሕፈት ሓለቃ ፖሊስ King ካውንቲ፣ ፖሊሲ፣ አሰራርሓን አገባባት ገምጋምን ንመኮንናት ዝተሰተፍ ተኹሲ ካብ ስርዓታዊ ገምጋም ናይ 27 ጥሪ 2017፣ መኮንን ዝተሰተፈ ተኹሲ Mi’Chance Dunlap-Gittens ዝተረኽበ ርድኢት፣” ለካቲት 2020፣ https://kingcounty.gov/~media/independent/law-enforcement-oversight/report-recommendations/2020-OIS_MiChance.ashx?la=en።

108 ክፍሊ ፍትሒ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ፣ “መምርሒ ክፍሊ ፍትሒ ንኣክበርቲ ሕጊ ፌደራል፣ ግዝኣታት፣ ቀበሌታት፣ ከባብያውን ግዝኣታውን ትካላት ኣብ ብሉጻት ኣሰራርሓታት ወግዓዊ መግለጺ ምሃብ ኣብ ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት፣” ግንቦት 2023፣ <https://www.justice.gov/d9/2023-05/Sec%2011%28d%29%20-%20DOJ%20Guidance%20on%20Best%20Practices%20for%20Providing%20Official%20Notificaition%20of%20Deaths%20in%20Cu.pdf>፣ De Leo፣ Cristina Anile ከምኡውን Anna Ziliotto፣ “ዓመጽ ዝመልእ ሞትን ስንባይ ዝመልእ ሓዘን፣ ኣገዳስነት ግቡእ ምፍላጥ ሞት፣” 20 ጥቅምቲ 2015፣ ሰብኣዊ ስነፍልጠት፣ ቍ. 4፣ pp. 702-713፣ <https://www.mdpi.com/2076-0787/4/4/702>፣ Carl McDonald፣ “Delivering Life-Altering News with Compassion፣” April 2016፣ The Police Chief፣ no: 83፣ <https://www.policechiefmagazine.org/delivering-life-altering-news-with-compassion/?ref=5726a032ac7875488980f89c96a96da1>።

109 ተመሳሳሊ።

110 ሓለቃ ፖሊስ ሲቪላዊ ክትትል ኮሚሽን ሓገዝ ስድራቤትን ርክብን ግዝያዊ ኮሚቴ፣ “ዝቐረቡ ለበቃታት፣” መስከረም 27፣ 2018፣ https://file.lacounty.gov/SDSInter/bos/supdocs/1044781_FR5final.pdf?utm_content=&utm_medium=email&utm_name=&utm_source=govdelivery&utm_term= ናይ King ካውንቲ ሓለቃ ፖሊስ ቤት ጽሕፈት ሰራሕተኛታት፣ ቃለ መጠይቕ ምስ OLEO፣ መስከረም 6፣ 2023።

111 ሓለቃ ፖሊስ ሲቪላዊ ክትትል ኮሚሽን ሓገዝ ስድራቤትን ርክብን ግዝያዊ ኮሚቴ፣ “ዝቐረቡ ለበቃታት፣” መስከረም 27፣ 2018፣ https://file.lacounty.gov/SDSInter/bos/supdocs/1044781_FR5final.pdf?utm_content=&utm_medium=email&utm_name=&utm_source=govdelivery&utm_term=፣ Carl McDonald፣ “ህይወት ዝቐይር ዜና ብርህራሄ ምብጻሕ” ሚያዝያ 2016፣ ሓላፊ ፖሊስ፣ ቁጽራ፡- 83፣ <https://www.policechiefmagazine.org/delivering-life-altering-news-with-compassion/?ref=5726a032ac7875488980f89c96a96da1>፣ Anti Police-Terror Project፣ “First Responders Training Guide፣” 2017፣ <https://static1.squarespace.com/static/55de3d9fe4b00eccbe4dcd5f/t/5aa877f0f9619a45705a24e1/1520990230173/APTP+First+Responders+Training+Guide.pdf>።

112 Manasseh Begay (ፍቃድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ መምህር፣ ከምኡውን ናይ ምርምር ሓላፊ ናይ Washington ዩኒቨርሲቲ ኣብ St. Louis) ምስ OLEO ዝተገብረ ቃለ-መጠይቕ፣ 23 ነሓስ 2023።

113 ክፍሊ ፍትሒ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ፣ “መምርሒ ክፍሊ ፍትሒ ንኣክበርቲ ሕጊ ፌደራል፣ ግዝኣታት፣ ቀበሌታት፣ ከባብያውን ግዝኣታውን ትካላት ኣብ ብሉጻት ኣሰራርሓታት ወግዓዊ መግለጺ ምሃብ ኣብ ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት፣” ግንቦት 2023፣ <https://www.justice.gov/d9/2023-05/Sec%2011%28d%29%20-%20DOJ%20Guidance%20on%20Best%20Practices%20for%20Providing%20Official%20Notificaition%20of%20Deaths%20in%20Cu.pdf>፣ De Leo፣ Cristina Anile ከምኡውን Anna Ziliotto፣ “ዓመጽ ዝመልእ ሞትን ስንባይ ዝመልእ ሓዘን፣ ኣገዳስነት ግቡእ ምፍላጥ ሞት፣” 20 ጥቅምቲ 2015፣ ሰብኣዊ ስነፍልጠት፣ ቍ. 4፣ pp. 702-713፣ <https://www.mdpi.com/2076-0787/4/4/702>፣ Manasseh Begay (ፍቃድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ ፋካልቲን ኣካያዲ ምርምርን ዩኒቨርሲቲ Washington ኣብ St. Louis)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 23 ነሓስ 2023፣ MyAdvocate፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 31 ነሓስ 2023፣ ዶ/ር Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ኣገልግሎት ደገፍ ግዳያት)፣ ምስ OLEO ብኣመይል ዝተጻፈት ደብዳቤታት፣ 15 መስከረም 2023፣ Carl McDonald፣ “ህይወት ዝቐይር ዜና ብርህራሄ ምቐራብ”፣ ሚያዝያ 2016፣ ሓላፊ ፖሊስ፣ ቁጽራ፡- 83፣ <https://www.policechiefmagazine.org/delivering-life-altering-news-with-compassion/?ref=5726a032ac7875488980f89c96a96da1>።

114 ክፍሊ ፍትሒ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ፣ “መምርሒ ክፍሊ ፍትሒ ንኣክበርቲ ሕጊ ፌደራል፣ ግዝኣታት፣ ቀበሌታት፣ ከባብያውን ግዝኣታውን ትካላት ኣብ ብሉጻት ኣሰራርሓታት ወግዓዊ መግለጺ ምሃብ ኣብ ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት፣” ግንቦት 2023፣ <https://www.justice.gov/d9/2023-05/Sec%2011%28d%29%20-%20DOJ%20Guidance%20on%20Best%20Practices%20for%20Providing%20Official%20Notificaition%20of%20Deaths%20in%20Cu.pdf>።

115 ወኪል ክፍሊ ህዝባዊ ምክልኻል King ካውንቲ፣ ቃለ-መጠይቕ ምስ OLEO፣ 6 መስከረም 2023፣ Manasseh Begay (ፍቃድ ዘለዎ ክሊኒካዊ ማሕበራዊ ሰራሕተኛ፣ መምህር፣ ከምኡውን ሓላፊ ምርምር ናይ Washington ዩኒቨርሲቲ ኣብ St. Louis) ምስ OLEO ቃለ መጠይቕ ዝገበረ፣ 23 ነሓስ 2023፣ ዶ/ር Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ናይ ሓገዝ ግዳያት ኣገልግሎት)፣ ናይ ኣጭይል ደብዳቤ ምስ OLEO፣ 15 መስከረም 2023።

116 ተመሳሳሊ።

117 ክፍሊ ፍትሒ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ፣ “መምርሒ ክፍሊ ፍትሒ ንኣክበርቲ ሕጊ ፌደራል፣ ግዝኣታት፣ ቀበሌታት፣ ከባብያውን ግዝኣታውን ትካላት ኣብ ብሉጻት ኣሰራርሓታት ወግዓዊ መግለጺ ምሃብ ኣብ ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት፣” ግንቦት 2023፣ <https://www.justice.gov/d9/2023-05/Sec%2011%28d%29%20-%20DOJ%20Guidance%20on%20Best%20Practices%20for%20Providing%20Official%20Notificaition%20of%20Deaths%20in%20Cu.pdf>።

118 ዳይሬክተር ፕሮግራም ማሕበር ሲቪላዊ ሓርነት ኣሜሪካ Washington፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO መስከረም 19፣ 2023፣ MyAdvocate፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 31 ነሓስ 2023።

119 ተመሳሳሊ።

መወዳኤታ መግለጺታት ቀጽሉ

- 120 Cities United: “ስትራቴጂካዊ ሓበሬታ ንክንቲባታት ኣብ ፖሊስ ዝተሳተፉ ተኹሲታትን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት” መጋቢት 2017፣ https://uploads-sslwebflow.62757217c0cf1df1b1fbd310/627e9b5d7da6301790940392_CitiesUnited_Mayors_Resource_on_Police_Involved_Shootings_March2017.pdf፣ Colleen McInggalls (ዳይሬክተር ናይ King ካውንቲ ናይ ዓቃቢ ሕጊ ቤት ጽሕፈት ናይ ግዳያት ኣገልግሎታት)፣ ቃለ መጠይቕ ምስ OLEO፣ መስከረም 6፣ 2023።
- 121 My Advocate፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 31 ነሓስ 2023፣ Joseph Marchesano (ላዕላዎይ ምክትል ዓቃቢ ሕጊ ኣሃዲ ፍሉይ ስርሒታት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕጊ King ካውንቲ)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 22 ነሓስ 2023፣ Anwar Peace (ክኣለ ተሓታትነት ፖሊስን ኣብ መንበር ኮሚሽን ሰብኣዊ መሰላት ከተማ Spokane)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ መስከረም 19፣ 2023፣ ዳይሬክተር ፕሮግራም ማሕበር ሲቪላዊ ሓርነት ኣሜሪካ Washington፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 31 ነሓስ 2023፣ ዶክተር Michaela Weber (ፈጻሚት ዳይሬክተር ኣገልግሎት ደገፍ ግዳያት)፣ ምስ OLEO ብኣመይል ዝተጻሕፈት፣ 15 መስከረም 2023።
- 122 ክፍሊ ፖሊስ Frederick፣ “720 ኣገባባት ምላሽ ሚዲያ ንክፍሊ ኣጻ መርመራታት፣” <https://public.powerdms.com/FPD12/tree/documents/437830>::
- 123 ክፍሊ ፖሊስ Seattle፣ “1.115 ሚዲያ ምፍናው ሓላፊ-ዝተሳተፈ ተኹሲ፣” <https://public.powerdms.com/Sea4550/tree/documents/2042724>::
- 124 ተመሳሳሊ።
- 125 ክፍሊ ፖሊስ Frederick፣ “720 ኣገባባት ምላሽ ሚዲያ ንክፍሊ ኣጻ መርመራታት፣” <https://public.powerdms.com/FPD12/tree/documents/437830>::
- 126 GOM 1.06.025 (4)(j)፣ <https://public.powerdms.com/KCSO/tree/documents/1757947>::
- 127 ክፍሊ ፖሊስ Seattle፣ “1.115 ሚዲያ ምፍናው ሓላፊ-ዝተሳተፈ ተኹሲ፣” <https://public.powerdms.com/Sea4550/tree/documents/2042724>::
- 128 WSCJTC፣ “ናጻ መርመራ ናይ መኮነን ዝተሳተፈ ኣጠቓቕማ ቀታሊ ሓይሊ ፍጻሜ ብሉጻት ልምድታት” ጥቅምቲ 2023፣ https://www.cjtc.wa.gov/docs/default-source/letcsa/iit-best-practice-guidelines---october-2023.pdf?sfvrsn=d0470b5d_2::
- 129 Joseph Marchesano(ላዕላዎይ ምክትል ዓቃቢ ሕጊ ኣሃዲ ፍሉይ ስርሒታት ቤት ጽሕፈት ዓቃቢ ሕጊ King ካውንቲ)፣ ቃለ መሕትት ምስ OLEO፣ 22 ነሓስ 2023።
- 130 Tamer Abouzeid፣ “ደብዳቤ ናብ ሓለቃ ፖሊስ Patti Cole-Tindall ብዛዕባ ኣብ ኣካላት ዝተኸድነት ካሜራ ሺድዮ ምፍናው” ጥቅምቲ 26፣ 2022፣ https://cdn.kingcounty.gov/-/media/independent/law-enforcement-oversight/policy_recommendations/2022-10-26_BWC_Video_Release.ashx?la=en&hash=258F0B52390C9F01AA007F801CC01163::
- 131 King ካውንቲ፣ “ኣጠቓቕማ ሓይሊ ትንተና”፣ <https://kingcounty.gov/en/legacy/depts/sheriff/on-line-reporting/dash-boards-use-of-force-analysis.aspx>::
- 132 ክፍሊ ፖሊስ Dallas፣ “ኣብ ስራሕ ዝነበረ መኮነን ዝተሳተፈ መረዳኤታ ተኹሲ”፣ <https://dallaspolice.net/ois/ois>::
- 133 ከተማ Tacoma፣ “ፖሊስን ኣጠቓቕማ ቀታሊ ሓይልን ኣብ Tacoma”፣ <https://www.cityoftacoma.org/cms/one.aspx?portalId=169&pageId=191379>::
- 134 ክፍሊ ፍትሒ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ፣ “መምርሒ ክፍሊ ፍትሒ ንኣክበርቲ ሕጊ ፌደራል፣ ግዝኣታት፣ ቀቢላታት፣ ከባቢያውን ግዝኣታውን ትካላት ኣብ ብሉጻት ኣሰራርሓታት ወግዓዊ መግለጺ ምሃብ ኣብ ማእሰርቲ ዝሞቱ ሰባት”፣ ግንቦት 2023፣ <https://www.justice.gov/d9/2023-05/Sec%2011%28d%29%20-%20DOJ%20Guidance%20on%20Best%20Practices%20for%20Providing%20Official%20Notification%20of%20Deaths%20in%20Cu.pdf>::

King County

OLEO

OFFICE OF LAW ENFORCEMENT OVERSIGHT